

Cao Xueqin

KIZIL OĐANIN RÜYASI

III. Cilt

İstanbul: İmparatorluk

Xueqin Cao

Kızıl Odanın Rüyası III. Cilt

«Elips Kitap»

Cao X.

Kızıl Odanın Rüyası III. Cilt / X. Cao — «Elips Kitap»,

Cao Xuequin tarafından 18. yüzyılın ortalarında yazılan Kızıl Odanın Rüyası, Çin'in dört büyük klasik eserinden biri olarak kabul ediliyor. İlk kez 1792'de yayımlanan ve yarı otobiyografik nitelikler de taşıyan romanın, Çing (Mançu) Hanedanlığı'na tekabül eden dönemi anlattığı kabul ediliyor. Yan yana konaklarda yaşayan Jia sülalesinin iki kolunun günlük yaşamlarının ayrıntılarıyla anlatıldığı, yüzlerce karakterin yer aldığı sayfalar, âdeta büyümlü bir masal tadı bırakıyor okuyucuda. Çin feodal toplumunu çok iyi analiz etmiş olan Cao Xuequin, üst ve alt sınıftan karakterler aracılığıyla feodalizmin açmazlarını, zalimliğini, ikiyüzlülüğünü ve ahlaki durumlarını da cesaretle gözler önüne seriyor. Bunu da zaafı, aciziyeti ve yüceliği ile insan doğasını muazzam yansıtarak ve hayaller, rüyalar, şiirler, şarkılar eşliğinde yaptığı için hem kadim Çin medeniyeti ve sanatıyla yakından tanışıyoruz hem de düzen eleştirisi havada ve gerçeklikten kopuk kalmıyor. “Gerçek, kurgudan daha tuhaftır.” der Mark Twain. Kim bilir, Kızıl Odanın Rüyası'nın yüzlerce yıldır ayakta kalmasının bir sebebi de budur... Bir gün ölümsüz Taocu Saygıdeğer Hükümsüz, tekrar Mavi Bayır Zirvesi'nden geçerken, gökyüzünün tamirinde kullanılmayan taşı gördü; önceki gibi üzerindeki yazılarla orada hareketsiz duruyordu. Bir kere daha dikkatle okuyunca, şiire yeni bir bölüm eklenerek tamamlandığını fark etti. Bu yeni ifadeler birkaç akıbeti ortaya koyuyor ve olaylarda eksik kalan parçaları birleştirip, orijinal hikâyenin altında yatan kader örgüsünü tamamlıyordu.

Содержание

GİRİŞ	7
AÇIKLAMALAR	9
58. BÖLÜM	14
59. BÖLÜM	23
60. BÖLÜM	29
61. BÖLÜM	38
62. BÖLÜM	46
63. BÖLÜM	61
64. BÖLÜM	76
Конец ознакомительного фрагмента.	78

Cao Xueqin

Kızıl Odanın Rüyası III. Cilt

Cao Xueqin (Ts'ao Hsueh-Ch'in), Çing Hanedanlığı döneminde, çeşitli kaynaklara göre 1715, 1724-1763 ya da 1764 yıllarında yaşayan Çinli yazardır. Çin edebiyatının dört büyük klasik romanından biri olarak kabul edilen *Kızıl Odanın Rüyası* ile tanınır.

1610'ların sonlarında, Mançu Hükümdarlığı'nın özel hizmetindeki bir Han sülalesinde doğmuştur. Ataları, Sekiz Sancak'ın Beyaz Sancak birliklerindeki askerî hizmetleriyle kendilerini göstermişler; ardından saygınlık ve zenginlik kazandıkları resmî görevlere gelmişlerdir.

İmparator Kangxi döneminde sülalenin prestiji ve gücü zirveye ulaşmıştır. Cao Xueqin'in büyükbabası Cao Yin, Kangxi'nin çocukluk arkadaşı annesi Sun Hanım, Kangxi'nin sütannesidir. Kangxi, hükümdarlığının ikinci yılında, Cao Xueqin'in büyük büyükbabası Cao Xi'yi Nanking'de İmparatorluk Tekstil Müdürü olarak atamıştır. Cao Xi 1684 yılında ölünce, Cao Yin görevi devralmıştır. Cao Yin dönemin en önde gelen ediplerinden biri ve meraklı bir kitap koleksiyoncusudur.

1712 yılında Cao Yin ölünce, Kangxi görevi Cao Yin'in tek oğlu Cao Yong'a vermiş; o da 1715 yılında ölünce, Kangxi ailenin baba tarafından yeğeni Cao Fu'yu evlat edinmelerine izin vermiş ve bu görevi o sürdürmüştür. Böylece sülale üç kuşak boyunca İmparatorluk Tekstil Müdürlüğü'nü üstlenmiştir.

Ailenin talihi, Kangxi'nin ölümünden sonra İmparator Yongzheng'in tahta geçişine kadar devam etmiştir. Yongzheng aileye karşı ciddi şekilde saldırıya geçmiş, mülküne el koymuş, Cao Fu hapse atılmıştır. Bir yıl sonra Cao serbest bırakılınca, iyiden iyiye fakirleşen aile Pekin'e taşınmak zorunda kalmıştır. Cao Xueqin, küçük bir çocukken yoksulluk içinde yaşamıştır.

Cao Xueqin'in çocukluğuna ve yetişkinliğine dair hemen hemen hiç kayıt yoktur. Redoloji âlimleri Cao'nun doğum tarihini hâlâ tartışmakta, öldüğünde kırklı yaşlarında olduğunu düşünmektedirler. Cao'nun, Cao Fu'nun mu, yoksa Cao, Yong'un mu oğlu olduğu bilinmemekle beraber, Cao Yong'un tek oğlunun 1715 yılında doğduğu kesin olarak bilinmektedir; bazı redoloji âlimleri bu çocuğun Cao Xueqin olduğuna inanırlar. Aile kayıtlarında Cao Yong'un tek oğlu Cao Tianyou olarak geçer. Kayıtlarda ne Cao Zhan ne de Cao Xueqin'in izine rastlanır.

Cao Xueqin hakkında tüm bilinenler, çağdaşları ve arkadaşlarından edinilen bilgilerdir. Cao, Pekin'in batı kırsalında, resimlerini satarak, yoksulluk içinde yaşamıştır. Alkoliktir; arkadaş ve tanıdıkları zeki ve yetenekli biri olduğunu; on yıl, bir kitap -muhtemelen *Kızıl Odanın Rüyası*- üzerinde sebatla çalıştığını söylerler. Özellikle tepe ve kayalık resimleri ve şiir konusundaki yaratıcılığı övgü almıştır. Cao, romanını tamamlanmaya yakın bir noktadayken 1763 ya da 1764 yılında ölmüştür. Romanının, en azından taslağı tamamlanmış el yazmalarının bazı sayfaları dost ve akrabaları arasında dolaşırken kaybolmuştur. Cao sağken bir oğlunu kaybetmiş, karısı kendisinden sonra ölmüştür.

Çocukluğundaki lüks yaşam, onu soylu ailelerin ve yönetici sınıfın yaşam tarzlarıyla tanıştırmış; ileri yaşındaki yoksulluk, hayatı daha açık ve etkili bir şekilde gözlemlemesini sağlamıştır. Kendi hayat anlayışı, yenilikçi fikirleri, ciddi tutumu ve büyük ustalığıyla birleşince, Çin klasik romanının zirvesi olarak kabul edilen *Kızıl Odanın Rüyası* ortaya çıkmıştır.

Hayatının eseri, ölümünden sonra ün kazanır. Bir yorumcunun dediği gibi, “kan ve gözyaşı” içinde yazılan bu eser, şöhretli bir ailenin zirveye çıktıktan sonra düşüşünü bütün canlılığıyla ortaya koyar. Cao'nun, muhtemelen oğlunu kaybetmenin acısına dayanamayarak aniden öldüğü dönemde, ailesi ve arkadaşları el yazmalarını temize çekiyorlardı. 80 bölümlük bu çalışma, Cao'nun ölümünden sonra Pekin'de elden ele dolaşmaya başlamış ve kısa sürede koleksiyoncuların gözdesi olmuştur. 1791 yılında Cao'nun çalışmalarına ulaştıklarını iddia eden Cheng Weiyuan ve Gao E. 120 bölümlük

“tamamlanmış” versiyonunu düzenleyip basarlar. Pek çok modern âlim, son 40 bölümün Cao Xueqin tarafından tamamlanıp tamamlanmadığını sorgulamaktadır.

Serpil Demirci, Ankara’da doğdu. Hacettepe Üniversitesinde İngiliz Dil Bilimi okudu. Reklam sektöründe çalıştı. Edebiyat ve edebiyat dışı çevirileri var.

Çevirilerinden Bazıları: *Kızıl Şefin Fidyası* (O’Henry), *Başaran Akıl* (J. Brown), *Bütün Pazarlamacılar Yalancıdır* (S. Godin), *Gece Dönencesi* (M. Gruber), *Lanetli Kadın* (D. Lindsay). *Ben-Hur: Bir İsa Hikâyesi* (L. Wallace).

GİRİŞ

Kızıl Odanın Rüyası (*Hóng Lóu Mèng*) ya da *Taşın Hikâyesi* olarak adlandırılan ve Çin'in dört büyük klasik romanından biri olarak kabul edilen, bir şaheser niteliğindeki bu kitap, Cao Xueqin tarafından 18. yüzyılın ortalarında yazılmış, ilk kez 1792 yılında yayımlanmıştır.

Dört yüzü aşkın karakterin yer aldığı roman, yan yana konaklarda yaşayan iki koluyla Jia sülalesinin altın çağını, günlük ilişkilerini, hayal kırıklıklarını, ümitlerini, ümitsizliklerini ve çöküşünü anlatır.

İlk bakışta sayısız karakter ve olayın esrarengiz bir karmaşası izlenimi veren roman, muhteşem bir psikolojik derinlik, felsefi yaklaşım ve çok katmanlı yapısıyla, zengin bir aile destanını, trajik bir aşk üçgenini, aşamalı bir uyanışı ve arınmayı, gayet yalın bir şekilde ortaya koyar.

Dil açısından, her biri bir mesaj iletmek üzere incelikle seçilmiş, iki, hatta üç anlam taşıyan eş sesli kelimelerle dolu olan ve yazarın, yer yer kader ve reenkarnasyon göndermelerine yer verdiği eserde, 120 bölüm boyunca, hayal ile gerçeğin iç içe geçtiği, kesintisiz bir diyalog sürüp gider.

Roman bir taraftan, maddi dünyanın (kızıl toz) hayalî ve geçici doğası üzerine Budist bir yaklaşım; diğer taraftan, soylu ve büyük bir ailenin zenginlik, şan şeref ve kendi kendisini yok ediş hikâyesidir.

Roman, yazarı Cao Xueqin'in kendi ailesi ve buna bağlı olarak Çing (Mançu) Hanedanlığı'nın yükselişi ve çöküşünü yansıtan, yarı otobiyografik bir eserdir. Yazar, birinci bölümde ifade ettiği gibi, "Bu hareketli ve tozlu dünyada, hiçbir şey başaramamış biri olarak, birden geçmişte tanıdığım bütün genç kızları hatırlamış... Ve onların unutulup gitmelerine izin vermek istememiş." Bunu yaparken de zamanın Çin kültürünü, şiirler, bilmece, hayaller, rüyalar ve masallar eşliğinde muhteşem bir şekilde gözler önüne sermiştir. Esaslı bir aile destanını, pek çok hayatın birbirine geçmiş dokusuyla örerken, 18. yüzyıl Çin toplumuna ilişkin protokol, toplumsal yapı, aile yapısı, eğitim, yeme içme şekli, çay kültürü, festivaller, atasözleri, tiyatro, müzik, mimari, cenaze âdetleri, gelenekler, batıl inançlar gibi unsurları ayrıntısıyla sunmuştur.

Romanda, idealist ile gelenekselin, aşk ile kaderde yazılı evliliğin, Konfüçyüsçü bir baba ile asi oğlunun, fânî ile ruhani dünyanın, gerçek ile hayalin çatışması da sergilenir.

Yazar, kitabın tam da kalbinde yer alan trajik aşk hikâyesini yüzeysel olarak anlatmak yerine, karakterlerin zihinlerinin ve aralarındaki girift ilişkilerin derinliklerine inerek, feodalizmin ikiyüzlülüğünü ve zalimliğini, üst sınıfın gerileyişini ortaya sererek, trajedinin sosyal kökenine dokunur. Roman, feodalizmi, onun kokuşmuş siyasetini, evlilik sistemini, ahlaki ilişkileri eleştirir; acımasızlığını ve insaniyetsizliğini kınar. Bu yönüyle Çin'deki feodal toplumun bir analizi olarak ansiklopedi niteliğinde görülmektedir.

Kızıl Odanın Rüyası, âdeta bir karakter deryasıdır. Romanın başkahramanı Baoyu, soylu, feodal sınıfa başkaldıran, aristokrat yaşam tarzını reddeden, erkekleri hor görüp, feodal sistem tarafından baskılanan ve ezilen kadınlara ilgi gösteren bir asidir. Kadın kahramanı Daiyu de isyankâr bir karakterdir, feodal toplumdaki kadınların kötü kaderini ve baskılarına direnci temsil eder ama soylu kızlara özgü olduğu üzere, onun da zayıflığı sakın ve aşırı kırılğan yapısıdır. İkisinin tersine, diğer bir kahraman olan Baochai, feodal toplumun geleneksel bir kadını olarak resmedilir. Ayrıca söz konusu ailenin alt basamadığında, türlü türlü iyi, saf ve cesur hizmetçi kızlar vardır. Roman, özellikle insan karakterini irdeleyişi, fiziki görünüşlerini, duygu ve düşüncelerini ortaya koyuşu ve karakterleriyle mükemmel bir uyum içindeki günlük yaşantılarını ayrıntısıyla gözler önüne serdiği açısından büyük bir sanatsal başarıdır.

Romana adını veren "Kızıl Oda"nın, Çin'in varlıklı ailelerinin kızlarının yaşadıkları, iç içe bölümlerden geçilerek ulaşılan, korunaklı özel odalarını ya da kitabın beşinci bölümünde, roman kahramanı Baoyu'nün rüyasında gittiği kırmızı odayı ifade ettiği düşünülmektedir.

Aynı zamanda, “Kızıl” kelimesiyle, Budist düşüncede, dünyevi ihtişam, lüks, zenginlik ve şeref gibi kavramları içeren, her şeyin bir illüzyondan ibaret olduğu maddi dünya için kullanılan “Kızıl Toz” ifadesine atıfta bulunduğu da söylenebilir.

Romanda belli bir zamandan söz edilmez ama Çing (Mançu) Hanedanlığı (1644-1912) döneminde geçtiğine dair bazı üstü kapalı göstergeler bulunmaktadır.

İlk kez 1792 yılında yayımlanan eserin ilk 80 bölümü Cao Xueqin tarafından yazılmış; Cao’nun el yazmalarına ulaştıklarını iddia eden Cheng Weiyuan ve Gao E bunları düzenlemiş ve 120 bölüm hâlinde basmıştır. Pek çok modern âlim, son 40 bölümün Cao Xueqin tarafından tamamlanıp tamamlandığını sorgulamaktadır. Cao Xueqin hayattayken, ilk 80 bölümün el yazmaları arkadaşları arasında dolaşmış ve büyük bir ilgi görmüştür.

60 yılı aşkın bir zamandır, bazı Çinli âlimler tarafından bu esere ilişkin modern eleştirel çalışmalar yürütülmektedir. Bütün bu akademik çalışmalar, Redoloji olarak adlandırılan özel bir alanın oluşmasını sağlamıştır. Redoloji’deki çalışmalar genellikle dört grupta toplanmaktadır. Birincisi, Zhou Chun, Chen Yupi, Xu Fengyi gibi âlimlerin yer aldığı, eleştirel düşünce grubu yorumcular; ikincisi Wang Mengruan ve Cai Yuanpei’nin yer aldığı alegorik düşünce grubu endeksçiler; üçüncüsü Hu Shi, Yu Pingbo ve Zhou Ruchang’ın yer aldığı araştırmacı düşünce grubu metin eleştirmenleri ve dördüncüsü de Zhou Ruchang ve Li Xifan gibi âlimlerin yer aldığı edebî düşünce grubu edebiyat eleştirmenleridir.

ÇEVİRİDE KULLANILAN KAYNAKLAR

–*The Story of the Stone, or The Dream of the Red Chamber*, David Hawkes, John Minford

–*A Dream of Red Mansion*, Glayds Yang

https://dream-of-the-red-chamber.fandom.com/wiki/Dream_of_the_Red_Chamber_Wiki

AÇIKLAMALAR

5. Bölüm’de, Baoyu’nün gördüğü kayıtlardaki resimler ve dizeler, ilk üç kayıttaki otuz altı kızın her birini bekleyen kadere dair üstü örtülü işaretler ortaya koyar.

Baktığı ilk şey, üçüncü kaydın ilk sayfasıdır. Karanlık bir gökyüzü resmi ve *Bulutsuz bir gökyüzünde / Berrak aya nadiren rastlanır*, dizeleri Baoyu’nün hizmetçisi Qingwen’in (rengârenk berrak bulutlar) hüznü kaderine bir göndermedir. Adının anlamı üzerine küçük bir oyun yapılmıştır.

Sonra üçüncü gruptaki ikinci kızın kaydı gelir: Xiren. Resimdeki çiçek demeti, çiçek anlamındaki soyadı Hua’yı temsil eder. Benzer şekilde minder de isminin Çince anlamı Xiren’e gönderme yapar. Arkasından gelen *talihten iltimaslı aktör*, onun sonunda evlendiği Jiang Yuhan’dır.

Baoyu, daha sonra İkinci Kayıt dolabına gider, bunlar ikinci gruptaki kızlarla ilgilidir. Bu sefer, Xiangling’i anlatan ilk resme bakar. Resim Xiangling’i değil de küçük bir kızken, kaçırılmadan önceki adı Yinglian’i (lotus) ifade eder. Xiangling hayatı boyunca çok zulüm görmüş; Xue Pan’in, adı osmantus anlamına gelen, korkunç karısı Xia Jingui’den de çok çekmiştir. Keşişin söylediği sözlerdeki gizemli “eriyen kar” ifadesi, soyadı Çince kar ile eş sesli olan Xue Pan’i belirtir.

Baoyu, Birinci Kayıt dolabına döner. Burası birinci gruptaki on iki kızın kaderiyle ilgilidir. Sıralaması, kendisi için söylenen *Altın Günlerin Rüyası* şarkılarınıninkiyle aynıdır:

Bir ve İki: Lin Daiyu ve Xue Baochai

Resim basit bir işareti ortaya koyar. İki ağaç Lin’in (ağaç, orman) Çince karşılığını, “yeşimden kemer” ise Daiyu’yü ifade eder. Daiyu’nün ismindeki dai “kemer” kelimesiyle eş seslidir; yu da “yeşim taşı” demektir. Kar yığını, Baochai’in soyadını, yani Çince kar kelimesiyle eş sesli olan Xue’yi; altın toka da “değerli saç tokası” anlamındaki ismi Baochai’i ifade eder.

Birinci şarkıda, *Varsın yakıştırın onlar birbirlerine / Altın ile yeşim taşı* dizeleri Baochai (altın) ile Baoyu’nün (yeşim taşı) evliliğini ifade eder. Malum taş ve çiçek Baoyu ile Daiyu’nün sembolleridir. “Kristal kar” Baochai’in soyadı Xue’yi, “ormandaki yapayalnız peri” Daiyu’nün soyadı Lin’i anlatır.

İkinci şarkı zaten kendi kendisini açıklar.

Üç: Yuanchun

Yuan anlamındaki “ağaç kavunu” Yuanchun’e gönderme yapar. “Üç bahar” Yingchun, Tanchun ve Xichun’dür. “Tavşan” ile “kaplan” Çin yıllarına isim veren astrolojik işaretlerdir. Yuanchun, tavşan yılından hemen önceki kaplan yılında ölür.

Dört: Tanchun

Roman boyunca Tanchun uçurtmayla ilişkilendirilir. Bu onun ana motifidir. Bu nedenle 22. Bölüm’de Büyükanne Jia’nın partisinde, Tanchun’ün sorduğu bilmecenin cevabı uçurtmadır.

Tanchun üç baharın içindeki en yetenekli ve en zeki olanıdır. Kaderinde uzak bir vilayette görev yapan genç bir delikanlıyla evlenip gitmek vardır ve ailesini belki de bir daha hiç göremeyecektir. Dördüncü Şarkı, gözyaşları içindeki gelini evlilik sürgününe götüren tekneye gönderme yapar.

Beş: Shi Xiangyun

Xiang, Hunan vilayetinde kuzeye doğru, Dongting Gölü’ne akan nehirdir. Yun “bulut” demektir. Shi Xiangyun, Büyükanne Jia’nın ağabeyinin torunudur. Çocukluğunda öksüz kalıp, sevgisiz ve sert bir amca ve yenge tarafından büyütülmüştür. Onun kaderinde de mutlu bir evlilik yapmak ama kısa bir süre sonra kocasını kaybetmek vardır.

Beşinci şarkıdaki *Gaotang üzerindeki bulutlar ve Xiang Nehri’nin suları*, bir kere daha Xiangyun’ü ima eder.

Altı: Miaoyu

Miaoyu’nün Çincedeki anlamı yeşimdir. Bu nedenle resimde yeşim taşı vardır. On iki kız arasında Jia ailesiyle akrabalığı olmayan tek kişi o olsa da birkaç yıl Baoyu ve diğerleriyle Manzara

Bahçesi'nde yaşamıştır. Temizliğe hastalıklı bir düşkünlüğü ve saflığa takıntısı vardır ama sonu kaçırılmak ve tecavüze uğramak olur.

Yedi: Yingchun

Yingchun üç baharın en büyüğüdür; diğer herkesin karşı çıkmasına rağmen duygusuz ailesi tarafından kendisine çok kötü davranan, sarhoş, kumarbaz, ahlaksız ve korkunç Sun Shaozu ile evlendirilir. Çin'deki çok eski bir fablda, Dongguo Bey ve kurt Zhongshan arasında geçen bir olay anlatılır. Çok okuyan, âlim Dongguo Bey, kurdu avcılardan kurtarır ama avcılar gittikten sonra çok aç olan kurt onu yemeye niyetlenir. Bu nedenle Kurt Zhongshan yalnızca gaddarlığın değil, aynı zamanda nankörlüğün de sembolü olmuştur. Sun ve ailesinin bir şekilde Jialara borçlu oldukları ima edilir.

Sekiz: Xichun

Üç baharın en gencidir. Tıpkı kuzeni Baoyu gibi sonunda dünyadan elini eteğini çekip, kendisini dine adar.

Dokuz: Wang Xifeng

Xifeng'in adı Zümrüdüanka anlamına gelir. Buz dağı belki de ailenin çöküşünden sonra Xifeng'in yaşadıklarına gönderme olabilir.

Dokuzuncu şarkı daha açık ve anlaşılırdır.

On: Qiaojie

Xifeng'in kızıdır. Bu isim Xifeng'in ricası üzerine Liu nine tarafından verilmiştir ve Çin mitolojisine göre Dokumacı Kız'la ilişkilendirilen bir festivalle aynı adı taşır. Odalık olarak satılmaya kalkışılınca Liu nine tarafından köye götürülerek kurtarılır.

On Bir: Li Wan

Li soyadı erik demektir. Li Wan, Baoyu'nün küçük yeğeni Jia Lan'ın annesidir; onun adı orkide anlamındadır. Jia Lan, ailenin talihinin enkazından yüksek bir memur olmak üzere çıkar ve törenlerde annesine saray kıyafetleri giymeye hak kazandırır.

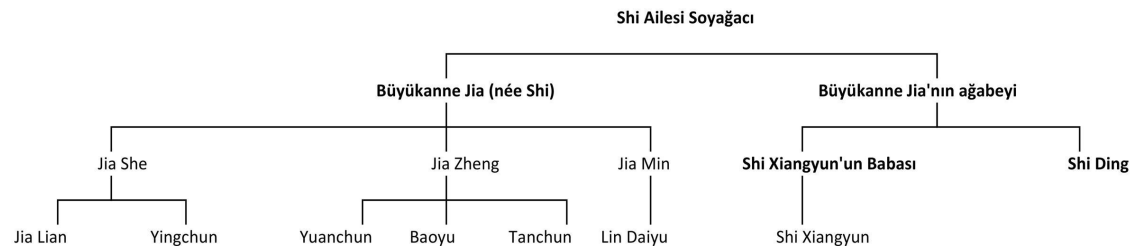
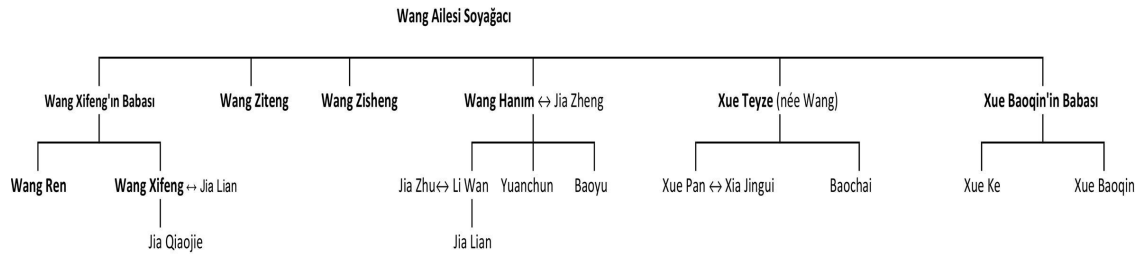
On İki: Qin Keqing

Görünüşe göre, çok güzel ve cilveli bir kadındır ve 7. Bölüm'de Jiao Da'nın iddia ettiği gibi kayınpederi ile ilişkisi vardır.

Yatak odası, şehvet düşkünü bir kadına yakışır paha biçilmez eserlerle doludur. Baoyu, onun yatağında uyurken rüyasında Büyük Boşluk Hayalî Diyarı'na gider ve hem Xue Baochai hem de Lin Daiyu'yü temsil eden, Keqing ile beraber olur.

Ölüm nedeni belirgin bir şekilde ifade edilemese de intihar ettiği ima edilir.

Öte yandan, Ningguo Konağı'ndaki şaşkınlık doğuran olayların asıl suçlusu, ailenin reisi olarak sorumluluk üstlenmeyi reddeden Jia Jing'dir.

Dadı Li	Baoyu'nün sütannesesi; Qiaojie'nin dadısı.
Feng Ziyang	Jiaların aile dostu.
He ana	Chunyan'ın annesi, Fangguan'ın analığı
Huang hala	Kuzen Zhen ve Jia Lian ile aynı kuşaktan bir aile üyesi olan Jia Huang'ın karısı, Jin Rong'un halası.
Jia Bin	Kuzen Zhen ve Jia Lian ile aynı kuşaktan bir aile üyesi.
Jia Cong	Jia She'nın odalıklarından birinin oğlu.
Jia Dairu	Jia aile okulunun müdürü olan yaşlı âlim.
Jia Jun	Jia aile okuluna giden bir öğrenci.
Jia Lan	Jia aile okuluna giden bir öğrenci.
Jiang Yuhan	Genç aktör; sonrasında aktörlerin idarecisi; Xiren'in kocası.
Jia Qiang	Ninggou Konağı Jialarının uzak bir akrabası; Jia Rong'un çok yakın arkadaşı.
Jia Qin	Rongguo Konağı Jialarının şehir dışındaki tapınağın rahibelerine göz kulak olması için işe aldıkları, sülalenin genç bir üyesi.
Jia Qiong	Jia ailesinin, Kuzen Zhen ve Jia Lian ile aynı kuşaktan bir üyesi.
Jia Rui	Okul Müdürü Jia Dairu'nun torunu.
Jia Sijie	Jia Qiong'un kız kardeşi.
Jia Xiluan	Jia Bin'in kız kardeşi.
Jia Yun	Rongguo Konağı Jialarının fakir bir akrabası; Wang Xifeng tarafından işe alınır.
Jin Rong	Jia aile okuluna giden bir öğrenci.
Lai Da	Rongguo Konağı'nın başuşağı.
Lai Shangrong	Lai Da'nın oğlu; Jia ailesinin himayesi altında büyük bir ilerleme kaydeder.
Li Gui	Dadı Li'nin oğlu; Baoyu'nun süt kardeşi.
Li Qi	Li Wan'ın kuzeni; Li Wen'in kız kardeşi.
Li Wen	Li Wan'ın kuzeni; Li Qi'nin ablası.

Liu Xianglian	İyi bir ailenin oğlu olan amatör bir oyuncu; Lai Shangrong'un ve genç Jiaların yakın arkadaşı; You Sanjie'nin nişanlısı.
Maioyu	Jialar tarafından Manzara Bahçesi'deki manastırda kalmaya ikna edilen, asil, gururlu ve soğuk Budist rahibe.
Peifeng	Kuzen Zhen'in odalığı.
Qin Zhong	Baoyu'nün en iyi arkadaşı; Jia Rong'un ilk karısı Qin Keqing'in erkek kardeşi.
Sun Shaozu	Jia Yingchun'un zalim kocası.
Wang Ren	Wang Xifeng'in ağabeyi.
Xia ana	Manzara Bahçesi'nde çalışan yaşlı kadın; Chunyan'ın teyzesi, Chanjie'nin anneannesi.
Xia San	Xia Jingui'nin üvey ağabeyi.
Xieuyan	Kuzen Zhen'in odalığı.
Xing Dequan	Xing Hanım'ın işe yaramaz kardeşi; Xing Xiuyan'ın babası.
Xing Xiuyan	Xing Hanım'ın yeğeni; müsrif ve asalak bir ailenin kızı; Xue Ke'nin nişanlısı.
You Erjie	You Shi'nin iki üvey kardeşinden küçük olanı.
You Sanjie	You Shi'nin iki üvey kardeşinden büyük olanı; Jia Lian'in metresi.
Zhang Hua	Genç ve çapkın kumarbaz; bebekliğinden itibaren You Erjie'nin nişanlısı.
Zhao, Odalık	Jia Zheng'in odalığı; Tanchun ve Jia Huan'ın annesi.
Zhen Shiyin	Bir zamanlar Suzhou'da yaşayan, sonra Tacou bir keşiş olan yaşlı beyefendi; Yinglian'ın babası.
Zhou Qiong	Haimen Kıyı Bölgesi Kumandanı; Tanchun'un kayınpederi.

58. BÖLÜM

*Kayıt ağacının gölgesinde bir aktris sahne aşkı için yas tutar.
Kızıl Neşe Avlusu'nun efendisi bir kızın sevgisine anlayış gösterir.*

Önceki bölüm, Tanchun ve Xichun'un Bambu Evi'ne gelişi üzerine, Xiuyan ve diğer üçünün konuşma konularını değiştirmesiyle bitmişti. Yeni gelenler Daiyu'nün sağlığını sorunca, sohbet genel ve önemsiz konulara döndü, kısa bir süre sonra da dört misafir izin isteyip kendi yollarına gitti.

Önceki bölümde sabık imparatorun dul eşinin öldüğünden ve bütün soylu kadınların ve başkentte oturan resmî görevlilerin eşlerinin mevkilerine uygun matem kıyafetleri giyerek Saray'a gitmek zorunda kaldıklarını söylemiştik. Özel bir ferman yayınlanarak bir yıl boyunca mevki sahibi insanların müzikli ya da oyunlu eğlenceler düzenlemeleri, üç ay boyunca da halkın evlilik kutlamaları yapmaları yasaklandı. Büyükanne Jia, Xing Hanım, Wang Hanım, You Shi ve Jia Rong'un karısı Hu Shi ile beraber matem törenlerine katılmak üzere her gün Saray'a gitmek zorunda kaldılar ve çok nadiren saat iki olmadan geri dönebildiler.

Saray'ın yan binasındaki salonlardan birinde yapılan bu törenler yirmi bir gün sürecekti; bu sürenin sonunda tabut, başkentten on gün sürecek bir uzaklıktaki Xiaoci vilayetinde, sabık imparatorun Anıt Mezar'ına götürülecekti. Oraya vardığında, birkaç gün daha katafalkta bekletilecek ve gömülmeden önce yine törenler yapılacaktı. Başından sonuna kadar bütün bu merasim bir ay sürecekti. Kuzen Zhen ve You Shi'nin cenaze törenine katılmaları gerektiğinden, bu süre boyunca Ning ve Rong konakları sahipsiz kalacak demek oluyordu. Bir aile meclisi toplandı ve her iki konaktan sorumlu olacak en azından bir kişinin kalmasına karar verildi ve hamile olduğu gerekçesiyle You Shi için Saray'dan izin istendi.

Aynı zamanda Xue teyze de gençlere göz kulak olmak üzere görevlendirildi. Tabii bunun için Bahçe'ye taşınması gerekince hangi dairede kalacağı problem oldu. Baochai'in yanında Xiangyun ile Xiangling kalıyordu; Li Wan, Büyükanne Jia'nın geçici olarak sorumluluğuna verdiği Baoqin'i misafir ediyordu; Bayan Li ve kızları hâlâ şehirdeki erkek kardeşinin evinde kalsalar da sık sık uğrayıp üç dört geceyi orada geçiriyorlardı; Yingchun dairesini Xiuyan ile paylaşıyor; Tanchun de bütün zamanını evin idaresiyle geçiriyordu. Sürekli uğrayıp onu bunaltan Odalık Zhao ve Jia Huan'ın gürültülü çekişmeleri dairesini Xue teyzenin yaşaması için hiç de uygun olmayan bir hâle getiriyordu. Xichun'un evi çok küçüktü. Geriye sadece Bambu Evi kalıyordu. Bu şartlar altında hâliyle Bambu Evi'ne taşındı ve bunu memnuniyetle yaptı çünkü bu düzenlemeleri konuşurlarken Büyükanne Jia, Daiyu'nün onun ilgisine ihtiyaç duyan genç bir kız olduğunu vurgulamıştı. Zaten Xue teyze Daiyu'yü çok seviyordu. Şimdi onunla aynı daireyi paylaşınca, sağlığına çok daha fazla ilgi gösterebiliyor, yeterli şekilde ve iyi beslenmesini, ilaçlarını zamanında almasını sağlıyordu. Daiyu daha önce hiç böyle iyi bakılmamıştı. Sık sık dile getirdiği kelimelerle bile yeterince ifade edemediği bir minnet duyuyordu. Xue teyzeyi annesiymiş gibi görüyor; Baochai ve Baoqin geldiği zamanlar onlara da sanki kardeşleriymiş gibi davranıyordu. Bir aylığına da olsa öksüz torunundan ayrı kalacağı için endişelenen Büyükanne Jia bu durum karşısında hem rahatladı hem de mutlu oldu.

Artık Bahçe'de yaşamaya başlayan Xue teyze kendisini kuzenlerin rahatlığına ve hizmetçilerin disiplinine adadı. Ne kadar önemli olursa olsun, evin diğer işlerine karışmak istemiyordu. You Shi de her gün Rong Konağı'na gelmesine rağmen yoklama almaktan daha fazlasını yapmıyor, yetki kullanmaya pek yanaşmıyordu. Orada kalan tek sorumlu kişi olarak diğer konağın meseleleriyle işi başından aşkındı; bir de Büyükanne Jia ve diğer hanımların tören aralarında Saray yakınlarında geçici olarak dinlenmeye çekildikleri yerin erzaklarını ve yatak takımlarını temin ediyordu.

Ning ve Rong konaklarının kıdemli üyeleri bu işlerle meşgulken, hizmetçi ve uşaklar da boş durmuyorlar; bazıları her gün Saray'a gidip gelen hanımlarına eşlik ediyorlar; bazıları geçici olarak kalınan yerlerin tedarik ve bakım işleriyle ilgileniyorlar, bazıları da öncü grup olarak hanımları gelmeden önce odaları hazır hâlde tutuyorlardı. Normalde uygulanan disiplinin eksilmesi üzerine, iki konağın geride kalan hizmetkârları görevlerini savsaklıyor ya da geçici başkâhyaların öncülüğünde birleşip yetkilerini kötüye kullanmak üzere bu istisnai şartlardan yararlanıyorlardı. Rong Konağı'nda erkek personel olarak sadece Lai Da ve diğer bir iki kişi kalmıştı. Lai Da'nın neredeyse güvendiği bütün yardımcıları gitmişlerdi. Onların yerine getirdiği insanları tecrübesizlikleri nedeniyle işe yaramaz ve aptal buluyordu. Hırsızlıkları gayet aşikâr, raporları güvenilmez, tavsiyeleri taraflıydı. Kusurlarının ya da neden oldukları sıkıntıların haddi hesabı yoktu.

Böyle bir zamanda, aktör ya da aktris toplulukları olan bütün büyük aileler bu insanlara yol vermişlerdi. Bunu duyan You Shi, konuyu ailenin diğer üyeleriyle de müzakere ettikten sonra, Wang Hanım'a daha tasarruflu bir uygulamayla aynı şeyi yapmayı teklif etti.

"Bu aktris kızları satın aldık tabii." dedi. "Müzik yapamadıklarına göre, onları da hizmetçi olarak kullanmamak için hiçbir neden yok. Sadece eğiticilerini gönderebiliriz."

"Olmaz." dedi Wang Hanım. "Onlara hizmetçi muamelesi yapamayız. Hepsini özgür ve saygıdeğer ailelerin kızları, sadece bakamadıkları için oyuncu olarak satıyorlar. Bizi eğlendirmek için bir iki yıllığına verildiler. Şimdi onları serbest bırakma fırsatı doğduğuna göre, birkaç tael verip gönderebiliriz. Atalarımız da böyle yapardı; bunu yapamayacak kadar soysuz ve pinti olduğumuzu sanmıyorum, bari bu konuda atalarımızı örnek alalım. Tabii eski oyuncu topluluğundan birkaç kişi hâlâ bizimle birlikte yaşıyor ama onların burada olmalarının özel nedenleri var. Kendileri gitmek istemediler, biz de yaşları geldiğinde çalışanlar arasından eş bulup evlendirdik."

"Peki o zaman, kendilerine soralım." dedi You Shi. "Eğer gitmek isterlerse, ailelerini çağırıp, para verir, göndeririz. Böylesi daha iyi olur. Aksi takdirde, güvenilmez insanlar gelip onları alır ve dışarı çıkar çıkmaz başkalarına satarlar; bizim yaptığımız iyilik de boşa gider. Gitmek istemeyen burada kalır."

Wang Hanım bu teklifi kabul edince, You Shi bu kararı Xifeng'a bildirmesi için birisini gönderdi. O da muhasebe memurlarına, öğretmenlerin her birine sekiz tael ödeyip istedikleri yere gitmekte özgür olduklarını iletmelerini söyledi. Armut Ağacı Avlusundaki kostümler, tiyatro malzemeleri ve diğer taşınabilir eşyalar envanterlerle karşılaştırıldı, depoya kaldırıldı ve başlarına bir bekçi kondu.

Küçük aktrisler gelince, You Shi hepsiyle tek tek görüştüktan sonra, çoğunun gitmek istemediğini anladı. Bazıları ailelerinin yaşadığını ama kendilerine hiç aldırmadığını, geri gidecek olurlarsa yine satılacaklarını söylediler; bazılarının anne babası yoktu, amcaları ya da ağabeyleri satmıştı onları; bazılarının gidecek kimseleri yoktu; bazıları da Jia ailesine o kadar bağlanmışlardı ki ayrılmak istemiyorlardı. Neticede üçü hariç hepsi kaldı. Wang Hanım dediklerinden sonra artık onları gönderemedi ve kalmalarına izin verdi. Gidecek olan üçünü, öz anne babaları gelene kadar kendileriyle kalmaları için sütanneleri aldı. Konakta kalacak olanlar da çoğunlukla Bahçe'de olmak üzere, farklı dairelere hizmetçi olarak yerleştirildiler. Grubun lideri Wenguan Büyükanne Jia'ya verildi. Başrol oyuncusu Fangguan, Baoyu'ye, hizmetçi kızı oynayan Ruiguan, Baochai'e; erkek rolünü oynayan Ouguan, Daiyu'ye; baş savaşçıyı oynayan Kuiguan, Xiangyun'e; ikinci savaşçıyı oynayan Douguan, Baoqin'e; yaşlı erkeği oynayan Aiguan, Tanchun'e gitti. You Shi de yaşlı kadın rollerini oynayan Jiaguan'ı aldı.

Bu şekilde görevlendirilen küçük aktrisler, tıpkı özgürlüklerine kavuşturulan kafes kuşları gibi, bütün gün Bahçe'de neşeyle dolaşmaktan başka bir şey yapmıyorlardı. Başka insanların hizmetinde çalışmaya alışkın olmadıkları ve nakış işlemeyi bile bilmedikleri gayet açık olduğundan kimse onlara müdahale etmedi. İçlerinden bir ikisi bir becerileri olmadığı sürece geleceğin kendileri için pek parlak olmayacağını anlayacak kadar sağduyuluydu ve artık tiyatro eğitimleri devam etmeyeceği için dikiş ya da ip eğirme gibi ev içi becerileri öğrenmeye kendilerini adadılar. Ama onlar istisnaydı.

Sonra sabık imparatorun eşi için büyük adak günü geldi ve Büyükanne Jia ile diğer hanımefendiler, sabahın dördünde Saray yakınlarındaki geçici konaklama yerlerine doğru yola çıktılar. Biraz bir şeyler atıştırdıktan sonra Saray'da ölünün ardından verilen kahvaltıya katıldılar. Kahvaltının ardından da biraz dinlenmek üzere evlerine döndüler. Öğle yemeği yediler. Kısa bir dinlenmeden sonra öğle ve akşam adakları için Saray'a geri gittiler. Tekrar geçici evlerine dönüp akşam yemeği yedikten sonra konağa geri geldiler. Geçici olarak kaldıkları yer, yüksek mevkiideki bir ailenin, Budist rahibelerin sürekli olarak ibadet ettikleri bir tapınağındaydı. Rahibeler ibadet salonunun doğu ve batısındaki avlularda kalıyorlardı ama bu avlularda çok fazla boş oda vardı. Rong hanımları doğu avlusundaki odaları kiraladılar, Pekin Prensi'nin hanımları da batı avlusundakileri. Saray'a gitmek üzere aynı saatte çıkıp, aynı saatte döndükleri için iki tarafın hanımları birbirleriyle karşılaşma ve nezaket sohbeti etme fırsatı buluyorlardı. Ama bu haricî meseleler bizi ilgilendiren şeyler değil.

Şimdi Bahçe'ye dönelim. Büyükanne Jia ve Wang Hanım cenaze töreni için bir ay gibi uzun bir süre evde olmayınca, onca genç hizmetçilerin ve kadınların etrafta dolanıp keyif çatmaktan başka yapacakları fazla bir şey yoktu. Bahçe'deki farklı dairelere yerleştirilen Armut Ağacı Avlusu'ndakiler de eklenince sayıları iyice artmıştı. Böylelikle birdenbire daha öncekinden çok daha fazla insan Bahçe'ye dolmuş oldu.

Genç aktrisler kibirli yaratıklardı; hizmetkârlara karşı çok buyurucu ve acımasızdılar. Yiyecekleri ve giyecekleri konusunda çok talepkâr ve titiz oldukları gibi, sivri dilli ve kavgacıydılar da;

dolayısıyla geçinmesi çok zor insanlardı. Armut Ağacı Avlusu kadınları onlardan nefret ediyorlardı ama şimdiye kadar açıkça tartışmaktan kaçınmışlardı. Bu kadınlar için tiyatro okulunun kapanması büyük bir ferahlama oldu. Bazıları kurtulmalarının verdiği sevinçle geçmiş geçmişte kaldı diye düşündüler. O kadar da yüce gönüllü olmayan diğerleri hâlâ hırs besliyorlardı ama bu dağıtım onları önceki görevlerinden azat ettiği için onlara karşı olan savaşlarını başka topraklara taşımadılar.

Bahar Temizliği Festivali gelmişti. Jia Lian her zamanki adakları hazırlatarak Jia Huan, Jia Cong ve Jia Lan'la beraber şehrin dışındaki Demir Eşik Tapınağı'na, aile mezarlarını temizlemeye ve ölümler için adak sunmaya gitti. Jia Rong da Ning Konağı'nın erkekleriyle aynı şey için yola çıktı. Ailenin gençlerinin içinde sadece Baoyu, henüz tam olarak iyileşmediği için gidemedi. Öğlen yemeğinden sonra Xiren onun uykusunun geldiğini fark etti.

"Ne güzel bir gün!" dedi. "Neden biraz Bahçe'de dolaşmıyorsun? Yemek yer yemez uzanırsan hazımsızlık yapar."

Baoyu isteksiz bir şekilde terliklerini giydi, eline bir baston alıp avludan geçerek Bahçe'de dolaşmaya başladı.

Bahçe'nin bakımı ve ürünleri son zamanlarda bir grup uzman kadının ellerine bırakılmıştı; yılın bu dönemi bahçıvanlar için çok yoğun geçtiğinden, dört bir yanda bambuları keserek düzelttikleri, ağaçları ve çalılıkları budadıkları, bitkileri topladıkları, çiçek soğanlarını diktikleri, tohumları ektikleri görülüyordu. Diğer kadınlar gölün üzerinde ellerinde direklerle tekneleri idare ediyorlar, dipteki çamuru tarayıp lotus kökü dikeyiyorlardı. Göle nazır minyatür bir kaya dağının üzerinde Xiangyun, Xiangling, Baoqin ve birkaç genç hizmetçiden oluşan bir seyirci grubu manzaranın tadını çıkarıyordu. Baoyu yavaş yavaş yanlarına doğru gelirken, Xiangyun numaradan korkmuş gibi yaparak bağırdı.

"Çabuk, tekneleri gönderin hemen! Kuzen Lin'i almaya gelmişler!"

Herkes gülünce Baoyu kıpkırmızı kesildi.

"İnsanlar hastayken ne yaptıklarını bilmezler. Dalga geçmeniz hiç hoş değil!" dedi sert bir şekilde.

"Bu kadar komik olmasaydın sen de!" dedi Xiangyun. "Her zaman böyle farklı olmak zorunda mısın? Senin hastalığın bile herkesinkinden başka."

Baoyu bir süre onlarla oturdu ve çalışan kadınları seyretti.

“Burası biraz rüzgârlı.” dedi Xiangyun. “Kayalar da soğuk. İçeri girsene iyi olmaz mı?”

Baoyu de zaten öyle yapmayı düşünüyordu, Daiyu’yü görmeye gidecekti. Bastonuna dayanıp kalktı, kızlarla vedalaşarak, İçe İşleyen Koku Köprüsü’nden geçip karşı kıyıdan yürümeye başladı. Salkım söğütlerden yeni sürgünler altın ipler gibi sarkıyor; şeftali ağaçlarının çiçek tomurcukları kızıl bir sis oluşturunuyordu. Suni kaya dağının arkasındaki büyük kayısı ağacı çiçeklerini çoktan dökmüş, yeşil yapraklar ve bezelye büyüklüğünde kayısılarla dolmuştu.

“Ne fena!” diye düşündü. “Birkaç gün hasta yatınca kayısı çiçeklerini kaçırdım.

Şimdi yeşil yaprakların gölgesinde,
Dallar kayısıyla dolmuş.

Ağaca bakarak duruyordu. Bunlar Du Mu’nun, Huzhou’ya son ziyaretinde, on iki yıl önce tanıştığı güzeller güzeli, genç dansçı kızın artık çoluk çocuklu bir kadın olduğunu gördüğü zaman yazdığı dizelerdi. Nasıl devam ediyordu?

Esmeden önce hırsız rüzgâr,
Beyaz kırmızıdır baharda çiçekler;
Şimdi her dalda yeşil yapraklar,
Aralarından minik meyveler sarkar.

Xing Xiuyan’ın nişanını düşündü. Evlenmesine bir iki yıl vardı. O da tıpkı Du Mu’nun sözünü ettiği kız gibi çoluk çocuk sahibi bir anne olacaktı. Elbette insanların evlenmeleri gerekiyordu; türlerini devam ettirmek zorundaydılar. Ama güzel bir kız için bu nasıl bir sondu!

Beyaz kırmızıdır baharda çiçekler...

Çok geçmeden kömür karası bukleleri gümüş rengine dönecek, gül yanakları kırışıp solacaktı. Bunu düşünmek onu çok üzdü ve elinde olmadan içini çekti. Ağaca bakmaya devam ederken, küçük bir kuş havalanıp dallardan birine kondu, var gücüyle şakımaya başladı. Baoyu’nün gündüz rüyası başka bir şekle büründü.

“Bu kuş ağaçlar çiçek açtığında da buraya gelmiş olmalı.” diye düşündü. “Şimdi söylediği şarkı da dökülüp giden çiçekler için bir ağıt. Sesinden anlaşılıyor. Ne yazık, kuşların dilinden anlayan Gongye Chang¹ buralarda değil! Ne diyor diye sorardım ona. Kayısı ağaçları seneye yine çiçek açtığında buraya tekrar gelir mi acaba?”

Hülyaları kayalığın arkasında birden parlayıveren bir alevle bölündü. Kuş korkup uçuverdi. Baoyu de neredeyse kuş kadar ürkmüştü. Ateşin kısacık çatırtısından sonra öfkeli bir bağırıtı geldi.

“Eceline mi susadın, Ouguan? Bu paraları ne cüretle Bahçe’de yakıyorsun! Seni hanımefendilere söyleyeceğim. Temiz bir dayak yiyeceksin!”

Baoyu neler olduğunu görmek için kayalığın diğer tarafına koştu. Yüzünde gözyaşı lekeleri olan Ouguan yere çömelmiş, elinde ateşle, için için yanan altın rengi ruh parasının kalıntılarına üzgün üzgün bakıyordu.

“Kim için bu?” diye sordu Baoyu. “Biliyorsun burada yakmaman lazımdı! Herhâlde aileden birileri içindi? Bana adlarını söyle, bir kâğıda yazayım, çocukları gönderip bu işi doğru dürüst hallettireyim.”

Gelenin Baoyu olduğunu gören Ouguan dudaklarını sımsıkı kapadı ve hiçbir soru ona ağzını açtıramadı. Tam o sırada ona bağırarak kadın, yüzünde sinsî bir zafer ifadesiyle hızla gelip kızı kolundan tuttu.

“Seni küçük hanımlara şikâyet ettim.” dedi kadın. “Çok çok sinirlendiler.”

Ouguan daha bir çocuktü. Küçük düşürüleceğinden çok korktu, çocukça direnmeye kalkıştı.

¹ Konfüçyüs’ün öğrencisi ve damadıydı; Çin efsanelerine göre kuşları anlama yeteneği vardı. (ç.n.)

“Haddini aştığını söyledim.” dedi kadın. “Burada, dışarıda davrandığın gibi her istediğin şeyi yapamazsın. Burası farklı. Biz kural ve düzen isteriz.” Sonra Baoyu’yü işaret etti. “Efendi Bao bile kurallara uymak zorunda. Buraya gelip kuralları bozmaya kalkışabileceğini mi sanıyorsun? Olmaz! Artık korkmak için geç kaldın. Gel benimle, çık karışlarına!”

“Bu ruh parası değil.” dedi Baoyu aceleyle. “Bayan Lin için boş kâğıtları yakmış. Şikâyet etmeden önce dikkatli bakman gerekirdi!”

Çaresizliğinin arasında bir de Baoyu’nün gelişiyle Ouguan’ın dehşeti daha da artmıştı. Baoyu kendisini koruyunca kulaklarına inanamadı. Korkusu sürpriz bir memnuniyete dönüştü ve kendisini savunmak için cesaretini topladı.

“Evet, ruh parası olduğunu nereden çıkardın? Bayan Lin’in yazı kâğıdıydı.”

Ama kadın hiç umursamadı. Eğilip küllerin içindeki yanmamış parçalardan bir iki tane aldı.

“Benimle tartışmaya kalkma! İşte kanıtlar burada! Benimle görüşme odasına gelip kendin açıklayacaksın.”

Ouguan’ı kolundan tutup çekti ama Baoyu de öteki kolundan tutup, bastonuyla kadının eline vurdu.

“İstiyorsan kâğıtları onlara götür.” dedi. “Ben sana doğrusunu söyleyeyim. Dün gece rüyamda Kayısı Ağacı Ruhu bana geldi ve bir an önce iyileşmek istiyorsam ona ruh parası adamam gerektiğini söyledi. Benim evimden birinin değil de bir yabancının yapması gerekiyormuş. Kimsenin de haberi olmaması lazımmış. O kadar uğraşıp bu kızı bulduktan sonra sen görünce her şey boşa gitti. Hastalandığımdan beri ilk kez ayağa kalkmışım. Şimdi tekrar hastalanırsam, bu senin kabahatin. Hâlâ onu götürmek istiyor musun? Git de gör onları, Ouguan. Şimdi söylediklerimi anlat onlara. Büyükanmem geri dönünce ona olanları anlatacağım. Bu kadının bile bile sana engel olduğunu söyleyeceğim.”

Ouguan çok sevindi. Şimdi kendisi kadını çekirtmeye başladı. Kadın elindeki kâğıt parçalarını yere attı ve yüzünde hastalıklı bir gülümsemeyle Baoyu’ye yalvardı.

“Bilmiyordum, gerçekten bilmiyordum. Eğer büyük hanımefendiye söylerseniz, benim için her şey biter.”

“Bu konuda konuşmazsan ona söylemem.” diye söz verdi Baoyu.

“Ama şimdi onlara anlattığım için Ouguan’ı getirmemi istediler.” dedi kadın. “En iyisi Bay Lin’in çağırıldığını söyleyeyim.”

Baoyu biraz düşündü ve başını sallayarak onayladı. Kadın dediğini yapmaya gitti. O gittikten sonra Baoyu sorularına devam etti.

“Kimin içindi? Ailenden biri için olmadığından eminim. Gizli mi?”

Ouguan kendisini koruduğu için Baoyu’ye minnet duyuyordu. Onun anlayışlı biri olduğunu anlayarak daha fazla geri çeviremedi. Gözünde yaşlarla cevap verdi.

“Benim haricimde sadece iki kişi bunu biliyor. Sizin dairenizdeki Fangguan ve Bayan Bao’nın dairesindeki Ruiguan. Bugün olanlardan sonra sanırım siz üçüncü olacaksınız. Ama hiç kimseye söylemeyeceğinize söz verin.” Sonra ağlamaya başladı. “Ama yüzünüze karşı söyleyemem. Eve döndüğünüzde yanınızda kimse yokken, Fangguan’a sorun size anlatsın.”

Sonra Baoyu’yü merak içinde bırakarak kaçıp gitti. Bambu Evi’ne doğru yoluna devam eden delikanlı Daiyu’yü öncekinden daha zayıf buldu ama kız birkaç gün öncesinden çok daha iyi hissettiğini söyledi. O da Baoyu’nün zayıfladığını fark etti ve sebebini düşününce gözyaşı dökmeye başladı. Daha birkaç dakika konuşmuşlardı ki henüz nekahet döneminde olduğunu hatırlayarak evine dönüp dinlenmesi için ısrar etti; Baoyu de onu dinlemek zorunda kaldı.

Evine dönünce, Fangguan’a Ouguan’ın sırrını sormak için sabırsızlandı ama Xiangyun ve Xiangling uğrayıp yan odada Fang-guan ve Xiren’le hararetili bir sohbe girişti. Eğer yanına çağırırsa ötekilerin sorgulamaya başlayacaklarından korkup sabırlı olmaya karar verdi.

Kısa bir süre sonra Fangguan saçını yıkatmak için analığının yanına gitti ama kadının o suyla öz kızının saçını yıkamasına izin verdiğini öğrenince itiraz etti.

“Ne! Kızının yıkandığı suyu mu bana veriyorsun? Bütün aylığımı aldığın düşünülürse artıklardan daha fazlasını hak ediyorum herhâlde!”

Kabahatli olduğunu bilen kadın sinirle bağırdı.

“Seni nankör sefil! Oyuncuların geçimsiz olduklarını söylemelerine hiç şaşmamak lazım. Başlangıçta ne kadar iyi olurlarsa olsunlar, bu mesleğe başlayınca bozuluyorlar. Böyle çelimsiz bir yarattığın bu kadar cakalı olacağı insanın aklına bile gelmez. En iyisini istiyor hanımefendi! Ya hep ya hiç! İstedğini elde edemeyince de hemen sivri dilli oluyor! Eşini ısırın katır gibi!”

Sonra ikisi kapışmaya başladı. Xiren onları sakinleştirmek için birisini gönderdi.

“Kesin gürültüyü! Büyük hanımefendi evde yok diye kimse sesinin son perdesinden bağırmadan konuşamıyor mu?”

“Fangguan çok yaygaracı.” dedi Qingwen. “Neden bu kadar mükemmel olduğunu sanıyor, bilmem. Birkaç oyun biliyor diye, sanırsınız savaş kazanmış!”

“Kavga iki kişi arasında olur.” dedi Xiren. “Büyük olanın bu kadar adaletsiz, küçük olanın da bu kadar huysuz olmaması lazım.”

“Fangguan’ın suçu değil.” dedi Baoyu. “Doğruluktan ve dürüstlükten ayrılmak sesin yükselmesine neden olur. Büyük bir filozof böyle demiş. Burada kimi kimsesi yok. Bu kadın parasını alıyor ve ona kötü davranıyor. Bu, doğruluktan ayrılmak değil de nedir? Sesini yükseltti diye ona kıyamazsınız! Zaten ayda kaç para alıyor ki?” Bu soruyu Xiren’e sormuştu. “Parayı sen alıp ona baksan daha iyi olmaz mı? Sorun da ortadan kalkar!”

“Bakmak sorun değil de eğer bunu yaparsam para için yapmam. O zaman dedikodudan geçilmez.” dedi Xiren.

Bunu söylerken ayağa kalkıp öteki odaya geçti; bir şişe çiçek yağı, birkaç yumurta, sabun ve saç kurdelesini getirdi. Kadınlardan birinden bunları Fangguan’a götürmesini istedi.

“Söyle ona kavgayı bıraksın. Biraz su getirip saçını yıkayabilir.”

Ne yazık ki analığı herkesin içinde rezil edildiğini düşünerek daha da öfkeleni.

“Nankör şey!” dedi Fangguan’a. “Güya paranı alıyormuşum!” dedi ve kıza tokat attı. Fangguan ağlamaya başladı. Baoyu hemen dışarı fırlayacaktı ki Xiren ona engel oldu.

“Ne yapıyorsun? Ben konuşurum onunla.”

Qingwen kadını yatıştırmak için dışarı çıkmıştı bile.

“Yaşın gereği böyle şeyleri bilmen gerekir! Saçını yıkasın diye senin vermediğin şeyleri ona biz veriyorsak utanç duymaz lazım! Sen kalkmış vuruyorsun bir de! Ne yüzle! Hâlâ eğitimine devam ettiğine göre böyle bir şey yapmaya nasıl cüret edersin?” diye çıkıştı kadına.

“Herkesin içinde beni rezil etmeye kalkıştığı için vurdum.” dedi kadın. “Ben onun analığıyım, buna hakkım var.”

“Sheyue, ben insanlarla tartışma konusunda pek başarılı değilim, Qingwen de çok fevri. Bu işle sen ilgilen.” dedi Xiren.

Sheyue hemen dışarı çıktı.

“Tamam, tamam. Bağırma gerek yok. Sana bir şey soracağım. Sen bu Bahçe’de hiç kimsenin efendisinin dairesinde çocuğunu cezalandırdığını gördün mü? Sadece burada değil, bütün Bahçe’de? Bırak evlatlığı, öz kızın olsa bile, bir kere evden ayrılıp başka birisinin hizmetine girdiği andan itibaren, onu cezalandırmak onlara ya da kıdemli hizmetkârlara düşer. Ailelerin sürekli işimize karışmalarını istemeyiz. Aksi takdirde bir kıızı nasıl eğitebiliriz? Bilmiyorum! Siz yaşlandıkça daha beter oluyorsunuz! Daha kısa bir süre önce Zhuier’in annesi burada olay çıkardı. Herhâlde o da senin gibi. Ama merak etme. Son günlerde şu hasta, bu hasta, büyük hanımefendi başka işlerle meşgul diye olanları bildirme fırsatı bulamadık. Birkaç gün daha geçsin, o zaman her şeyi anlatacağız. Sonra belki siz zorbalar ağızlarınızın payını alacaksınız. Bir şey daha var. Baoyu daha yeni iyileşmeye başladı, sesimizin fısıltıdan fazla çıkmaması gerekiyordu ama sen onun odasının önünde kızına vuruyor, hüngür hüngür ağlatıyorsun. Efendiler bir iki gün gitmeyegörsün, hemen kuralların üstündeymişsiniz gibi davranmaya başlıyorsunuz. Elinizden kimse kurtulmaz. Birkaç gün sonra bize de vurmaya

başlarsanız hiç şaşımam! Bana sorarsan senin gibi analık olmasa da olur. Eğer senin elinde bir çiçeğin açacağını sanıyorsan çok yanılıyorsun!”

Baoyu de o kadar sinirlendi ki bastonuyla eşige vurdu.

“Bu yaşlıların kalpleri taştan! Sorumlulukları altındaki kızlara bakacaklarına eziyet ediyorlar. Böyle devam ederse ne yapacağız?”

“Ne mi yapacağız?” dedi Qingwen. “Bu sevimsizleri defedin gitsin! İşe yaramazlara ihtiyacımız yok.”

Sheyue’nin nutkuyla utancından sessizliğe gömülen kadın cevap veremedi. Sheyue, Fangguan’a baktı. Kızın üzerinde kiraz kırmızısı, kapitone bir ceket, desenli yeşil ipekten bol bir pantolon vardı; parlak siyah saçları omuzlarına dökülüyordu. Acı acı ağlamaya başlamıştı. Sahnedeki daha bilindik hâlden çok farklı bir görüntüsü vardı ki Sheyue bu tersliğe gülmeden duramadı.

“Şu anda Cui Yingying’e hiç benzemediğini söylemeliyim. Dayaktan sonra Reddie’ye benzedin. Artık makyaj yapmaya gerek kalmadan bu rolü oynayabilirsin! Haydi, gidip kendine çekidüzen ver.”

“Yo, gayet güzel.” diye itiraz etti Baoyu. “Gayet doğal bir hâli var. Neden çekidüzen versin ki?”

Qingwen, Fangguan’ı saçını yıkamaya götürdü. Havluyla kuruladıktan sonra gevşek bir şekilde bağladı ve giyinip Baoyu’nün odasına gitmesini söyledi.

Kısa bir süre sonra mutfaktan bir kadın gelip yemeğin hazır olduğunu bildirdi ve “Gönderelim mi?” diye sordu. Genç bir hizmetçi de Xiren’e danışmaya gitti.

“Saat kaçı vurdu? Dışarıda bu kadar patırtı olunca duyamadım.” dedi Xiren.

“Vurmadı.” dedi Qingwen. “Neden bilmem ama aptal şeyin yine tamire ihtiyacı var.” Sonra bir saat bulup getirdi. “Yarım fincan çaylık zaman var.” dedi. “Hemen hazır olacağımızı söyle.”

Kız mesajı iletmek için hemen dışarı çıktı.

“Düşündüm de Fangguan bu kadar yaramazlıkla tokadı hak etti aslında. Dün sarkacıyla oynayıp saati bozan oydu.” dedi Sheyue.

Konuşurken bir yandan da masayı hazırlıyordu. Genç hizmetçiler yemek kutularıyla içeri girdiler; Sheyue ve Qingwen kapaklarını açıp içine baktılar. Bir kâse çorba ve bildik pirinç lapasıyla yanında dört çeşit turşu vardı.

“Baoyu artık iyileşti.” dedi Qingwen. “Daha ne kadar lapa ve salamura sebze yemeye devam edecek? Neden doğru dürüst bir yemek göndermiyorlar?”

Sheyue masayı hazırlamıştı. Yemek kutusundan büyük çorba (et ve bambu filizinden yapılmıştı) kâsesini çıkarıp Baoyu denesin diye masaya koydu.

Eğilip höpürtüyle bir yudum alan Baoyu, “Ay, çok sıcak!” dedi.

Xiren güldü.

“Kutsal Buda! Birkaç gün et yemeyince çok mu özledin? Bu kadar açgözlülükle saldırırsan yanarsın tabii!”

Kâseyi aldı, nazikçe üfledi; sonra yanlarında duran Fangguan’a verdi.

“Al, sen yap. Bütün gün boş boş etrafta gezeceğine bir işe yara. Ama yavaş üfle, içine tükürme sakın!” dedi.

Fangguan dediği gibi yaptı. Oldukça iyi beceriyordu ama kapının önünde, illa içeri girip yardım etmek için ısrar ederek bekleyen ve Bahçe’nin adabını hiç bilmeyen analığı, bunu fırsat bilip işgüzarca içeri daldı ve kâseyi elinden almaya çalıştı.

Fangguan ve diğerleri konağa ilk geldiklerinde, dışarıda birer analıkları vardı, sonra bu kadınlar Armut Ağacı Avlusu’nda onlara eşlik ettiler. Bu kadın Rong Konağı’nda üçüncü sınıf bir hizmetçiydi, sadece çamaşır yıkıyor ve asla iç dairelere giremiyordu. Bu yüzden de evin kurallarından haberi yoktu. Aktrisler Bahçe’ye alınınca, analıkları da onlarla beraber farklı dairelere gönderildiler. Sheyue kendisini azarlayınca, bir daha Fangguan’ın sorumluluğunu alamayacağından korkmuştu çünkü bu hiç işine gelmezdi. O nedenle onlara yaranmak istemiş, Fangguan’ın kâseyi eline aldığı görünce içeri dalıvermişti.

“Onun hiç tecrübesi yok. Şimdi kâseyi düşürür. Ben yapayım.” dedi.

Qingwen öfkeyle bağırdı ona.

“Hemen çık buradan! Düşürüp düşürmemesi bizim sorunumuz. Senin yapmana ihtiyacımız yok. Kapıdan içeri adım atabileceğini kim söyledi?”

Sonra öfkesini genç hizmetçilere yöneltti.

“Küçük aptallar! O adabı bilmiyor olabilir. Sizin söylemeniz gerekirdi.”

“Biz engel olmaya çalıştık.” diye itiraz etti kızlar. “Söyledik ama inanmadı. Şimdi gördün mü?” dediler kadına dönüp. “Sen bizim girebileceğimiz yerlerin ancak yarısına girebilirsin. Bizim alınmadığımız yerlere bile dalıp gireceğini sanıyorsun. Seni durdurmaya kalkınca da el kol sallayıp bağıırıyorsun!”

İtiş kakış odadan verandaya çıkardılar kadını. Aşağıdaki avluda yemek kutularını ve boş kâseleri geri almak için bekleyen yaşlı kadınlar onun çıktığını görünce kahkahalarla güldüler.

“Böyle içeri dalmadan önce aynada kendine bir baksaydın, kardeş!” dedi içlerinden biri.

Öfke ve utanç duyan kadın sessizce alaylarına katlanmak zorunda kaldı.

Fangguan hâlâ çorbayı üflelemeye devam ediyordu. Baoyu güldü.

“Üfleyeceğim diye ciğerlerini yorma! Sen de bir tat, bakalım nasıl olmuş?” dedi.

Fangguan onun şaka yaptığını düşünerek Xiren’e ve ötekilere bakıp ürkekçe gülümsedi.

“Haydi, tatsana!” dedi Xiren. “Neden olmasın?”

“Dur, ben sana göstereyim.” dedi Sheyue ve bir yudum aldı.

Ondan cesaret alan Fangguan da bir yudum aldı.

“Tamam.” diyerek kâseyi Baoyu’ye verdi.

Baoyu yarısını içtikten sonra birkaç parça bambu filizi yedi, pirinç lapasının da yarısını bitirdi, doyduğunu söyledi. Hizmetçiler masayı topladılar. Küçük bir kız su kâsesiyle geldi. Baoyu ellerini yıkayıp ağzını çalkaladıktan sonra sıra Xiren ve diğer kıdemli hizmetçilerin yemeklerine geldi.

Baoyu, Fangguan’a göz işareti yaptı. Cin gibi olan, üstelik de genç ömrünün birkaç yılını tiyatro okulunda geçiren kız, midesi ağrıyormuş da iştahı kesilmiş numarasıyla yemek yemeyeceğini söyledi.

“İyi o zaman, madem yemiyorsun, burada kalıp Baoyu’ye eşlik edebilirsin. Pirinç lapasını burada bırakıyoruz. Acıkırsan biraz yersin.” dedi Xiren.

Diğerleriyle beraber çıkıp gitti.

O zaman Baoyu, Ouguan’la karşılaşmasını, onu korumak için nasıl yalan söylediğini ve sorularına cevap verecek durumda olmadığından, açıklama yapması için kendisine başvurmasını söylediğini anlattı.

“Kimin için adak sunuyordu?” diye sordu.

Fangguan’ın gözleri hafif kızardı ve içini çekti.

“Ah, Ouguan çılgının biri!” dedi.

“Neden?” dedi Baoyu. “O ne demek?”

“O adak ölen Diguan için. Bizim ekiptendi.”

“Bunda çılgınca bir şey yok ki.” dedi Baoyu. “Arkadaştlar demek.”

“Arkadaş mı!” dedi Fangguan. “Arkadaştan çok daha ötesiydi! Ouguan’ın tuhaf düşünceleri yüzünden başladı her şey. Biliyorsunuz, Ouguan başroldeki erkeği oynuyor, Diguan da başroldeki kızı. Sahnede âşıkları oynamaya o kadar alıştılar ki giderek ciddiye almaya başladılar ve Ouguan gerçekten sevgililerim gibi davranıyordu. Diguan ölünce, Ouguan hüngür hüngür ağladı ve onu hâlâ unutamadı. Bu yüzden festivallerde onun için adaklar sunuyor. Daha sonra Ruiguan, Diguan’ın rolünü alınca, yine aynı şey oldu. Biz, ‘Ne oldu? Eski aşkını unuttun mu yoksa? Şimdi yenisini buldun!’ diye ona takılıyorduk. ‘Yok, unutmadım. Tıpkı bir erkeğin karısı ölünce tekrar evlenmesi gibi. Anısını yaşattığı sürece ilk karısına hâlâ sadık demektir.’ diyordu. Siz hayatınızda bu kadar tuhaf bir şey duydunuz mu?”

“Tuhaf” ya da her neyse, Baoyu’nün kendi mizacında buna güçlü bir duygu karmaşasıyla cevap veren bir taraf vardı: Zevk, hüznün ve küçük aktris için sınırsız bir hayranlık. Fangguan’ın ellerini tutup Ouguan’a ne söyleyeceğini büyük bir hevesle anlattı.

“Ona bir daha asla o kâğıtları kullanmamasını söyle. Ruh parası modern çağın batıl bir icadı. Konfüçyüs’ün öğretilerinde böyle bir şey bulamazsın. Tek yapması gereken, festivallerde bir buhurdanda tütsü yakmak. Eğer saygıyla yaparsa, ölüye duygularını iletme için tek gereken şey bu. Önemli olan adağın kendisi değil, adak sunarkenki samimiyetimizdir. Yürekten verildiği sürece temiz olmayan yiyecekler bile kullanabilirsin. Aptal insanlar bunu anlamazlar ve tanrılara, Buda’ya ve ölümlere çeşit çeşit şeyler sunarlar. Aslında önemli olan samimiyettir. Çok acelen varsa ya da evden uzaktaysan ve tütsü bulamıyorsan, bir parça toprak ya da çimen de sunabilirsin. Sadece ölünün ruhu değil, tanrılar da böyle bir adağı kabul ederler. Şuradaki masada duran buhurdanı görüyor musun? Ne zaman sevdiğim birini hatırlamak istesem, festival ya da başka bir bayram günü olması gerekmez, içinde tütsü yakarım, dışarıya bir fincan taze çay ya da su, bazen de varsa biraz çiçek ya da meyve, bazen de et ya da sebze koyarım. Yüreğin temiz olduğu sürece Buda bile adak sunmaya gelir. Şimdi gidip ona söyle.”

Fangguan söyleyeceğine söz verdi ve lapasını yedi. Sonra birisi gelip Büyükanne Jia’nın geri döndüğünü haber verdi.

Devamı gelecek bölümde.

59. BÖLÜM

Söğütli Yol'da, arazinin koruyucuları Yinger ve Chunyan'e karşı şiddet ve hakarete başvururlar.

Kızıl Neşe Avlusu'nda yasa ve düzen savunucuları daha yetkili birisine danışırlar.

Büyükannesinin ve diğer hanımların geri döndüklerini duyan Baoyu, üzerine kalın bir şey daha giyip, elinde bastonuyla onları görmeye gitti. Geçen günlerin yorucu rutini nedeniyle çok yorgunlardı ve bir an önce dinlenmek istiyorlardı. O gece olaysız geçti. Hanımlar ertesi sabah dörtte kalkıp bir kere daha Saray'a gittiler.

Cenazenin İmparatorluk Anıt Mezarı'na götürülme günü yaklaşıyordu. Yuanyang, Hupo, Yingwu ve Zhenzhu, Büyükanne Jia'nın seyahat sırasında ihtiyaç duyacağı şeyleri hazırlamakla meşgullerdi. Yuchuan, Caiyun ve Caixia da aynı şeyi Wang Hanım için yaptılar. Tüm hazırlıklar bitince, hanımlarına eşlik edecek olan en kıdemli hizmetkârlarla beraber her şeyi tek tek gözden geçirdiler. Toplam altı hizmetçi ve on usak karısı hanımlarıyla birlikte gidecekti. Bu arada sayıya dâhil olmayan erkek hizmetkârlar, hanımları için, öküzlerin çekeceği tahtirevanları hazırladılar. Gidecek on altı kişinin içinde Yuanyang ve Yuchuan yoktu. Hanımlarının yokluğunda daireleriyle ilgilenmek üzere evde kalıyorlardı.

Cenaze kortejinin yola çıkacağı günden birkaç gün önce, hizmetçiler hanımlarının seyahat yatakları için perdeleri ve takımları paketlemişlerdi. Bunlar toparlanıp, birkaç erkek hizmetkârın da yardımıyla dört beş kişilik bir hizmetçi grubu tarafından bir arabayla arka sokaklardan, konaklamanın yapılacağı yere götürüldü ve kullanılmaya hazır hâle getirildi.

Jia hanımları ve maiyetleri, cenazenin yola çıkmasından bir gün önce konaktan ayrıldılar. Büyükanne Jia ve Jia Rong'un karısı birinci tahtirevana bindiler; Wang Hanım ikincisiyle onları takip etti; Kuzen Zhen bir grup erkek hizmetkâra liderlik ederek atla geliyordu. Hizmetçileri ve kadın hizmetkârları taşıyan birkaç tane büyük ve üstü kapalı at arabası onları izliyordu. Bu arabalarda aynı zamanda hanımların kıyafetlerinin bulunduğu büyük bohçalar da vardı. Ailenin diğer üyeleri, Xue teyze ve You Shi öncülüğünde bu küçük kabileyi ana kapının eşiğine kadar yolcu ettiler. Sonra Jia Lian küçük bir grupta at sırtında geldi. Ailesinin tahtirevanlarını Büyükanne Jia'nınki ile Wang Hanım'ının arasına yerleştirdikten sonra, kadınlar eşliğinde taşınan eşyaları korumasız bırakmanın muhtemel sonuçlarını düşününce, arabaların arkasına doğru atını sürüp, en geriden takip etmeye başladı.

Rong Konağı'ndaysa Lai Da nöbetçi sayısını artırdı ve iki ana avlunun girişlerinin sürekli kapalı tutulmasını söyledi. Konağa girip çıkmak isteyenler batı köşesindeki küçük, yan kapıyı kullanmak zorundaydılar. Konağın iç kısmını dışından ayıran merasim kapısı gün batımında kapanıyordu. Wang Hanım'ın evinin arka tarafına giriş ve çıkışlar için normalde kuzenlerin kullandıkları kapı ile Xue teyzenin avlusuna açılan, doğu tarafındaki kapı açık kalıyordu. Bunlar, konağın zaten kilitli olan iç kısımlarının birbirine geçişini sağladıklarından, kapatmak gerekmiyordu. Yuan-yang ve Yuchuan, hanımlarının oturma odalarını kapatıp, diğer hizmetçilerle birlikte arkadaki müstemilata uyumaya gittiler. Her akşam gün batımında Lin Zhixiao'nın karısı on kadar kıdemli hizmetçi alıp gece boyu güvenliği sağlamak için Bahçe'ye giderdi. Dışarıda salon girişlerindeki nöbetçiler artırıldı. Kısacası, konağın güvenliğini sağlamak için gereken her şey yapıldı.

Güzel bir ilkbahar sabahı uykudan uyanan Baochai yatağının perdesini kaldırıp çıktı. Hafif bir serinlik hissetti ve oda kapısını açıp dışarı bakınca bunun nedenini anladı. Şafaktan önceki son

saatte yağın sağanak toprağı tazelemiş, her yerdeki yosunları parlak bir yeşile bürümüşü. Tekrar içeri girdi, diğerlerini uyandırdı. Yıkınıp giyinirlerken Xiangyun yanaklarının kaşındığından şikâyet etti ve zaman zaman patlak veren egzamanın habercisi olduğundan korkarak Baochai'den yüzüne sürmek için altın kök tozu istedi.

“Son kalanı geçen gün Qin'e verdim.” dedi Baochai. “Çatık Kaş'ta çok var. Ondan biraz isteyecektim ama bu yıl yanaklarımda bir sorun olmayınca unuttum.”

Yinger'a gidip biraz istemesini söyledi. Kız tam çıkmak üzereyken, Ruiguan da Fangguan'ı görmek için onunla birlikte gitmek istedi. İki kız gülüp konuşarak Alpinia Park'tan çıktı.

Söğütlü Yol'da ilerlerken salkım söğütlerin altın ipliklerinin yeşile döndüğünü gördüler.

“Bu sepetçi söğüdünden bir şeyler örmeyi biliyor musun?” diye sordu Yinger, gülerek.

“Nasıl şeyler?” diye sordu Ruiguan.

“Küçük oyuncaklar ya da her türlü işe yarar şeyler. Bekle sen, birkaç dal koparıp küçük bir sepet yapayım. Yapraklarını da üstüne bırakayım ki içine rengârenk çiçekler koyduğumuzda güzel görünsün.”

O anda altın kök tozunu unuttu ve uzanıp yumuşak söğüt dallarından kopardı. Tutması için Ruiguan'a verdi, sonra tekrar yollarına devam ederlerken, bu dallardan küçük bir sepet örüyordu. Ara sıra durup yol kenarında büyüyen çiçeklerden bir iki tane koparıyordu. Sonunda kafes işi örülmüş, her yerinden dikkatle koruduğu yeşillikler fışkıran, saplı bir sepet çıktı ortaya. İçine çiçekler de doldurulunca çok güzel oldu. Ruiguan hayran kaldı.

“Ah Yinger, benim olsun mu?” dedi.

“Bunu Bayan Lin'e verelim.” dedi Yinger. “Geri dönerken biraz daha dal koparırsanız, hepimize aynısından yaparım.”

O arada iki kız Bambu Evi'ne gelmişti bile. Daiyu henüz sabah tuvaletini bitirmemişti. Sepeti görünce çok beğendi.

“Canlı bir sepet! Kim yaptı bunu?” diye bağırdı.

“Ben.” dedi Yinger. “Sizin için, küçük hanım.”

“Çok güzel bir şey bu!” dedi Daiyu eline alırken. “Demek herkes ellerinin ne kadar becerikli olduğunu boşuna söylemiyormuş.”

Biraz daha inceledikten sonra Zijuan'e, görebileceğı bir yere asmasını söyledi.

Yinger önce nazikçe Xue teyzeyi sorup sonra altın kök tozu rica etti. Daiyu, Zijuan'den biraz paketleyip vermesini istedi.

“Bugün daha iyiyim.” dedi Daiyu paketi verirken. “Biraz yürüyüşe çıkmak istiyorum. Dönünce Baochai'e söyle, anneme saygılarını sunmak ve beni görmek için zahmet edip gelmesine gerek yok. Saçımı yapar yapmaz, annemle beraber ona uğrayacağız. Kahvaltımızı orada yapacağız. Küçük bir aile toplantısı olur!”

Yinger söyleyeceğine söz verip Ruiguan'ı almak için Zijuan'ın odasına gitti ama Ruiguan, Ouguan ile hararetli bir sohbetin ortasında olduklarından gitmek istemedi. Yinger, Zijuan'e bir teklifte bulundu.

“Hanımın bizim eve gelecekmış. Ouguan da bizimle gelip hanımını orada beklesin.” dedi.

“Çok iyi fikir!” dedi Zijuan. “Burada öyle çok yaramazlık yapıyor ki biraz uzaklaşmasına memnun oluruz!”

Sonra Daiyu'nün kaşığını ve yemek çubuklarını keten bir peçeteye sarıp Ouguan'a verdi.

“Al bunları da götür. Bari bir işe yara.” dedi.

Ouguan neşe içinde ikisiyle beraber yola koyuldu. Yine Söğütlü Yol'dan geçerlerken, Yinger söğüt dallarından kopardı, yakınlardaki bir kayanın üzerine oturup bir sepet daha örmeye başladı. Sonra Ruiguan'a altın kök tozunu götürüp geri gelmesini söyledi ama iki kız da Yinger'ın yaptığı işten öylesine büyüldü ki bir türlü oradan ayrılamadı. Yinger onları tehdit etti.

“Gitmezseniz yapmıyorum.”

“Haydi ama.” dedi Ouguan. “Ben de seninle geliyorum. Hemen gidip geliriz.”

Onlar fırlayıp gidince, Yinger örgüsüne devam etti. O sırada He ananın kızı Chunyan geldi, Yinger'ın ne yaptığını sordu. Onlar konuşurlarken kızlar geri döndüler.

“Geçen gün Xia teyzem seni yakaladığında ne kâğıdı yakıyordun?” diye sordu Chunyan, Ouguan’a. “Seni rapor edecekti ama Baoyu ona hata yaptığını söyleyince o da sesini çıkaramamış. Çok öfkeliydi. Gelip her şeyi anneme anlattı. Bunca zaman dışarıda tiyatro ekibiyle yaşarken onu kendine düşman edecek ne yaptın ki?”

“Hiçbir şey yapmadım.” diyerek burun kıvrırdı Ouguan. “Çok açgözlü olduğu için bütün bunlar. Eskiden olduğu gibi benden para sızdıramıyor da ondan. Her şey bir yana, son iki yıldır dışarıda bizimle çalışırken onun ve diğerlerinin bizden alıp evlerine götürdükleri o yiyecekleri bir düşün! Bir iş verecek olsak kıyameti koparıyorlar. Biliyorsun sen de!”

Chunyan güldü.

“O benim teyzem. Başkalarının yanında onu eleştiremem. Ama bir zamanlar Baoyu’nün dediği gibi, ‘Bir kız evlenmeden önce paha biçilmez bir inci gibidir ama bir kere evlendi mi inci ışıltısını kaybeder ve kusurla dolar; yaşlı bir kadın olunca da artık incilik hâli kalmaz, haşlanmış balık gözüne döner. Nasıl oluyor da aynı kişi hayatının farklı dönemlerinde bambaşka üç kişi olabiliyor?’ O zaman yine her zamanki gibi saçmaladığını düşünmüştüm ama söylediklerinde haklılık payı varmış. Diğer aileleri bilmem ama annem ve teyzem için doğru bu. Yaşlandıkça, paradan başka bir şey düşünemez oldular. Aynı evde beraber yaşarken, para getireceğimiz bir işimizin olmadığından şikâyet edip dururlardı. Sonra bu Bahçe yapıldı, ben de burada çalışmak için seçilen şanslılardan biri oldum, hem de Kızıl Neşe Avlusu çifte şans oldu. Artık beni doyurmak zorunda kalmamalarının dışında, her ay maaşımdan artırdığım dört beş yüz sikkeyi de alıyorlardı. Bununla yetindiklerini sanıyorsan, yanıyorsun! Sonra kendileri de iş buldular; Armut Ağacı Avlusu’ndaki oyuncu kızlara bakmaya başladılar. Xia teyzem Ouguan’a analık oldu, annem de Fangguan’a. Böylece iki yıldır durumları iyiydi. Ama şimdi siz Bahçe’ye taşınınca, onların ellerinden kurtuldunuz; yine de vazgeçemediler. Çok komik! Önce teyzem Ouguan’la kavga etti; sonra da annem saç yıkama yüzünden Fangguan’la. Fangguan kim bilir kaç kere saçını yıkamak istemişti. Sonra Fangguan’ın maaşı ödenince, annem daha fazla erteleyemedi ve ihtiyaç duyduğu şeyleri satın almak zorunda kaldı ama önce benim saçımı yıkamamı söyledi. Ben yapmak istemedim. Yani benim kendi param var, olmasa bile her zaman Xiren, Qingwen ya da Sheyue’den istediğim şeyi hiç sıkıntı çekmeden alabiliyorum. Bu yüzden de olmaz dedim. O zaman kardeşimi yakalayıp saçını yıkadı. Tabii ardından Fangguan’ı çağırınca kavga çıktı. Sonra da gidip Baoyu’nün çorbasını üflemeğe istedi. Ah, neredeyse ölecektim! İçeri girdiğini görünce ona kuralları söyledim ama bana inanmadı. Annem en iyisini bilir tabii! Hâliyle kendisini aptal durumuna düşürdü. Neyse ki Bahçe’de bir sürü insan çalışıyor da kimin kiminle ilgili olduğunu kimse hatırlayamaz. Aksi takdirde ailemdeki herkesin kavga etmekten başka bir şey yapmadığı izlenimi edinirlerdi, kendimi kötü hissederdim.”

“Şimdi senin sepet ördüğün bu yer benim halama ait. Buranın sorumluluğunu aldığından beri, kendi malıymış gibi davranıyor. Sabahtan akşama kadar köle gibi çalışıyor. Dahası, benim de gelip göz kulak olmamı istiyor. Bir şeyler bozulacak diye ödü kopuyor. Neredeyse kendi işimi doğru dürüst yapamayacağım. Şimdi annem de Bahçe’ye taşındı, ikisi şahin gibi gözcülük yapıyorlar. Hiç kimsenin bir ota bile dokunmasına izin yok. Sizi uyarıyorum, eğer buraya gelip de çiçekleri topladığını, körpe söğüt dallarını kopardığını görürlerse bundan hiç hoşlanmazlar!”

“Belki başkaları koparamaz ama benim durumum farklı.” dedi Yinger. “Bahçe bölündüğünde, her dairenin günlük olarak ürünlerden pay alması kararlaştırıldı. Yiyecek şeylerin yanı sıra saça takılacak ya da vazolara konulacak çiçekler de buna dâhil. Benim hanımım bunların her gün gönderilmesini istemeyen tek kişiydi. İhtiyacı olduğunda haber vereceğini söyledi ama henüz hiç istemedi. Yani şimdi benim bunları topladığımı görseler bile itiraz edemezler.”

Bu sözler ağzından henüz çıkmıştı ki Chunyan’ın sözünü ettiği halası bastonuna dayanarak çıkageldi. Yinger ve Chunyan onu buyur ettiler. Yaşlı kadın, Ouguan ve Fangguan’ın elindeki kırık

söğüt dallarını ve yeni toplanmış çiçekleri görünce çok sinirlendi ama bu işin sorumlusunun Yinger olduğunu anlayınca, şikâyet etmekten vazgeçip, yeğenine homurdanacak başka bir şey buldu.

“Ben sana buraya gelip her şeye göz kulak olmanı söylediğim zaman, evde kalıp oyun oynamayı tercih ediyorsun. Başkaları senden bir şey yapmanı istediğinde, benim için çalıştığını söylüyorsun. Beni sihirli değneğinmişim gibi kullanıyorsun; ne zaman bir iş yapılması gerekse ortadan kayboluyorsun!”

“Önce buraya gelmemi söylüyorsun, sonra başkaları beni çağırır diye korkuyor, burada görünce azarlıyorsun!” diye karşı çıktı Chunyan. “Aynı anda iki yerde birden olamam, hala!”

“Ona inanma, hala!” diye takıldı Yinger. “Bütün bu dalları o koparıp kendisine sepet yapmam için ısrar etti. Ondan kurtulmaya çalıştım ama rahat vermedi.”

“Saçmalama!” diye bağırdı Chunyan. “Şakanı ciddiye alacak sonra.”

Ne yazık ki öyle oldu! Chunyan’ın halası o kadar aptal bir ihtiyardı, paraya olan sevdası öyle büyüktü ki gözü kimseyi görmezdi. Yinger’in sözleri üzerine, kendi sahasında yapılan bu korkunç talana karşı bastırdığı kederi çıkış yolu buldu. Bastonunu kaldırdı, yaşının verdiği cüretkâr gaddarlıkla Chunyan’ın sırtına birkaç kere vurdu.

“Küçük kaltak!” diye küfretti. “Bana cevap mı veriyorsun? Annen bile senden öyle nefret ediyor ki parçalamamak için zor tutuyor kendisini. Sakın bana sesini yükseltmeye kalkma!”

“Yinger şaka yapıyor.” dedi Chunyan. Sadece yediği dayaktan değil, herkesin önünde rezil olduğundan ağlamaya başladı. “Annem niye benden nefret etsin? Suyunu mu kaydattım, tavasını mı yaktım? Ne yaptım ki?”

Sözlerinin böyle bir sonuç doğurduğuna çok üzülen Yinger, hemen ikisinin arasında girdi ve halanın havaya kalkan elini tuttu.

“Şaka yaptım.” dedi yatıştırıcı bir sesle. “Onu döverek beni çok üzdün.”

“Bizim işlerimize karışmayın rica ederim!” diye tersledi kadın onu. “Siz buradasınız diye kendi yeğenimi terbiye etmem yasak mı?”

Bu ahmakça cevap karşısında Yinger öfkeden kıpkırmızı kesildi.

“Onu istediğin zaman terbiye edebilirsin ama neden ben şaka yaptığımda buna kalkışıyorsun?” dedi küçümseyerek. “Tamam, terbiye vermeye devam et o zaman.”

Kadının kolunu bırakıp tekrar kayanın üzerine oturdu, sepeti eline aldı.

Derken kızını arayan Chunyan’ın annesi de sahnede belirdi.

“Sen ne arıyorsun burada?” diye sordu, kızını görünce. “Sana gidip su getirmeni söylemiştim.”

“Gel de ne yaptığını gör!” diye bağırdı yaşlı kadın. “Artık benim de üzerinde senden fazla bir hükmüm yok! Çok terbiyesizlik yapıyor!”

“Bu sefer ne yaptı?” dedi kadın, yanlarına gelerek. “Artık annesine hiçbir faydası olmadığını biliyordum da sana karşı biraz saygısı kalmıştır belki diye düşünüyordum.”

Yinger yeni gelenin Chunyan’ın annesi olduğunu anlayınca açıklama yapmak istedi ama hala ona fırsat bırakmadı.

“Şuna bak!” dedi kayanın üzerindeki söğüt dallarını göstererek. “Kocaman kız oldu, akıllandı sanıyorsun ama yok! Bir de beni mahvetsinler diye başkalarını da getirmiş!”

Fangguan ile başarısız dalaşmasından dolayı hâlâ öfkeli olan He ana, kendisine destek olmadığı için kızına da kızgındı.

“Küçük sürtük!” diye bağırdı, üstüne doğru gelip, başına vurarak. “Bu genç kadınlarla çalışmaya başlayalı ne kadar oldu ki hemen onlar gibi havalara girdin! Ama elimden kurtulabileceğini sanma sakın! Evlatlık başka bir şey, sen benim kanımdan, canımdansın. İstedğim zaman bakımını üstlenebilirim. Boyalı, küçük kaltaklar senin girebildiğin yerlere benim giremeyeceğimi söylediler! Sen de gir içeri; belki bir müşteri bulacak kadar uzun süre kalırsın!” Sonra henüz tamamlanmamış olan bir sepeti alıp Chunyan’ın yüzüne doğru salladı. “Bu rezil şey de ne böyle? Ne demek oluyor?”

“Ben yaptım.” dedi Yinger. “Kızım sana söylüyorum, gelinim sen anla! Asıl kızdığın kişi benim, neden doğrudan öyle söyleyip kızı rahat bırakmıyorsun?”

He ana; Yinger, Xiren ve Qingwen gibi kıdemli hizmetçileri fena hâlde kıskanıyordu çünkü onların statülerinin ve yetkilerinin kendisinininkinden çok daha üstün olduğunu biliyordu. Onlardan korkuyor ve saygı gösteriyordu ama bunu yapmaktan büyük bir öfke duyduğundan acısını genç hizmetçilerden çıkarıyordu. Şimdi de kız kardeşinin düşmanı Ouguan orada olduğu için öfkesi daha da şiddetlendi. Chunyan ağlayarak Kızıl Neşe Avlusu'na doğru gidiyordu. Annesi, orada neden ağladığını sorduklarında anlatırsa, Qingwen'in aşağılamalarına maruz kalmaktan korktu. Bu yüzden arkasından koşup durdurmaya çalıştı

“Geri dön!” diye bağırdı. “Ancak ben söyleyince gidebilirsin.”

Ama Chunyan durmadı, çok sinirlenen annesi ileri atılıp onu yakalamak istedi. Chunyan dönüp, peşinden geldiğini görünce daha hızlı koşmaya başladı. Onu takip eden annesi yosunlara basıp düştü. Bu manzara Yinger ve diğer ikisini çok memnun etti.

Yinger olup bitenden o kadar tiksinimişti ki her şeyi -sepeti, dalları, çiçekleri- suya fırlatıp, sinir içinde Buda'yı yardımına çağıran yaşlı halayı ardında bırakarak eve gitti.

“Aşağılık yaratık!” diye bağırdı kadın arkasından. “Bütün çiçekleri ziyan ettiğin için üzerine yıldırım düşsün!”

Sonra dairelere dağıtmak için çiçek toplamaya başladı.

Chunyan'e gelince, Kızıl Neşe Avlusu'na kadar koştu. Orada, avlunun tam ortasında, o sırada Daiyu'yü görmeye giden Xiren'e bütün hızıyla çarptı; sonra kolundan tutup yalvarmaya başladı.

“Kurtarın beni, bayan! Annem yine dövecek!”

He ananın sinir içinde geldiğini gören Xiren kendisine daha fazla hâkim olamadı.

“Üç gün içinde ikinci kez oluyor bu. Önce evlatlığına, şimdi de öz kızına. Kaç tane kızın olduğunu mu göstermeye çalışıyorsun, yoksa buranın kurallarını gerçekten bilmiyor musun?”

Bahçe'ye daha yeni gelmiş olan He ana, Xiren hakkında, az konuşması ve muhtemelen zararsız bir insan olması haricinde belirgin bir izlenim edinmemiştir.

“Sizin yerinizde olsam kendi işime bakardım, bayan.” dedi kabalıkla. “Bu meselelerden anlamazsınız. Zaten siz çok yumuşak davrandığınız için böyle yoldan çıktı.”

Elini vurmak üzere kaldırıp tekrar Chunyan'ın peşine düştü. Xiren o kadar sinirlendi ki eve geri döndü. Yolda yaban elması ağacının altında kuruması için mendilleri asan Sheyue'yi gördü. Kız omuzunun üzerinden bütün o bağışmaların ne olduğuna bakıyordu.

“Senin yerinde olsam hiç aldırılmazdım, kardeşim.” dedi Xiren'e. “Bırak ne hâlleri varsa görsünler.”

Bu arada Chunyan'e göz işareti yaptı. Chunyan hemen anladı ve Baoyu'ye sığınmak için içeri girdi. Öteki hizmetçiler keyifli bir beklentiyle birbirlerine güldüler.

“Şimdi sıkıntı çıkacak.” dediler. “Bakalım neler olacak?”

“Neden biraz sakın olmuyorsun?” dedi Sheyue kadına. “İçerideki herkese kafa tutacak değilsin ya?”

Kadın kızının içeriye, Baoyu'nün yanına gittiğini ve küçük beyin onun elinden tuttuğunu gördü.

“Merak etme!” dedi Baoyu kıza. “Ben seni korurum.”

Chunyan ağlayarak Yinger ve söğüt dallarıyla ilgili tüm hikâyeyi anlattı. Baoyu çok şaşırdı ama olanlar için numaradan kızı suçladı.

“Burada kavganın edilmesi olacak şey değil; halanı neden üzüyorsun?”

“Bu kadıncağızın az önce söyledikleri doğru.” dedi Sheyue öteki hizmetçilere. “Biraz dikkatsizlik yapmış olabiliriz. Olup biteni bilmeden karışmaya hakkımız yok. Lafını dinleyeceği, neyin ne olduğunu bilen biri lazım bize.”

Hemen orada duran genç bir hizmetçiye gördü.

“Gidip Pinger'ı çağır. O gelemiyorsa Bayan Lin'i getir.” dedi.

Küçük kız dediğini yapmaya giderken, yaşlı hizmetkârlar He ananın etrafını sardılar.

“Kızı geri çağırma sözünü söyle, kardeşim!” dediler. “Eğer Bayan Pinger gelirse, başın derde girer.”

“Kim gelirse gelsin, ben haklıyım.” dedi kadın. “Kızını terbiye etmeye çalışan bir anneye karışmaya hiç kimsenin hakkı yok.”

Ötekiler onun cehaletine güldüler.

“Bayan Pinger’ı hiç tanıyorsun. O Bayan Lian’in bir numarasıdır. Eğer keyfi yerindeyse, azarlanarak kurtulursun ama değilse başın belada demektir!”

O sırada küçük hizmetçi bir mesajla geri geldi.

“Bayan Pinger meşguldü ama bana neden geldiğimi sordu, ben anlatınca, ‘Kapı dışarı atın onu. Yan kapıdaki Bayan Lin’e söyleyin sopayla kırk kere vursun.’ dedi.”

Şimdi ağlayıp yalvarma sırası anneye gelmişti.

“Bu işi çok zor buldum.” dedi kadın. “Bir daha böylesini bulamam. Üstelik dulum. Evde kimsem yok. Sizin gözünüzle bakıldığında bu bir avantaj olabilir çünkü bütün ilgimi size yönlendirebilirim. Ama benim için tek geçim kaynağı bu. Eğer beni kovarsanız, nasıl hayatta kalırım bilmiyorum.”

Xiren ona acıdı.

“Eğer burada kalmak istiyorsan, rahat durup sana söyleneni yapmak zorundasın. Sürekli insanlara vurarak etrafta dolaşamazsın. Senin gibi biriyle ne yapacağız biz? Her gün bağırsı çağırış buranın adını lekeliyor.”

“Aldırmayın ona.” dedi Qingwen. “Defedin onu. Kimin durup onun gibi biriyle tartışmaya zamanı var?”

Chunyan’ın annesi diğer hizmetçilere yalvardı.

“Hatamı kabul ediyorum ama bana ne yapacağımı söylerseniz öğrenmeye hazırım. Bir şans daha verin, hanımlar, pişman olmazsınız. Başka birisinin tavırlarını düzeltmeye yardım etmek erdemli bir iştir, unutmayın.” Sonra da Chunyan’e seslendi. “Seni dövdüğüm için başım derde girdi. Hâlbuki pek dayak bile sayılmazdı. Destek ol bana, çocuğum.”

Baoyu de kadına acıdı ve kalabileceğini söyledi.

“Ama artık sorun istemiyorum! Sakın bir dert çıkarma, yoksa derhâl kapı dışarı edilip sopa yersin!” dedi.

Kadın Baoyu’ye, sonra sırayla herkese teşekkür etti. Pinger neler olduğunu görmek için geldiğinde He Ana gitmişti bile.

“Boş ver!” dedi Xiren. “Bitti.”

“Ne derler bilirsin, ‘Merhamet göstermek mümkünse gösterilmelidir.’ ” dedi Pinger. “Eğer çareyi onu bağışlamakta bulduysan bu bizi dertten kurtarır. Ama hiç anlamıyorum. Hanımefendiler gideli daha birkaç gün olmasına rağmen her yerde kıyametler koptu. Bir yerdeki sorunu halletmeye kalmadan başka bir yerde bir diğeri patlak veriyor. Hangi tarafa döneceğimi şaşırdım.”

“Sadece bizde olduğunu sanıyordum.” dedi Xiren. “Başkaları da olduğunu fark etmemişim.”

“Ah, bu da bir şey mi!” dedi Pinger. “Son üç dört gündür yedi sekiz tane sorun patlak verdi. Diğerleriyle kıyaslandığında bu hafif kalır. Bundan çok daha vahim ve saçma sapan bir derdimiz var.”

Xiren ne olduğunu merak etti. Ama Pinger ona anlattı mı, anlatmadı mı, cevabı gelecek bölümde.

60. BÖLÜM

Jia Huan'a gül kökü yerine yasemin tozu verilir.

Aşçı Liu'ya da gül özüne karşılık kurt mantarı tozu hediye edilir.

Hatırlarsınız, Xiren canını bu kadar sıkın şeyin ne olduğunu sormuştu Pinger'ya.

“Kimsenin aklına bile gelmeyecek bir şey.” dedi Pinger, gizemli bir şekilde gülerek. “Anlatınca çok güleceksin. Ama birkaç gün sonra söyleyeceğim çünkü henüz derinlemesine inceleyecek zamanım olmadı.”

Sahiden de öyle olduğunu kanıtlarmış gibi, o anda Li Wan'ın hizmetçilerinden biri geldi.

“Bayan Pinger? Ah, demek buradasınız! Bayan Zhu sizi bekliyor. Neden gelmiyorsunuz?”

“Geliyorum, geliyorum.” dedi Pinger, ötekilerin yanından ayrılıp gülerek uzaklaşırken.

Xiren ve diğerleri de güldüler.

“Hanımı hastalanalı beri çok popüler oldu. Herkes acil onu istiyor!” dediler.

Pinger'nın Li Wan ile işleri bizi ilgilendirmiyor. Biz Kızıl Neşe Avlusu'nda Baoyu ve diğerleriyle kalıyoruz.

“Chunyan!” dedi Baoyu. “Neden anneni de alıp Bayan Bao'nın evine gitmiyorsun? Yinger'ın gönlünü alın da kırılmasın.”

“Tamam.” dedi Chunyan ve annesini bulmaya gitti. Sonra ikisi avludan geçerlerken Baoyu pencereden onlara seslendi.

“Sakin Bayan Bao'nın yanında bir şey söylemeyin! Yoksa Yinger azar işitebilir.”

Anne kız onaylayıp, aralarında konuşarak yollarına devam ettiler. Sesleri duyulmayacak kadar uzaklaştıklarında Chunyan annesine çıkıştı.

“Sana defalarca söyledim, anne ama bana inanmadın. Başını gereksiz yere derde soktun.”

“Haydi oradan, sürük!” dedi annesi, gülerek. “Atasözü ne diyor: ‘Sıkıntı çekmeden öğrenilmez!’ Ben dersimi aldım. Sen de üstüme varma!”

“Keşke yerini bilip kendi işine baksaydın, anne!” dedi Chunyan nazikçe. “Uzun vadede burada çalışmanın bir sürü faydası var. Sadece bir tanesini söyleyeyim. Baoyu, zamanı geldiğinde, büyük hanımefendiden hizmetçilere -sadece kendi dairesindekilere değil, hepimize- özgürlüklerinin verilmesini isteyecekmiş. O zaman bizi kiminle istersen evlendirebilirsin. Nasıl, güzel değil mi?”

“Sahi mi?” Annesinin sevinci şüpheyle karıştı.

“Neden yalan söylersin?”

Bu haberin yol açtığı dinî nidalar, neredeyse Alpinia Parkı'na varana kadar devam etti. Orada Baochai, Daiyu, Xue teyze ve diğerleri yemek yiyorlardı. Chunyan ve annesi, Yinger çay yapmaya gidene kadar beklediler. O çıkınca Chunyan'ın annesi de peşinden gidip özür diledi.

“Biraz fevri davrandım, bayan. Hiç söylememem gereken şeyler çıktı ağzımdan. Lütfen bunu bana karşı kullanmayın, bayan. Sizden özür dilemeye geldim.”

Yinger gülerek onları buyur edip çay verecekti ama anne kız yapılacak işleri olduğunu söyleyip izin istediler. Kızıl Neşe Avlusu'na dönerlerken, Ruiguan arkalarından koştu.

“Bir dakika durun!”

Elinde, Fangguan'a vermelerini istediği küçük bir paket vardı. Yüzü için gül kökü tozu olduğunu söyledi.

“Ne kadar dar kafalısın, gerçekten!” diyerek kıkırdadı Chunyan. “Herhâlde ihtiyacı olduğunda seve seve verecekleri kadar çok vardır onlarda. Sen niye zahmete girdin?”

“Onların ne yapacakları beni ilgilendirmez.” dedi Ruiguan. “Bu benim ve ona hediye etmek istiyorum. Lütfen götürün.”

Chunyan almak zorunda kaldı. Kızıl Neşe Avlusu'na döndüklerinde, Jia Huan ve Jia Cong, Baoyu'yü görmeye gelmişlerdi.

“Anne, şimdi ben içeri yalnız gireceğim. Senin gelmene gerek yok.” dedi Chunyan.

Annesi hiç söylenmeden kabul etti. Daha önce olanlar tamamen unutulmuştu ve kadın, kızı içeri girince sakın bir şekilde dışarıda bekledi.

Baoyu Chunyan’i görünce görevin başarıyla tamamlandığını bildireceğini tahmin ederek başını sallayıp anladığını gösterdi. Bunun üzerine artık Chunyan’ın bir şey demesine gerek kalmadı ve eşikte bir süre sessizce durduktan sonra, Fangguan’a gözüyle gelmesini işaret ederek dışarı çıktı. Fangguan peşinden gelince ona paketi verip, Ruiguan’ın söylediklerini aktardı.

Misafirlerine söyleyecek bir şeyi olmayan Baoyu, olanları yan gözle takip ediyordu. Fangguan içeri girince, elindeki ne olduğunu sordu. Kız paketi ona verirken, bahar döküntüsü için gül kökü tozu olduğunu anlattı. Baoyu bakmak için paketi açarken Ruiguan’ın çok ince düşünceli olduğunu söyledi.

Bunu duyan Jia Huan bakmak için boynunu uzattı ve tozun ferah ve tatlı kokusunu alınca, çizmesinden küçük bir kâğıt parçası çıkardı.

“Bize de biraz versene, ağabey!” dedi, kâğıdı uzatarak.

Baoyu verecekti ama Fangguan, Ruiguan’ın hediyesini paylaşmak istemedi.

“Yok, onu almayın.” dedi. “Ben size başka bir yerden bulurum.”

Baoyu kızın gönülsüzlüğünün nedenini tahmin ederek paketi kapattı.

“Al bunu. Hemen gidip getir o zaman.” dedi.

Fangguan paketi alıp, eşyalarını koyduğu emin bir yere kaldırdı. Kendi toz kutusunu almak için makyaj malzemeleri çekmecesini açtı. Ama kutu boştu. Nedenine bir türlü akıl erdiremedi çünkü daha o sabah kutuda biraz toz olduğundan çok emindi. Diğerlerine sorduğunda tabii ki kimse bir şey bilmiyordu.

“Şimdi bunu düşünmenin sırası değil.” dedi Sheyue. “Belli ki kendi tozu biten biri buraya girip almış. Ona başka bir şey ver. Ne olursa olsun, nasılsa farkı anlamaz. Başımızdan savalım da yemeğimizi yiyelim.”

Ona uyan Fangguan bir parça yasemin tozunu kâğıda sarıp Jia Huan’a götürdü. Çocuk ağzı kulaklarında, paketi almak için elini uzatınca, kız onu kibirli bir şekilde sedire fırlattı. Jia Huan eğilip almak zorunda kaldı, ceketinin göğüs kısmına yerleştirdikten sonra Jia Cong ile beraber izin isteyip kalktı.

Jia Zheng geçici bir süre uzaktaydı; Wang Hanım ve diğerleri de evde olmadıklarından, Jia Huan hasta olduğu bahanesiyle birkaç gündür okula gitmiyor; gündüzleri annesinin avlusunda dolaşmaktan hiç çekinmiyordu. Şimdi de keyifli bir şekilde Caixia’yı aramaya gitti. Kız o sırada Odalık Zhao ile sohbet ediyordu.

“Bak, sana güzel bir şey getirdim.” dedi, yanına gidip. Yüzünde gülücüklerle paketi uzattı. “Yüzüne sürmen için. Gül kökü tozunun cilt problemlerine, dışarıdan aldığın gümüş tozundan daha iyi geldiğini söyleyip duruyordun. Şuna bir bak bakalım!”

Caixia paketi açtı, içine bir bakıp kahkahayı patlattı.

“Sana bunu kim verdi?” diye sordu.

Jia Huan nasıl aldığını anlattı.

“Budalanın teki olduğun için seni kandırmışlar!” dedi kız gülerek. “Bu gül kökü değil, yasemin tozu.”

Jia Huan tozu inceledi, gördüğünden daha pembe olduğunu fark etti; çok tatlı bir kokusu vardı ama gül kökünün taze ve temiz kokusundan farklıydı.

“Neyse canım, bu da güzel!” dedi. “Gül kökü ya da yasemin tozu, ne fark eder? Sende kalsın, yüzüne sürersin. Nasıl olsa dışarıdan alacağın şeylerden daha iyidir.”

Caixia uysalca kabul etti. Odalık Zhao oğluna öfkeyle baktı.

“Hiç düşündün mü, gerçekten iyi bir şeyleri olsa sana verirler miydi? Seninle dalga geçmesine değil de senin ondan bir şey istemene şaşırdım! Hemen geri götürüp suratına at. Yapman gereken şey bu! Hazır herkes ya cenazenin peşinden gitmiş ya da hasta yatıyorken, kavga çıkarıp huzur bozmanın

tam sırası! Geçmişte bize yaptıklarını ödet onlara! İki ay sonra herkes geri döndüğünde kimse bu meseleyi tekrar açmaz! Açsalar bile iyi bir bahanen var. Baoyu senin ağabeyin, onu kıracak hiçbir şeye cüret edemezsin, kabul ediyorum. Ama bu, onun küçük kedi köpeklerinin sana yaptıklarına katlanacaksın anlamına gelmiyor.”

Jia Huan başını önüne eğdi.

“Kavga çıkarmaya değmez.” dedi Caixia. “Ne olursa olsun, gülip geçmek çok daha iyi.”

“Sen bu işe karışma!” dedi Odalık Zhao. “Seni ilgilendirmez. Haklı olduğunu biliyor. Bu küçük sürtüklere ne düşündüğünü söylemesinin tam sırası.” Sonra küçümseyerek Jia Huan’ı işaret etti. “Hıh! Seni omurgasız yaratık! Ben yersiz bir şey söylesem ya da yanlışlıkla bir kusur işlesem, hemen gözlerin yuvalarından çıkar, ters ters bakarsın! Kendi annene karşı acımasız olabiliyorsun! Ama küçücük bir kız seni aptal yerine koyduğunda, alttan alıyorsun. Hep böyle yaparsan, büyüdüğünde hizmetkârların sana saygı duymasını nasıl beklersin? Beni hasta ediyorsun, seni işe yaramaz yaratık!”

Annesinin sözlerine içerleyip sinirlenen Jia Huan yine de dediklerini yapmaya korktu ve hiç aldırmadı.

“Konuşması kolay ama sen de bunları yapmaya cesaret edemezsin! Gidip onlarla kavga etmemi istiyorsun, değil mi? Peki, diyelim ki yaptım, ya beni okula şikâyet ederlerse? Dayak yediğimde acısını ben çekerim, sen değil. Hep beni kışkırtıyorsun; dayak ve küfür yediğim zaman da hiç sesini çıkarmıyorsun. Şimdi de bu kızlarla kavga etmemi istiyorsun. Eğer Tanchun’dan korkmuyorsan, neden kendin yapmıyorsun? O zaman belki bundan sonra dediklerini daha çok dinlerim.”

Bu sözler, Odalık Zhao’yu canevinden vurdu.

“Ne?” diye bağırdı. “Kendi canımdan, kanımdan, bir zamanlar içimde taşıdığım kızımdan mı korkacağım! Ben olsaydım ne büyük kavgalar olurdu!”

Caixia’nın kaldırdığı yerden toz paketini aldığı gibi Bahçe’ye doğru fırlayıp gitti. Caixia onu engellemeye çalışmanın boşuna olacağını bildiğinden, fırtınadan korunmak için ortadan kayboldu. Jia Huan da kendi kendine oyalanmak için merasim kapısından dışarı kaçtı.

Patlamaya hazır hâldeki Odalık Zhao, Bahçe’ye dalınca kimi görse beğenirsiniz? Chunyan’ın teyzesi, aynı zamanda Ouguan’ın analığı ve can düşmanı olan Xia ana! Odalık Zhao’nun mosmor suratı ve kan çanağı gözlerinden çok öfkeli olduğunu anladı. Kibarca nereye gittiğini sordu.

“Şu evin hâline bak!” diye püskürdü odalık. “Ancak birkaç gündür burada olan boyalı, küçük aktrisler bile bize ayrımcılık yapıyorlar! Başka biri olsa neyse de bu yaratıkların sana haddini bildirmeye kalkmasına can dayanmaz!”

Anladığı kadarıyla bu sözler, Xia ananın kendi hislerine tercüman oluyordu. Onu bu kadar sinirlendirecek ne olduğunu sordu ilgiyle. Odalık Zhao, Jia Huan’ın gül kökü tozu isteğini ve sıradan bir yüz pudrasıyla nasıl kandırıldığını anlattı.

“Ah, Bayan Zhao!” dedi Xia ana. “Şimdi mi anladın? Bu ne ki! Geçen gün, orada ruh parası yakıyorlardı, Baoyu de onların tarafını tuttu. Eğer başka birisi Bahçe’ye bir şey sokmaya kalksa, ‘Pis! Pis!’ diyerek izin vermezler. Peki, yanan ruh parasından daha pis bir şey var mı? Bu evde hanımefendiden sonra, senden daha büyük kimse yok. Bir kere olsun ayak diremen gerekir bence. Eğer bunu yaparsan, herkes sana saygı duyar. Bana sorarsan, bu oyuncular süprüntüden başka bir şey değiller. Onları üzmekten bir şey çıkmaz. Bu toz ve ruh kâğıdı meselesini kendini savunmak için örnek olarak kullan. Ben de sana şahitlik ederim. Onlara kendi otoriteni gösterirsen ileride başa çıkmak çok daha kolay olur. Küçük hanımların hoşuna gitmese de sana karşı bu ayaktakımının tarafını tutmazlar.”

Odalık Zhao’nun kararlılığı bu yüreklendirmeye daha da güçlendi.

“Ruh parasından haberim yoktu.” dedi. “Anlatsana.”

Xia ana olanları ayrıntısıyla anlattı ve sözlerini kışkırtmayla bitirdi.

“Git, onların hakkından gel, Bayan Zhao! Bir problem çıkarsa biz arkadayız.”

Bu sözler Odalık Zhao’nun kulağına müzik gibi geldi. Cesaretlenip hiç gecikmeden Kızıl Neşe Avlusu’na doğru yola koyuldu. Oraya vardığında Baoyu evde değildi. (Daiyu’nün Alpinia Parkı’na

gittiğini duyup yanına gitmişti.) Fangguan Xiren ve diğerleriyle yemek yiyordu. Odalık Zhao gelince kızlar ayağa kalkıp kibarca onu yemeğe buyur ettiler.

“Yemek yemez misiniz, Bayan Zhao? Ne bu telaş?”

Daveti duymazdan gelen kadın, elindeki tozu Fangguan’ın suratına fırlattı, işaret parmağını sallayarak, bas bas bağırmaya başladı.

“Seni küçük kaltak! Satın alınmış bir malsın sen! Bizi eğlendirmen için parasını verip aldık seni. Senin ait olduğun sınıf oyunculuk ve fahişelik sınıfı; bu evdeki en düşük seviyedeki hizmetçi bile senden birkaç basamak yukarıda. O zaman insanlar arasında ayrımcılık yapma hakkını nereden buluyorsun? Baoyu bir şeyi birisine vermeyi uygun görüyorsa bu seni hiç ilgilendirmez. Onu engellemek sana mı kalmış? Tozu Huan’a yamamaya çalıştığında anlamayacağını sandın herhâlde! Bak ne diyeceğim? Efendi Huan Baoyu’nün kardeşi, onun hakkında ne düşünürsen düşün, bu evin efendilerinden biri, onu küçümsemeye hiç hakkın yok!”

Fangguan bu tür şeyleri sükûnetle karşılayacak biri değildi; gözyaşları içinde yaygarayı kopardı.

“Bende gül kökü olmadığı için ona o tozu verdim; yok dersem bana inanmayacağını düşündüm. Aktris olarak eğitilmiş olsam da dışarıda asla para için oynamadım. Ben küçük bir kıyım, senin dediğin gibi kaltak falan değilim! Satın alınmış mal meselesine gelince, beni alan sen değilsin. Şu konuşana bir bakın! Buradaki herkesin satın alındığını sanıyordum. Hepimiz aynı kuşun tüyüyüz ve burada köleyiz. Neden bu konuyu kurcaladığını hiç anlamıyorum.”

“Kes şunu!” dedi Xiren, şaşkın bir hâlde ve Fangguan’ı çekip uzaklaştırmaya çalıştı.

Ama öfkeden konuşamayan Odalık Zhao Fangguan’ın üzerine yürüyüp kafasına birkaç kere vuracak zamanı buldu. Xiren karşı çıktı.

“O daha bir çocuk, Bayan Zhao, onunla aynı seviyeye mi inmek istiyorsunuz? Bu işi bize bırakın.”

Fangguan buna dayanamadı. Saldırıya bir oyunculuk gösterisiyle karşılık verip, ağlayarak, bağırarak kendisini oradan oraya attı.

“Sen bana nasıl vurursun, iğrenç ihtiyar! Önce aynada kendine bir bak! Haydi, vur bir daha, vursana! Senin gibi bir cadıdan dayak yiyeceğime ölürüm daha iyi!”

Başını Odalık Zhao’nun karnına vurup tekrar kendisini dövmesi için tahrik etti. Birkaç hizmetçi ona bağırarak çekiştirdiler. Xiren de aynı şeyi yapacaktı ama Qingwen onu kolundan tutup engelledi.

“Kendi hâllerine bırak.” diye fısıldadı. “Seninle ben bu tür şeylere karışmayalım. Orman kanunu bu, sen bana vur, ben de sana! Herkes üstünlük sağlamaya çalışıyor. Bakalım ne olacak.”

Odalık Zhao’nun peşinden gelen hizmetçiler içerideki kavgayı duyup, sonunda adalet yerini bulacağı için Buda’ya şükrettiler. Aralarında küçük aktrislerle kin besleyen yaşlı kadınlar da vardı, onlar Fangguan’ın dayak yediğine özellikle çok memnun oldular.

Haberler hızla yayıldı. Baş başa kalmak için Alpinia Parkı’nda kendilerine sakin bir köşe bulan Ouguan ve Ruiguan, Xiangyun’ün Kuiguan’ı ve Baoqin’in Douguan’ından kavgayı duyunca hemen kalktılar.

“İkiniz de gelin! Eğer Fangguan’ı sindirmelerine izin verirse, hepimiz sıkıntı çekeriz. Ayağa kalkıp direnmenin zamanı geldi. Gidip öcümüzü alalım!” dediler.

Onlar, arkadaşları için haklı bir öfkeyle dolan dört çocuktu. Sonuçlarını bir an bile düşünmeden hep beraber fırlayıp Kızıl Neşe Avlusu’na gittiler. İlk darbeyi Douguan vurdu; Odalık Zhao neredeyse yere kapaklanıyordu; diğer üçü aynı anda etrafını sarıp yumruk atarak, kafa vurarak ve hep bir ağızdan bağırarak her taraftan ablukaya aldılar. Qingwen ve diğer kıdemli hizmetçiler güya endişeleniyor gibi yaparak numaradan araya girmeye çalışıyorlar, bir yandan da gülmeden edemiyorlardı. Ama Xiren gerçekten telaşlandı ve bir onu, bir bunu çekiştirerek Odalık Zhao’dan uzaklaştırmaya çalıştı. Başarılı olamadı. Birisini çekse, diğeri onun yerini alıveriyordu.

“Aklınızı mı kaçırdınız siz!” diye bağırıldı. “Eğer bir derdiniz varsa, neden akli başında insanlar gibi oturup tartışmıyorsunuz? Kuralları böyle kendi elinize alamazsınız! Hayatımda duymadığım bir şey bu!”

Odalık Zhao çaresizdi. Tek yapabildiği ağız dolusu küfretmekti. Ruiguan ve Ouguan kollarından sıkı sıkı tutuyor, Kuiguan ve Douguan da önden ve arkadan yumrukluyorlardı.

“Dördümüzü de öldürün!” diye bağıyorlardı.

Bu arada Fangguan ceset gibi yere uzanmış, sanki can çekişiyormuş gibi bağıyordu.

Küçük aktrisler Odalık Zhao’yu sonsuza kadar aynı şekilde tutmaya devam edebilirlerdi ama Qingwen olanları anlatmak için Chunyan’i Tanchun’e gönderdi. You Shi, Li Wan ve Tanchun, Pinger ve diğer birkaç kadınla birlikte geldiler; derhâl kadını bırakmalarını söylediler. Odalık Zhao’nun öfkeden gözleri yuvalarından çıkmış, alnındaki damarlar şişmişti. Nasıl böyle bir hâle geldiğini sordular ona ama uzun uzadıya verdiği cevabı öfkesi nedeniyle anlamak mümkün değildi. You Shi ve Li Wan hiçbir şey anlamayınca, aktrisler bağlamakla yetindiler. Tanchun sadece içini çekti.

“Bu pek de ciddi bir şey değil. Çok çabuk sinirleniyorsun. Aslında ben de sana bir şey danışmak istiyordum ama hizmetçiler nerede olduğunu bilmediklerini söyleyince çok şaşırdım. Demek burada öfkelenmekle meşgulmüşsün. Haydi, bizimle gel.” dedi.

You Shi ve Li Wan de bu daveti onayladılar.

“Evet, Bayan Zhao. Bizimle görüşme odasına gel. Orada konuşalım.”

Kendisine danışılmasına itiraz edemeyeceğinden, onlarla gitmek zorunda kaldı ama yolda bile kendi kendine öfkeyle söylenmeye devam etti.

“Bu kızlar bizi eğlendirmek için buradalar.” diye araya girdi Tanchun. “Evcil hayvanlar gibi, istersen onlarla konuşup oyun oynayabilirsin; istemiyorsan görmezden gelersin. Yaramazlık yaptıklarında da öyle. Yavru köpeğin seni ısırduğunda ya da yavru kedin tırmaladığında ya görmezden gelersin ya da cezalandırırsın. Bu kızlar da aynen öyledir. Seni kızdıracak bir şey yaparlarsa, ya üzerinde durmazsın ya da bunu yapamıyorsan hizmetkârlardan birini çağırıp cezalandırılmalarını istersin. Üstlerine yürüyüp bağırmanın hiç gereği yok. Bu çok onursuz bir şey. Ayrıca kötü örnek olur. Odalık Zhou’ya bir bak. Senin şikâyet ettiğin saygısızlıkların hiçbirisiyle karşılaşmıyor ve kimsenin üzerine yürümüyor. Ben senin yerinde olsam, odama gider, biraz sakinleşmeye çalışırdım. Bu kötü niyetli fitnecilere hiç kulak asma. Başkalarının pis işlerine karışarak kendini komik duruma düşürüyorsun. Bunun için teşekkür alacağını sanma, sana ancak gülerler. Ne kadar sinirlenirsen sinirlen, birkaç gün sabırlı ol. Wang Hanım döndüğünde, bu sıkıntıları çözmek için neler yapabileceğimize bakarız.”

Bu çıkışma etkili oldu ve Odalık Zhao’ya söyleyecek bir şey kalmadı. Sesini çıkarmadan odasına döndü. O gider gitmez, Tanchun öfkeyle ötekilere bağırdı.

“Yaşından dolayı bazı şeyleri bileceğini sanıyordum. Neden insanların kendisine saygı duyacakları şeyler yapmıyor? Bu ne saçma bir kavga konusu! Bu nasıl bir davranış şekli! Hiç kimsenin dediklerini dinlemiyor! Kendisine ait bir muhakemesi de yok. O lanet kadınlar da bundan yararlanıp onu maşa olarak kullanıyorlar.”

Tanchun düşündükçe daha da sinirleniyordu. Kadın hizmetçilere, Odalık Zhao’nun kimin kışkırtmasıyla harekete geçtiğini bulmalarını söyledi. Kadınlar hemen araştırmaya gittiler ama binadan çıkar çıkmaz birbirlerine gülerek omuz silktiler.

“Samanlıkta iğne aramak gibi!”

Odalık Zhao’nunkilerle beraber Bahçe’deki diğer bütün kadınları sorgulamak üzere önlerine getirtiler de hiçbiri bu konuda bir şey bildiğini kabul etmedi. Onlar da Tanchun’e bulamadıklarını söylediler.

“Ama araştırmaya devam edeceğiz, hanımım. Eğer şüpheli bir durum olursa, hemen size haber veririm.”

Bu süre içinde Tanchun’ün öfkesi yatışmıştı, meseleyi kapatırdı belki ama kendi dairesine verilen küçük aktris Aiguan yanına gelip, gizlice suçluyu bildiğini söyledi.

“Xia ana.” dedi. “O bizden nefret ediyor, sürekli başımızı derde sokmak istiyor. Geçen gün Ouguan’ı ruh parası yakmakla suçladı ama Baoyu bunu kendisinin istediğini söyleyince Xia

ananın tutunacak dalı kalmadı. Bugün, ben mendilleri dağıtırken, Odalık Zhao ile ikisini uzun uzun konuşturlarken gördüm. Benim yaklaştığımı fark edince, uzaklaştılar.”

Bu işi yapanın büyük ihtimalle Xia ana olduğu anlaşılmıştı ama bu küçük aktrisler birbirleriyle birlik oluyorlardı. Hepsi de çok sinsiydi; içlerinden birinin söylediklerine göre harekete geçmek çok riskli olurdu. Tanchun, Aiguan’a teşekkür etti ve hiçbir şey yapmamaya karar verdi.

Tesadüfe bakın ki Xia ananın torunu Tanchun’ün dairesinde çalışıyor, hizmetçi kızlar için getir götür işleri yapıyordu; hepsi de onu çok severdi. Adı Chanjie’ydi ama hizmetçiler onu Chan diye çağırıyorlardı. O gün Tanchun yemekten sonra görüşme odasına geri döndü ve Cuimo’yu eve göz kulak olsun diye bıraktı. Cuimo, Chan’a Bahçe kapısına gidip, çocuklardan birine kendisi için kek almasını söylemesini istedi.

“Şimdi avluyu süpürdüm, sırtım ve bacaklarım ağrıyor.” diye karşı çıktı Chan. “Başka birisini göndersen olmaz mı?”

“Göndereceğim başka kimse yok.” dedi Cuimo. “Sana bir şey diyeyim mi? Hâlâ vakit varken gitsen iyi olur. Sana bir tavsiyede bulunayım, yolda büyükannene de uğrar, söylersin.”

Aiguan’ın ihbarını ona anlattı.

“Söyle ona tetikte olsun.”

“Küçük hayvan!” dedi Chan, kek parasını alırken. “Demek başını derde sokmak istiyor, hı? Bekle sen, büyükanneme söyleyeyim de gör!”

Böyle söyleyip Bahçe’nin arka kapısına gitti. Mutfakta mola zamanıydı; aralarında Xia ananın da olduğu kadınlar getir götür işlerini bitirmişler; dışarıdaki merdivenlerde oturmuş dedikodu yapıyorlardı. Chan onlardan birine dışarı gidip kendisi için sıcak kek almasını söyledi; sonra büyükannesine, arasına küfür de katarak, duyduklarını anlattı.

Xia ana hem öfkelenmişti hem de korkuya kapıldı; hemen küçük aktrisle hesaplaşmak ve onu Tanchun’e şikâyet etmek için gitmeye kalktı ama Chan engel oldu.

“Gitme, nine! Gidip ne diyeceksin onlara? Nereden öğrendiğini nasıl açıklayacaksın? Sorular sormaya başladıklarında yine başın derde girecek. Ben sana gardını al diye söyledim. Başka bir şey yapmana gerek yok.”

O sırada Fangguan mutfak avlusunun kapısında belirdi ve mutfakta gürültüyle çalışan aşçı Bayan Liu’ya seslendi.

“Bayan Liu, Efendi Bao, akşam yemeğinde yine soğuk ve sirkeli bir sebze istiyor ama geçen seferki gibi yağlı olmamasını söyledi.”

“Tamam.” dedi Aşçı Liu, kapıdan neşeyle. “Neden böyle önemli bir mesele için seni gönderdiler? Eğer içerisini fazla pis bulmazsan gel de sohbet edelim.”

Fangguan adını avluya henüz atmıştı ki Chan’ın kek almaya gönderdiği kadın bir tabaktaki sıcak kekle geldi.

“A ne güzel kek! Ver de biraz tadalım.” dedi Fangguan şakayla.

“Bunu başka biri parasını verip sipariş etti.” dedi Chan ciddi bir şekilde, tabağı kadından alırken. “Senin için değil!”

“Böyle şeyleri seviyorsanız, içeride kızım için yeni aldığım kek var, yiyebilirsiniz. Daha elini bile sürmedi, tertemiz duruyor.” dedi Aşçı Liu.

Bir tabakta keki getirip Fangguan’a verdi.

“Buyurun. Biraz beklerseniz yanına bir de çay getireyim. İyi gider.”

Tekrar içeri girip ateşi karıştırdı ve küçük bir tencerede çayı ısıttı. Ama Fangguan onu beklemeyip tabaktaki keki aldı ve Chan’ın yanına gitti. İncelesin diye burnunun ucuna kadar kaldırdı.

“Bak bakalım, neymiş! Sıcak kek. Senin küflü kekini isteyen kim? Şaka yapmıştım. Diz çöküp yalvarsan senin kekini yemem!” dedi.

Keki parmaklarının arasında ufalayıp kuşlara attı.

“Merak etmeyin, Bayan Liu!” diye bağırdı mutfığa doğru. “Size bir kilo kek alacağım.”

Chan ona ters ters baktı.

“Şimşek Tanrısı seni çarpmadığına göre kör galiba!” dedi sert bir şekilde. “Ya kör ya da bana kızgın. Ben seninle boy ölçüşemem! Benim etrafımda koşturup bana bir şeyler hediye edecek, bir kavga olduğunda beni savunacak kimsem yok.”

“Tamam, küçük hanımlar, yeter!” diye araya girdi merdivenlerde oturan kadınlar. “Bir araya geldiğinizde atışmadan duramıyor musunuz?”

İçlerinde daha akıllı olanlar, fırtına kopacağını anlayıp, karışmak istemediklerinden sessizce başka bir yere kaçtılar. Ama kavga edecek cesareti olmayan Chan, daha fazla uzatmadan, kendi kendine söylenerek uzaklaştı.

Kadınların hepsi gidince, Aşçı Liu mutfaktan fırlayıp Fangguan’ın yanına geldi.

“Geçen gün konuştuğumuz şeyden kimseye bahsettin mi?” diye sordu.

“Evet.” dedi Fangguan. “Bugün ona hatırlatacaktım ama o yaşlı cadı Zhao geldi, kavga edip her şeyi mahvetti. Kızın Fivey nasıl? Geçen gün getirdiğim gül özünden içti mi?”

“Hepsini içti.” dedi Aşçı Liu. “Çok sevdi. Aslında biraz daha isteyecekti ama yapamadı.”

“Tamam.” dedi Fangguan. “Biraz daha getiririm.”

Fangguan’ın hatırlarını sorduğu kız, yaşlı Liu’nun beşinci torunu olduğundan bu isim verilen ve bir aşçının kızı olmasına rağmen hem görünüş hem de zekâ bakımından Pinger, Xiren, Yuanyang ya da Zijuan’dan hiç de aşağı olmayan Fivey’ydi; zayıf bünyesi yüzünden on altı yaşında olduğu hâlde çalışmıyordu. Baoyu’nün dairesinde, işleri hiç de ağır olmayan sayısız hizmetçi olduğunu fark eden ve hizmetleri bittiğinde özgürlüklerine kavuşacaklarını duyan annesi Aşçı Liu, onu da Kızıl Neşe Avlusu’na sokma arzusuna kapıldı. Ama içeride hiçbir bağlantısı olmadığından başta bu arzusu imkânsız görünüyordu. Kendisi daha önce Armut Ağacı Avlusu’nda çalışmış, neşeli ve hevesli hizmetiyle kızların saygısını kazanmıştı. Onu kendi analıklarından bile daha çok seviyorlardı. Bunun üzerine Fangguan Kızıl Neşe Avlusu’na taşınınca, bu konuyu Baoyu’ye açması için onu ikna etmişti. Baoyu memnuniyetle kabul etmişti ama Xifeng’in hastalığı ve son zamanlarda meydana gelen diğer olaylar, bu meseleyi onaya sunmasına engel olmuştu. Neyse konuyu dağıtmayalım.

Baoyu, Alpinia Parkı’na kızları ziyarete gittiğinde, Odalık Zhao’nun kendi dairesinde çıkardığı arbedeyi öğrendi. Fangguan için çok üzülsede kısa bir tereddüitten sonra, duruma müdahale etmesi olayları daha da berbat hâle getireceğinden hiçbir şey yapmamaya karar verdi. Sonra Tanchun’ün Odalık Zhao’yu ortadan çekilmeye ikna ettiği haberi gelince, Kızıl Neşe Avlusu’na geri döndüğünde, kavgacılığı yüzünden Fangguan’a çıkıştı ve bir şey alması için mutfığa gönderdi.

Kız Kızıl Neşe Avlusu’na geri gelince, eğer varsa Fivey’nin biraz daha gül özü istediğini söyledi.

“Evet, bayağı var galiba.” dedi Baoyu. “Zaten ben pek içmiyorum, hepsini verebilirsin.”

Xiren’i getirsin diye gönderdi. İçinde çok az gül özü olan şışeyi olduğu gibi Fivey’ye vermesini söyledi. Fangguan şışeyi Aşçı Liu’ya vermek için mutfığa döndü.

Oraya gittiğinde Fivey’yi gayet iyi buldu. Aşçı Liu, eve kapanan, hasta kızını biraz rahatlatmak için işe gelirken onu da yanına almıştı. Kız annesinin mutfağının etrafında biraz gezindikten sonra mutfakta ayaklarını dinlendirerek çay içiyordu. Anne-kız, Fangguan’ın elindeki yarısına kadar gül özümüle dolu on, on iki santimlik kristal şışeyi görünce bunun Baoyu’nün içtiği batı şarabı olduğunu sandılar.

“Buyur otur.” dedi Aşçı Liu. “Şarap tenceresini getireyim de su kaynatıp ısıtalım onu.”

Fangguan güldü.

“Bu kadar varmış.” dedi. “Şişe sizde kalabilirmiş.”

Fivey kırmızı sıvının üzüm şarabı değil de gül özü olduğunu anlayınca defalarca teşekkür etti. Fangguan nasıl olduğunu sordu.

“Bugün kendimi biraz daha canlı hissediyorum.” dedi Fivey. “Onun için annemle beraber geldim. Etrafta biraz dolaştım ama kayalıklardan ve binaların arkalarından başka görülecek bir şey yokmuş. Buna manzara denmez.”

“Neden ön tarafa geçmiyorsun?” diye sordu Fangguan.

“Ben izin vermedim.” diye araya girdi annesi. “Küçük hanımların ondan haberi yok. Eğer meraklı insanlar yolunu kesip soru yağmuruna tutarlarsa, ne yaptığını açıklamakta zorlanır. Söz verdiğin gibi, ona içeride bir yer bulursan, sıkılana kadar gezinecek çok fırsatı olur.”

“Merak etme.” dedi Fangguan. “Ben ona bakarım.”

“Bakacağından eminim.” dedi Aşçı Liu. “Ama bizim gibi insanlar çok dikkatli olmak zorunda.”

Sonra Fangguan’a bir fincan çay doldurdu. Fangguan onun bu misafirperverliğini çayın yarısıyla ağzını çalkalayacak kadar ileri götürdü.

“Benim ellerim dolu. Fivey seni geçirsin.” dedi Aşçı Liu.

İki kız beraber yürüdüler. Fivey etrafta kimsenin olmadığını görünce Fangguan’ın elini tuttu.

“Gerçekten benden söz ettin mi?” diye sordu.

“Tabii ki ettim!” dedi Fangguan. “Seni kandıracak değilim ya? Henüz doldurulmayan iki boş yer varmış. Birisi Bayan Lian’in alıp götürdüğü Hongyu’nün yeri. Henüz başka kimseyi göndermemiş. Diğeri de Zhuier’den boşalan yer. Baoyu bu iki yerden biri için senden söz edecek; bu onun yetkisi dâhilinde. Henüz gündeme getirmemesinin sebebi, Pinger’nın Xiren’e, eğer insanlar ya da maaşlar konusunda bir talebimiz varsa, bunu sonraya bırakmamızı sürekli hatırlatıp durması. Bayan Tanchun ibret olsun diye cezalandıracak birilerini arayıp duruyormuş. Hatta Bayan Lian’in iki üç talebini geri çevirmiş; şimdi gözünü bize dikmiş ama henüz bir bahane bulamadığından aramaya devam ediyormuş. Bu yüzden şimdi ondan böyle bir şey istersek, hayır diyeceği aşikâr. Bir kere reddetti mi bir daha kabul ettirmek imkânsız. Ortalık sakinleşene kadar beklemek en iyisi. Hanımefendiler dönüp de herkesin keyfi yerine gelene kadar duralım. O zaman konuyu açarsa, istediği her şeye onay verecektir.”

“Biliyorum.” dedi Fivey. “Ama o kadar uzun süre bekleyecek sabrım yok. O işi şimdi istiyorum. Öncelikle bu annemi çok sevindirecek. Beni büyütürken çektiklerinin boşa gitmediğini hissedecek. İkincisi, alacağım maaş evi biraz daha rahatlatacak. Üçüncüsü, işe alındığım zaman biraz keyfim yerine geleceğinden sağlığımın da biraz düzeleceğine inanıyorum. Tabii bu da ailemi doktor ve ilaç masraflarından kurtaracak.”

“Anlıyorum.” dedi Fangguan. “Merak etme sen.”

Sonra ayrıldılar, Fangguan eve doğru yürüdü, Fivey de mutfığa döndü. Annesiyle, Fangguan’ın ne kadar iyi kalpli olduğundan söz ettiler.

“Böyle bir şeye sahip olacağımız hiç aklıma gelmezdi.” dedi Aşçı Liu. “Ama çok fazla içersen kanın aşırı ısınır; her ne kadar pahalı bir şey olsa da birazını başka birisine vermek iyi olur.”

“Kime mesela?” diye sordu Fivey.

“Dayının oğluna yarım fincan vermeyi düşündüm.” dedi Aşçı Liu. “Bir iki gündür ateş içinde yatıyor. Tam seveceği bir şey bu.”

Fivey cevap vermedi; annesinin bir çay fincanına kırmızı sıvıyı döküşünü seyretti. Sonra kadın şişenin mantarını kapatıp mutfak dolabının rafına koydu.

“Yerinde olsam ona vermezdim.” dedi Fivey. Yüzünde alaycı bir gülümseme vardı. “Eğer birisi nereden bulduğunu soracak olursa, başımız derde girer.”

“Saçmalık!” dedi annesi. “O kadar korkmamıza gerek yok. Sen de bütün yıl boyunca benim kadar çok çalışsan birkaç hediyeyi hak ederdin. Çaldığımızı söyleyecek değiller ya!”

Kızının tavsiyesine kulak asmadan, onu mutfakta yalnız bırakarak fincanı alıp ağabeyinin evine gitti. Yeğeni yatıyordu. Evdekiler kadının ne getirdiğini öğrenince çok sevindiler. Kuyudan yeni çekilen bir fincan soğuk suya gül özünden biraz katıp hasta çocuğa verdiler. Çocuk bir dikişte içti ve hemen kendisini iyi hissettiğini, sanki zihninin açıldığını söyledi. Kalan gül özünün olduğu fincana kare bir kâğıt örtülüp yatağın başucuna kondu.

Aşçı Liu hâlâ oradayken, hasta çocuğun konaktan iş arkadaşları ziyaretine geldiler. Aralarında Odalık Zhao’nun yeğeni Qian Huai de vardı. Babası muhasebe dairesinde çalışıyordu. Qian Huai’nin işi de Jia Huan’ı okula götürüp getirmektir. Para kazanan bir bekâr olarak uzun zamandır Fivey’ye hayranlık duyuyordu ve geçmişte araçlar vasıtasıyla birkaç kere kızı istemişti. Fivey’nin ailesi bu

işe karşı değildi ama Fivey doğrudan bir şey demese de davranışlarıyla bu fikrin kendisi için hiç de uygun olmadığını belli edince, onaylamaya kalkışmadılar. Son günlerde Fivey'nin Bahçe'de işe başlayacağı lafları edilince, Qian Huai'yi müstakbel damatları olarak görmeyi iyice bıraktılar çünkü dört beş yıllık hizmetten sonra Fivey dışarıdan kendi seçtiği biriyle evlenme özgürlüğüne sahip olacak gibi görünüyordu. Durumu gören Qian Huai'nin ailesi de bu konuyu kapatmayı uygun buldu. Ama Qian Huai için öyle değildi. Fivey reddedince onuru kırılan delikanlı inatla kız karısı olana kadar peşini bırakmayacağına yeminler etmişti. Şimdi arkadaşlarıyla hasta ziyaretine geldiğinde Fivey'nin annesini de orada bulunca hâliyle çok şaşırды. Aşçı Liu da misafirlerin içinde Qian Huai'yi görünce aynı şekilde afallayıp, çok işi olduğu bahanesiyle gitmek üzere kalktı.

“Bir fincan çay içseydin.” dedi ağabeyi ve yengesi. “Yeğenini düşünüp gelmen büyük incelik!”

“Bahçe'de yemek beklerler.” dedi Aşçı Liu. “İşim olmadığında yine gelirim.”

Yengesi bir çekmecedan küçük bir paket çıkardı. Dış kapının köşesinde paketi gülerek Aşçı Liu'nun eline sıkıştırdı.

“Dün ağabeyin kapıdan dönerken getirdi. Beş gündür orada görevliydi, onca zaman hiç bahşiş verilmemiş. Sonra dün birdenbire Guangdong'dan yüksek mevkiden biri gelmiş, üç sepet bu beyaz şeyden getirmiş. Kurt mantarı diyorlar. İki sepet efendiler, bir sepet de kapıdakiler için. Bu ağabeyinin payı. Dün gece açıp baktım. Çok güzel bir şey, bembeyaz. Her sabah anne sütüyle bunun bir parçası karıştırılıp yenirse vücudu güçlendirirmiş. Anne sütü bulamazsan inek sütü, hatta su bile olur. Tabii hemen aklımıza Fivey geldi. Tam ona yarar bir şey. Bu sabah bir hizmetçiyle size gönderdim ama kapınız kilitliymiş. Fivey'yi de yanında götürmüş olabileceğini söyledi. Gelip kendim getirmeyi düşündüm ama hanımefendiler evde olmayınca giriş çıkışlar konusunda katı olacakları aklıma geldi, içeride ne işim olduğunu soracaklardı. Zaten bir iki gündür içeride dolaşan çirkin dedikoduları duydum. Beni de bir şeylere bulaştırırlar diye korktum. İyi ki sen geldin, kendin götürürsün.”

Aşçı Liu teşekkür edip gitti. Bahçe'nin köşedeki kapısında sırtan bir görevli yolunu kesti.

“Neredeydin, teyzeciğim? İçeriden iki üç kere seni sordular. Her yerde seni aradık. Nereden geliyorsun? Sizin ev bu tarafta değil. Şüpheli bir durum var ortada.” dedi.

“Seni küstah maymun!” diyerek güldü kadın.

Konuşmalarının devamı sonraki bölümde.

61. BÖLÜM

*Baoyu kız kardeşini korumak için bir hırsızlığı üstlenir.
Pinger bir yanlışlığı düzeltmek için yetkisini kullanır.*

Aşçı Liu Bahçe'ye geri dönerken görevli bir delikanlı yolunu kesmişti.

“Sizin ev bu tarafta değil. Şüpheli bir durum var ortada.”

“Seni küstah maymun!” diyerek güldü kadın. “Teyzeciğim’ öyle mi? Teyzen kendisine bir sevgili bulursa, bir enişten daha olur, ne diye endişeleniyorsun! Hemen kapıyı aç da beni içeri al, delikanlı, yoksa o pis saçından tuttuğum gibi koparırım! Haydi, çabuk ol!”

Genç serseri dediğini yapacağına ona takılmaya devam etti.

“Seni içeri alırsam, benim için birkaç tane kayısı aşıracağına söz ver. Uzun zamandır burada seni bekliyorum. Sakın unutma, yoksa bir dahaki sefere gece yarısı bir şişe şarap ya da biraz yağ için dışarı çıktığında kapıyı açmam. Orada bağırıp durursun, cevap bile vermem.”

“Deli misin nesin sen!” dedi aşçı. “Artık öyle şeyler yapamıyoruz. Bugünlerde Bahçe kadınlar arasında paylaştırıldı. Hepsi gözünü oymaya hazır hâlde bekliyor. Meyve ağaçlarından birinin altında yürümeyegör, şahin gibi gözlüyorlar seni. Bir meyve koparmanın hiç imkânı yok. Daha dün erik ağacının önünden geçiyordum, yüzümde vızlayan bir arıyı kovalamak için elimi kaldırdım, yaşlı teyzelerinden biri beni gördü. Ne yaptığımı fark edemeyecek kadar uzaktaydı. Erik topluyorum sanmış. Ah, nasıl bağırıldığını duymam lazımdı! ‘Sakin alma onları! Daha ilk meyveleri dağıtmadık. Hanımefendiler geri dönene kadar hiç kimse o eriklere elini bile süremez. Zamanı geldiğinde payını alırsın!’ dedi. Herhâlde eriğe hasret kaldığımı sandı. Ben de pek nazik olamadım, ağzının payını verdim. Meyve istiyorsan öteki teyzelerine sor, oğlum, benden fayda yok. Benden meyve istemek, ambar faresinin kargadan darı istemesine benzer. Uçan kuşun var da ambardaki farenin yokmuş gibi.”

“Vay vay!” dedi delikanlı alaycılıkla. “Veremiyorsan veremiyorsun; lafı bu kadar uzatmaya gerek yok! Herhâlde bana hiç ihtiyacın olmayacağını sanıyorsun ama olacak. Senin Fivey içeride işe girince, her zamankinden daha çok bana ihtiyacın olacak.”

“Bakalım daha neler çıkaracak!” dedi aşçı. “Sen ne işinden bahsediyorsun?”

“Numara yapmana gerek yok.” dedi delikanlı. “Biliyorum ben. İçeride bağlantıları olan tek kişi sen değilsin. Benim de var. Sürekli dışarıda çalışıyor olabilirim ama içeride bana haberleri taşıyan iki kuzenim var. Benim bilmediğim pek fazla bir şey yok.”

O anda yaşlı bir kadının sesi araya girdi.

“Haydi, küçük maymun, Bayan Liu’yu hemen içeri al! Şimdi gelmezse yemekler zamanında hazır olmayacak.”

“Merak etme, geliyorum!”

Aşçı Liu delikanlıyı itip geçti, kapıyı kendisi açtı ve koşarak mutfağa gitti. Yardımcılarından birkaçı orada bekliyordu. O olmadan inisiyatif kullanamadıklarından hiçbir şey yapmadan, boş boş duruyorlardı.

“Fivey nerede?” diye sordu kadın.

“Çay odasındaki kuzenlerini görmeye gitti az önce.” dediler.

Aşçı Liu daha sonra kızına vermek için kurt mantarı paketini bir yere kaldırdı ve farklı daireler için yemek kutularını hazırlamaya girişti. O bu işle uğraşırken Yingchun’un küçük hizmetçisi Lianhua geldi.

“Sıqı bir kâse hafif pişirilmiş yumurta kreması istiyor.” dedi.

“Biraz zor o iş!” dedi Aşçı Liu. “Neden bilmem ama bu yıl tavuk yumurtaları çok nadir bulunuyor. Şu sıralar tanesine on sikke istiyorlar, o zaman bile bulursan şanslısın. Geçen gün hanımefendinin yeni doğum yapan akrabalarından birine hediye göndermek istediklerinde, dört

beş satın almacı çarşının altını üstüne getirdi. Ancak iki bin tane bulmayı başardılar. Ben nereden bulayım? Söyle ona başka zaman istesin.”

“Geçen gün de soya peyniri istediğinde küflü olanından vermiştin.” dedi Lianhua. “O yüzden azar işittim. Şimdi yumurta istiyor, yok diyorsun. Burayı arasam bulacağımdan eminim.”

Erzak dolabına doğru gidip kapağını açtı. Diğer şeylerin arasına saklanmış on on iki tane yumurta ortaya çıktı.

“İşte! Bunlar ne peki?” dedi. “Korkunç birisin! Yediğimiz her şeyin parası ödeniyor, neden böyle cimrilik ettiğini hiç anlamıyorum. Sanki yumurtaları kendin yumurtlamışsın gibi! İnsanlar yese ne olur?”

“Ben sana yumurtlamayı gösteririm! Buralarda yumurtlayan biri varsa, o da annendir! Bunlar elimde kalanlar, diğer yemekleri süslemek için saklıyorum. O zaman bile küçük hanımlar özellikle isterlerse kullanıyorum. Acil durumlarda elimde birkaç yumurta bulunması lazım. Siz hepsini yediğinizde küçük hanımlardan biri yumurta isterse ne yapacağım ben? ‘Ne? Yumurta yok mu? Bir tane bile mi?’ derler. Siz yumuşacık, korunaklı bir hayat sürüyorsunuz. Tek yaptığınız yıkamak için elinizi uzatmak, yemek için ağzınızı açmak. Yumurta kolayca bulunuyor sanıyorsunuz, dünyada yokluk diye bir şey olduğunun farkında bile değilsiniz. Yumurtayı boş ver, bir gün gelecek mısır sapı bile olmayacak. Benim sizlere tavsiyem, elinizdekilerle yetinmeyi bilin. Ne de olsa her gün en kaliteli beyaz pirinci, tavuğu ve ördeği yiyorsunuz. Zengin yiyeceklerle o kadar fazla şımartılıyorsunuz ki sürekli farklı şeyler istiyorsunuz. Bir gün yumurta, ertesi gün soya peyniri, glüten hamurunda kızartılmış salamura turp... Farklı bir şeyler istemek kolay ama bir işe yaramaz! Herkes başka bir şey istese, on çeşit şey hazırlamam gerekir. O zaman küçük hanımlar için yemek pişirme işini bırakıp size hizmet edeyim bari!”

“Her gün farklı bir şey isteyen mi var?” diye bağırdı Lianhua, kıpkırmızı bir suratla. “Bu saçma sapan konuşmalara hiç gerek yok! Neyse, istediğimizi vermek senin görevin. Eğer bu değilse, nedir acaba? Geçen gün Chunyan, Qingwen’in pelin otu filizi istediğini söylediğinde, ‘Kızarmış domuzla mı, yoksa tavukla mı ister?’ diye sormuşsun. Chunyan, Qingwen’in et yemediğini, az yağda, buğday glütenuyle yemek istediğini söyleyince, ‘Tüh ya! Ne kadar da aptalım! Vejetaryen olduğunu unutmuşum.’ demişsin. Sonra da hemen ellerini yıkayıp pişirmeye koyulmuşsun; efendisine kuyruğunu sallayan köpek gibi kendin servis yapmışsın. Şimdi bunca insanın içinde ibret olsun diye beni tersliyorsun, anlamıyorum!”

“Buda aşkına!” diye bağırdı Liu. “Buradaki insanlar şahidimdir. Şimdi değil, bu mutfak açıldığından beri ne zaman diğer dairelerden biri, ister efendi, ister hizmetçi olsun, gelip bana özel bir sipariş verse, ekstra masraflar için para da teklif ediyor. Ekstra bir şey almam gerekse de gerekmesi de çok nazık bir davranış bu, çok takdir ediyorum. Sadece küçük hanımlar için yemek pişirmek çok rahat ve kazançlı bir iş gibi görünebilir. Ama insan bir oturup düşünse, hayretler içinde kalır. Hanımlar ve hizmetçiler, hep beraber kırk elli kişi ediyor. Günlük erzakımın ne olduğunu biliyor musun? İki tavuk, iki ördek, beş kilo domuz eti, bir dizi sikkelik sebze. Bunlarla idare etmeye çalış bakalım! Ne kadar idare eder, kendin hesapla. İki öğüne bile yetmezken, biri bir şey, diğeri başka bir şey istediğinde, bu ekstra siparişleri nasıl karşılayayım? Eğer istediğiniz buysa, hanımefendiden daha fazla maaş talep edin; o zaman biz de ana mutfakta büyük hanımefendi için yapılan şeyi uygularız: Bir kara tahtaya tebeşirle yeryüzündeki bütün yemekleri yazar, her gün için farklı bir menü belirleriz. Her ayın sonunda hesaplaşırız. Bir iki hafta önce Bayan Tan ve Bayan Bao’nın canı birden tuzlu fasulye filizi istedi. Bayan Tan kızlardan birine beş yüz sikke verip bana gönderdi, pişirebilir miyim diye sordu. Çok güldüm. ‘Gülen Buda kadar büyük mideleri yoksa, beş yüz sikkelik fasulye filizini yemelerine imkân yok.’ dedim. Yirmi otuz sikke yeter de artardı bile. Parayı geri gönderdim ama kabul etmedi; kendime içki almak için saklamamı söyledi. ‘Artık Bahçe’de mutfak olduğu için herkes gelip kendi sevdiği şeyleri talep ediyordur. Reddetmenin kolay bir şey olmadığını biliyorum ama tuz ve soya sosunun bile bir bedeli olduğundan, cebinden harcamanı istemeyiz. Bu para senden istedikleri ekstraların karşılığı olsun.’ dedi. İşte bu kadar anlayışlı ve düşünceli bir hanımefendi! Böyle bir hanımı

kutsaması için Buda'ya dua etmemiz lazım! Ama Odalık Zhao bunu duyunca çok fazla kazandığını sanıp öfkelenmiş. On gün bile geçmeden bir hizmetçisini gönderip bir sürü şey istedi. Gülmeden edemedim. Hepiniz aynısınız. Herhâlde hepiniz onun kitabından bir yaprak koparmışsınız. Ama faydası yok. Bana verilen erzak buna yetmez!”

O sırada Siqi, Lianhua'yı merak edip birisini gönderdi. “Sorun ne? Kök mü saldın? Neden dönmüyorsun?” diye sordu.

Lianhua habercinin arkasından öfkeyle fırladı. Geri döndüğünde, olanları öyle allayıp pullayarak anlattı ki Siqi parlayıverdi. O an için yapabileceği bir şey yoktu çünkü tam Yingchun'un yemeğini servis ediyordu ama yemek biter bitmez, yanına genç hizmetçileri de alıp hızla mutfağa koştu. Oraya vardığında mutfak personeli yemek yiyordu. Bir şeyler olacağını anlayan kadınlar yüzlerinde gergin bir gülümsemeyle ayağa kalktılar ve onları buyur ettiler. Davete aldırmayan Siqi emrindekilere sert talimatlar yağdırdı.

“Haydi! Kutular, sandıklar, dolaplar, yiyeceklerin saklandığı her şeyi açıp içindekileri çıkarın! Bu dolandırıcılar yiyeceğine köpekler yesin!”

Genç hizmetçiler, ikinci bir emre gerek bırakmadan büyük bir zevkle işe koyulup mutfağı yağmalamaya başladılar. Kadınlar onları engelleyip ve durdursun diye Siqi'ye yalvarmak için boşuna çabaladılar.

“O çocukların her söylediğine inanmayın siz! Bayan Liu asla sizi kırmaz, işini iyi bilir. Son zamanlarda yumurta bulmanın çok zor olduğunu söyledi, bu doğru ama ona aptallık ettiğini, kendisinden ne isteniyorsa elindekilerle idare edip yapmasını söyledik. Aynen öyle dedik. O da hatasını kabul etti ve siz gelmeden, yumurtaları ateşe koydu. İnanmıyorsanız ocağa bakın.”

Bu tatlı sözler karşısında Siqi'nin öfkesi biraz yatıştı ve genç hizmetçiler istemeden de olsa talanlarını kestiler. Siqi biraz daha söylendi, aşçıya sayıp döktü ama sonunda geri dönmeye ikna edildi. Aşçı Liu da tabak çanağı gürültüyle birbirine vurarak kendi kendine söylenip yumurtayı pişirmeye başladı. Pişen yumurta Siqi'ye gönderildiğinde, kız tabağı ters çevirip içindekileri yere döktü ama bunu sağduyuyla karşılayan kadın, geri döndüğünde, daha fazla tatsızlık çıkmaması için aşçıya hiç sözünü etmedi.

Fivey mutfağa geri gelince, annesi ona biraz çorba ve yarım kâse pirinç lapası verdi; kurt mantarı tozundan söz etti. Fivey bunu arkadaşı, hayırsever Fangguan ile paylaşmaya karar verdi. Yarısını bir kâğıda sarıp havanın kararmasını bekledi. Etrafta pek birileri yokken, kimseye görünmemek için mümkün olduğunca ağaçların dibinden Kızıl Neşe Avlusu'na gitti. Herhangi birine rastlamadan avlu kapısına kadar ulaştı ama içeri girmeye cesaret edemeyip, gül çalılıklarının arasına gizlendi ve birisi gelene kadar pusuda bekledi. Neyse ki bir fincan çay içimi kadar kısa bir süre sonra Chunyan kapıdan çıkınca, Fivey hemen öne atılıp onu durdurdu. Chunyan önce kim olduğunu anlamadı ve yaklaşıp dikkatle baktıktan sonra ne istediğini sordu.

“Fangguan'a biraz dışarı gelmesini söyler misin, lütfen? Ona bir şey söyleyeceğim.”

Chunyan güldü.

“Çok sabırsızsın. Senin işin on gün içinde halledilecek. Sorup durmanın bir faydası yok. Zaten Fangguan ön tarafa gitti, biraz bekleme lazım. İstersen mesajımı bana söyle, gelince iletirim. O dönene kadar beklersen, kapıyı kapattıklarında içeride kilitli kalabilirsin.”

Fivey paketi ona verdi.

“Bunda kurt mantarı tozu var.” dedi ve nasıl alınacağını, ne işe yaradığını anlattı. “Bana verdiklerini onunla paylaştım. Rica etsem ona verir misin?”

Paketi Chunyan'ın eline tutuşturup geri döndü. Madımak Kıyısı'na vardığında, Lin Zhixiao'nın karısının karşı taraftan bir grup hizmetçiyle beraber geldiğini gördü. Saklanabilmesi imkânsızdı; yanlarına gidip selam vermekten başka yapılacak bir şey yoktu.

“Burada ne arıyorsun?” diye sordu Lin Zhixiao'nın karısı. “Hasta olduğunu duymuştum.”

Fivey zoraki gülümsedi.

“Son birkaç gündür biraz daha iyiyim, hava alayım diye annem beni Bahçe’ye getirdi. Kızıl Neşe Avlusu’na bir şey götürmemi istedi.” dedi.

“Bu doğru olamaz.” dedi kadın. “Annemi şimdi Bahçe’den çıkarken gördüm. O yüzden kapıyı kapattım. Eğer gerçekten seni Kızıl Neşe’ye göndermiş olsaydı, bana hâlâ içeride olduğunu söylerdi. Neden kapıyı kilitlediğimi gördüğü hâlde hiçbir şey söylemedi? Yalan söylüyorsun.”

Fivey bir an için ne diyeceğini bilemedi.

“Aslında bu sabah söylemişti ama unutmuşum.” diye kekeledi. “Şimdi aklıma geldi. Herhâlde benim çoktan eve gittiğimi düşündüğünden bir şey söylemedi.”

Onun tereddüdünü ve duraklayarak konuştuğunu fark eden kadın, Yuchuan’ın geçenlerde Wang Hanım’ın odasında bir şeylerin kaybolduğunu, genç hizmetçilerin de bu konuda hiçbir şey bilmediklerini söylediğini hatırlayıp, Fivey’nin hırsız olabileceğini düşündü. Tam o sırada Chanjie ve Lianhua birkaç hizmetçi kadınla beraber çıkagelip kadının şüphelerini doğruladılar.

“Onu iyice sorguya çekin, Bayan Lin!” dedi yeni gelenlerden biri. “Son günlerde etrafta gizlice dolaşıp duruyor. Neyin peşinde olduğunu bilmiyorum ama bir şeyler olduğu kesin.”

“Evet ya.” dedi Chan. “Dün Yuchuan de hanımefendinin dolabının açıldığını ve içinde bir sürü şeyin eksik olduğunu söyledi. Bayan Lian, Yuchuan’dan biraz gül özü alması için Pinger’ı gönderince bir şişenin eksik olduğu ortaya çıkmış. Yoksa kontrol etmek hiç akıllarına gelmezmiş.”

“Ya?” dedi Lianhua, memnun bir şekilde gülümseyerek. “Hiç duymadım. Aslına bakarsanız, bugün bir yerlerde bir şişe gül özü gördüm.”

“Nerede?” diye sordu Lin Zhixiao’nın karısı hevesle. Wang Hanım’ın dolabında bir şişenin eksik olduğu anlaşılınca, Xifeng her gün Pinger’ı gönderip Bayan Lin’e araştırmaların ne durumda olduğunu sorduruyor; hırsız bulması için baskı yapıyordu.

“Annesinin mutfağında.” dedi Lianhua.

Hemen fenerler yakıldı ve küçük grup araştırma yapmak üzere yola koyuldu. Fivey yol boyunca itiraz etti.

“Ama o şişe Efendi Bao’nın dairesinden geldi. Fangguan verdi bana.”

“Fangguan’mış!” dedi Lin Zhixiao’nın karısı, küçümseyerek. “Ben anlamam! Eğer mutfakta kanıtları bulursak, rapor ederim, o kadar! Hanımlara açıklamasını kendin yaparsın.”

O esnada mutfığa gelmişlerdi. Birkaçı Lianhua’nın yönlendirmesiyle içeri girdi. Ellerinde şişeyle çıktılar. Lin Zhixiao’nın karısı mutfakta başka çalıntı eşyalar da olabileceğini düşünerek iyice araştırma yapılmasını söyledi; o zaman kurt mantarı paketi de bulundu. Onu ve gül özü şişesini kanıt olarak kabul edip, Fivey’i Li Wan ve Tanchun’e hesap vermeye götürdüler.

Ama Li Wan’ın oğlu Jia Lan hasta olduğundan, ev işleriyle ilgilenmeyi bırakıp oğluna bakmaya gitmişti. Bayan Tan’e gitmelerini söyledi onlara.

Tanchun de görüşme odasında değildi; kendi dairesine dönmüştü. Hep beraber onun evine gittiler. İçlerinden biri olanları anlatmak için içeri girdi. Hizmetçilerin hepsi avluda serin havanın keyfini çıkarıyorlardı. Tanchun’ün içeride saçını yıkadığını söylediler. Daishu haber vermeye gitti. Çok uzun bir süre sonra dışarı çıktı.

“Bayan Tan’e anlattım. En iyisi Pinger’ı bulup konuyu Bayan Lian’e iletmesini söylemenizi istedi.”

Bu sefer de hep beraber Wang Xifeng’in dairesine gittiler ve konuyu Pinger’ya anlattılar. Pinger haber vermek için içeri girince hanımının yattığını gördü. Xifeng onu dinledikten sonra konuyu hükme bağladı.

“Anneye kırk sopa vurulsun, Bahçe’den kovulsun ve bir daha içeride iş verilmesin. Fivey’ye de kırk sopa vurulsun ve çiftliğe gönderilsin. Orada ya satarlar ya da evlendirirler.”

Pinger, dışarıda bekleyen Lin Zhixiao’nın karısı ve diğer kadınlara bu kararı harfi harfine ilettiler. Dehşete kapılan Fivey ağlamaya başlayarak Pinger’nın ayaklarına kapandı; Fangguan’ın nasıl kendisine gül özü hediye ettiğini anlattı.

“Bunu kontrol etmesi kolay.” dedi Pinger. “Tek yapmamız gereken şey, yarın Fangguan’a sormak. Bakalım o mu vermiş! Peki, ya kurt mantarı tozu? Bunu hanımefendiye hediye olarak getirdiler. Daha kendisi görmeden hiç kimse elini bile süremez.”

Fivey tozun Wang Hanım’ın değil, kapıdaki çalışanlara bahşiş olarak verilen paketten dayısının payı olduğunu söyledi.

“O zaman sen temize çıktın.” dedi Pinger. “Anlaşılan günah keçisi olarak kullanmışlar seni.” Sonra Lin Zhixiao’nın karısına döndü. “Artık bu konuda bir şey yapmak için geç oldu. Bayan Lian ilacını alıp yattı. Gecenin bu saatinde onu böyle önemsiz bir mesele için rahatsız edemem. En iyisi onu nöbetçilere teslim edin, sabaha kadar göz kulak olsunlar. Yarın Bayan Lian’e durumu anlatırım, ne yapacağımıza bakarız.”

Hanımının emrini yerine getirmeyen Pinger’ya itiraz etmeyi göze alamayan kadın Fivey’yi götürüp nöbetçilere teslim etti, sonra da kendi işine gitti.

Gözetim altında olan Fivey, kıpırdamaya bile çekiniyordu; oturtulduğu yerde kalıp, yaşlı kadınların hastalıklı yorumlarını dinlemek zorunda kaldı. Bazıları suçlu olduğunu düşünüyor ve kabahati yüzünden onu azarlıyorlar; bazıları da başlarına dert açtığı için söyleniyorlardı.

“Sanki yeterince işimiz yokmuş gibi, bir de bu hırsız verdiler.” diye homurdandılar. “Ya bizim bakmadığımız bir anda kendisine zarar verse ya da kaçsa, başımız belaya girer.”

Geçmişte annesiyle anlaşmazlık yaşayanlar da kızının bozguna uğratılmasından keyif aldılar ve başına kakıp hakaret etme fırsatını kaçırmadılar. Zavallı Fivey! Gördüğü haksız muamele karşısında içini dökeceği kimsesi yoktu. O geceki olumsuz şartlar, onunki gibi zayıf ve hastalıklı bünyesi olan birisi için iki kat daha zordu. Ne susasa bir fincan çay ya da bir bardak su vereni vardı ne de uyumak istese yatacağı bir yatak. Zavallı kızcağız bütün gece boyunca sürekli ağlayıp durdu.

Fivey ve annesinin düşmanları, verilen cezanın hemen uygulanmamasına çok bozuldular ve ertesi gün bağışlanmalarından korktular. Sabah şafak sökerken kalkıp, rüşvet ya da yaltaklanmayla satın alabileceklerini düşünerek gizlice Pinger’ya gittiler. Kararlılığına övgüler yağdırdılar, aleyhindeki kanıtları güçlendirmek için Aşçı Liu’nun geçmişteki kabahatlerine dikkatini çektiler. Pinger hediyelerini kabul etti, tavsiyelerini kibarca dinledi ve onlar gider gitmez, gizlice Kızıl Neşe Avlusu’na uğrayıp, Xiren’e gerçekten de Fangguan’ın Fivey’ye gül özü verip vermediğini sordu.

“Ben Fangguan’a vermiştim.” dedi Xiren. “Ama o başkasına verdi mi, vermedi mi haberim yok.”

Sonra Fangguan çağrıldı. Sorgudan dehşete kapılan kız hemen şişeyi Fivey’ye verdiğini doğruladı ve olanları Baoyu’ye anlatmaya gitti. Baoyu de onun kadar şaşırıldı.

“Gül özü hiç sorun değil de kurt mantarı tozu ne olacak?” dedi Baoyu. “Fivey’nin doğruyu söylediğinden eminim ama dayısının görev başındayken aldığı duyulursa, onu suçlu bulurlar. İyi niyeti başına dert açar.”

Baoyu, Pinger’yla bizzat konuşup bu durumu anlatmasının daha iyi olacağını düşündü.

“Bak.” dedi. “Gül özü meselesi halledildi ama mantar tozu işi biraz şüpheli görünüyor. Neden sen iyi kalpli bir kız olarak bir güzellik yapıp, mantar tozunu da Fangguan’ın verdiğini söylemiyorsun? Böylece mesele kapanır.”

“Tamam ama dün herkese dayısının verdiğini söylemiş. Şimdi nasıl sizden aldığını söyleyecek? Ayrıca hanımefendinin dolabındaki gül özü şişesinin hâlâ bulunmadığını unutuyorsunuz. Eğer bu şişe o değilse, onu nereden bulacaklar? Birisinin çıkıp da şişeyi aldığını kabul etmesi pek mümkün değil.”

O sırada Qingwen araya girdi.

“Wang Hanım’ın dolabındaki gül özü şişesini Caixia küçük Huan’a vermek için çalmıştır. Gün gibi ortada. Neden böyle saçma sapan tahminlerde bulunduğunuzu hiç anlamıyorum.”

“Bunu ben de çok iyi biliyorum.” dedi Pinger. “Ama mesele o kadar basit değil. Yuchuan şişenin yerinde olmadığını görünce o kadar endişelendi ki gözyaşları içinde Caixia’ya gidip o mu aldı diye sordu. Caixia yüreklice ‘Evet’ deseydi, Yuchuan’ın diyecek bir şeyi kalmaz, eminim başka hiç kimse bunu mesele etmezdi. Kim böyle önemsiz bir şey için sorun çıkarır ki? Ama ne yazık

ki Caixia aldığını kabul etmediği gibi, Yuchuan'ı hırsızlıkla suçladı. İkisi arasında öyle bir arbede yaşandı ki evdeki herkes duydu. O aşamadan sonra istesem de meseleyi görmezden gelemedim. Araştırmak zorunda kaldım. Öğrendiğim ilk şey, suçlamayı yapanın hırsızlığı yaptığıydı. Ama hiç kanıtı olmadığından yapabileceğim bir şey yoktu.”

“Boş ver.” dedi Baoyu. “Onu da ben üstlenirim. Kızları korkutmak için annemin dolabından gizlice aldığımı söylerim. Böylece her iki mesele de halledilmiş olur.”

“Başka birisinin şerefini temizlemenin erdemli bir davranış olduğuna hiç şüphe yok.” dedi Xiren. “Ama hanımefendi bunu duyunca hiç memnun olmayacak. Yine eski çocuksu davranışlarına geri döndüğünü söyleyecek.”

“Bu önemli bir şey değil.” dedi Pinger. “Aslında ben Odalık Zhao'nun dairesinde çalıntı şişeyi kolayca bulurum. Tereddüt etmemin sebebi, bunu yaparsam duygularına çok önem verdiğim başka birisinin gururu kırılır. Çok üzülür. ‘Fareye vurmak için yeşim vazoyu kırmak’ istemem.” Bunları söylerken parmaklarıyla üç işareti yaptı, yani Tanchun'ü kastediyordu. Xiren ve diğerleri başlarını sallayarak onayladılar.

“Doğru. Baoyu'nün suçu üstlenmesi daha iyi olabilir.”

“Evet.” dedi Pinger. “Aynı zamanda Caixia ve Yuchuan'ı de buraya çağırıp bu kararımızı söyleyelim. Kimse bu işten sıyrıldığını sanmasın. Hiçbir şey yapmazsak, bir sebebi olduğunu değil de gerçekleri görecektik kadar akıllı olmadığımızı düşünür ve yüzümüzü çalmaya devam eder.”

Böyle karar verildikten sonra Pinger birini gönderip onları çağırttı.

“İkinizin artık bu konuda endişelenmesine gerek kalmadı.” dedi geldiklerinde. “Hırsız bulduklarını düşünüyorlar.”

“Nerede?” diye sordu Yuchuan.

“Şu anda Bayan Lian'ın odasında sorguya çekiliyor. Hepsini kendisinin aldığını kabul etti ama ben onun çalmadığını ve korkudan öyle söylediğini biliyorum. Efendi Bao masum insanların suçlanmasına dayanmadığı için suçu üstüne almak istiyor. Aslında ben gerçek hırsızın adını verebilirdim ama bazı sıkıntılar var. Bir tanesi, asıl hırsız benim çok yakın bir arkadaşım. İkincisi, çalıntı malların verildiği kişi hiç umurumda olmasa da her şey açığa çıkarsa çok üzülecek, iyi yürekli birisinin yakını. Hepimizin bu sıkıntıdan kurtulması için Efendi Bao'nın suçu üstlenmesini istemek zorundayım. Ama bunu yapmadan önce bir meseleyi açıklığa kavuşturmak istiyorum. Bize bir iyilik yapmasını rica ettiğimde, bundan sonra herkesin biraz daha dikkatli olacağından emin olabilir miyim? Çünkü eğer olmazsanız, masum bir insanın cezalandırıldığını seyretmektense Bayan Lian'e bildiklerimi anlatırım.”

Pinger konuşurken Caixia'nın yüzüne kırmızılık yayıldı. Üstünlük sağlama konusundaki doğal eğilimi birden onu konuşmaya zorladı.

“Merak etme, Pinger. Masum birisinin cezalandırılmasına da sözünü ettiğin diğer kişinin üzülmesine de hiç gerek yok. Onları ben çaldım. Bayan Zhao bana baskı yapıp duruyordu. Huan'a vermek için çaldım. Hanımefendi burada olduğu zaman da sürekli Huan için çalardım, o da arkadaşlarına veriyordu. Bir şeylerin ortadan kaybolduğunu anladıkları zaman çıkacak velvelenin bir iki gün içinde yatışacağını sanmıştım. Masum birisinin cezalandırılmasına dayanmam. Bayan Lian'e beni götür, her şeyi itiraf edeyim.”

Onun bu cesareti herkesi şaşırttı.

“Sen iyi birisi, Caixia; her zaman öyle olduğunu biliyordum.” dedi Baoyu hayranlıkla. “Ama gerçekten ona bunu söylemene gerek yok. Benim tek yapacağım şey, onları sizi korkutarak eğlenmek için çaldığını ve velvele kopunca da itiraf etmek zorunda kaldığını söylemek. Sadece bir şey var. Hepimizin iyiliği için bundan sonra herhangi bir sorun çıkarmamanızı istiyorum.”

“Ben yaptım, bedelini ödemek bana düşer.” dedi Caixia.

Pinger ve Xiren itiraz ettiler.

“Olaya böyle bakamayız. Eğer itiraf edersen, Odalık Zhao'dan da söz etmen gerekir, o zaman yine Bayan Tan duyarsa çok üzülür. Sorumluluğu Efendi Bao'nın alması daha iyi olur, böylece herkes

temize çıkar. Bizden başka hiç kimse gerçeği bilmediğinden bunu yapması çok kolay. Ama Efendi Bao bundan sonra çok dikkatli olmanızı istiyor. Eğer herhangi bir şey almanız gerekirse, hanımefendi gelene kadar bekleyin. O döndüğünde isterseniz bütün odayı verin, o zaman biz işin içine karışmamış oluruz.”

Caixia başını önüne eğip biraz düşündü, sonunda kabul etti. Her şey olması gerektiği gibi ayarlanınca, Pinger Fangguan'ı ve Wang Hanım'ın dairesinin iki hizmetçisini alıp nöbetçi odasına gitti; Fivey'yi de oraya çağırıp, kurt mantarı tozunu ve gül özünü kendisine Fangguan'ın verdiğini söylemesini tembihledi. Fivey çok memnun oldu. Sonra Pinger, Fivey'yi Wang Xifeng'in dairesine götürdü. Lin Zhixiao'nın karısı ve yardımcıları bir süredir Fivey'nin annesini gözetimleri altında tutarak orada bekliyorlardı.

“İlk iş onu buraya getirdim.” dedi Lin Zhixiao'nın karısı, esirini kastederek. “Yemek hazırlayacak kimse kalmayınca, onun yerine geçici olarak Qin Xian'ın karısını getirdim; böylece küçük hanımların yemeği zamanında hazır olacak.”

“Qin Xian'ın karısı kim?” diye sordu Pinger. “Onu tanımıyorum galiba.”

“Bahçe'nin güney tarafında gece nöbeti tutuyor. Gündüzleri bir şey yapmıyor. Muhtemelen bu yüzden tanımıyorsun. Elmacık kemikleri çıkık, kocaman gözleri var. Temiz, hareketli bir kadın.”

“Tabii ki tanıyorsun, Pinger.” dedi Yuchuan. “Nasıl unutursun? Bayan Ying'in hizmetçisi Siqi'nin yengesi. Siqi'nin babası Büyük Beyefendi She için çalışıyor ama amcası ve yengesi bizim bu taraftalar.”

Pinger hatırlayıp güldü.

“Ah, demek onu seçtin? Bana öyle deseydin kim olduğunu hemen anlardım.” Sonra yine güldü. “Çok aceleci davranmışsın. Şimdi her şey halledildi. Sular çekildi, kayalar görüldü. Artık gerçek hırsız, Wang Hanım'ın dolabından malzemeleri çalanın kim olduğunu biliyoruz. Baoyu'ymüş. Birkaç gün önce Wang Hanım'ın dairesine gitmiş; Yuchuan ve Caixia'dan bir şeyler istemiş. Aptal kızlar onu kandırmak için hanımefendi evde yokken hiçbir şey veremeyeceklerini söylemişler. O da kızlar yokken gizlice içeri girip istediklerini almış. Bu ikisi malzemelerin eksildiğini görünce korkmuşlar. Baoyu başka birisinin hırsızlıkla suçlandığını duyunca bana her şeyi anlattı. Hatta göstermek için getirdi. Aynen kızların kaybolduğunu söyledikleri şeylerdi. Kurt mantarı tozunu dışarıdan almış. Sadece Bahçe'dekilere değil, herkese dağıtmış. Dadılardan bazıları dışarıdaki akrabalarına vermek için ondan biraz istemişler ve hediye olarak diğerlerine vermişler. Xiren kendisinininkinin birazını Fangguan'a vermiş; yani elden ele dolaşmış. Onun için herkeste var. Görüşme odasına Wang Hanım için bırakılan iki sepete dokunulmamış. Üzerlerindeki mühür olduğu gibi duruyor. Bu durumda ceza verilmesi için hiçbir neden yok. Biraz daha burada beklerseniz, Bayan Lian'e her şeyi anlatacağım ve ne diyecek göreceğiz.”

Sonra Pinger yatak odasına girdi ve az önce söylediklerini harfiyen Xifeng'a tekrarladı.

“Hepsi iyi de hepimiz Baoyu'yü çok iyi tanıyoruz, herkesin kabahatini örtbas eder.” dedi Xifeng. “Birisi bir şanssızlık hikâyesiyle ona gitmeyegörsün -hele araya bir de yalakalık karıştırırsa- her şeyi yapmaya hazırdır. Şimdi ona inanırsak, ileride daha ciddi meseleler çıktığında nasıl baş ederiz? Bence bu konunun daha dikkatle incelenmesi gerekiyor. Wang Hanım'ın dairesindeki kızların hepsini toplayalım. İşkence edelim demiyorum ama güneşin altında kırık porselen parçaları üzerine diz çöktürüp aç ve susuz bırakalım. Bir günde itiraf etmezlerse, sonraki günlerde de devam ederiz. Demirden bile olsalar önünde sonunda pes ederler.”

“Liu'nun karısına gelince, ne derler bilirsin. Eğer bir yumurtanın etrafında sinekler toplanmışsa, yumurta çatlak demektir. Şimdi bir şey çalmamış olabilir ama bunca insan ondan şikâyet ettiğine göre pek de hırslı biri değil. Onu sopayla cezalandırmasak da kovmalıyız. İmparator'un mahkemesinde bile insanlar ‘yardım ve yataklık suçu’ndan ceza alıyorlar. Şüphe üzerine onu kovarsak sesini çıkaramaz.”

“Evet ama neden uğraşalım ki?” dedi Pinger. “ ‘Merhamet göstermek mümkünse gösterilmelidir.’ derler. Bir kere olsun merhametli olduğunu göstermek için bundan daha iyi fırsat olur mu? Bu insanlar yüzünden başına açtığın dertleri düşünsene, senin ev halkından bile değiller. Sen

Xing Hanım'ın evine aitsin. Günün sonunda nereye varacaksın? Bir sürü pişmanlık duyacak, pis ve kinci insanları da kendine düşman edeceksin. Senin gibi narin bünyeye sahip olan birisi düşmanları kaldıramaz. Yıllar sonra hamile kaldın, oğlan doğuracakken, altı yedi ay karnında taşıyıp kaybettin. Bu tür şeylere çok üzüldüğün için bunun başına gelmeyeceğini nereden biliyoruz? Bence hemen bazı şeyleri boş vermeye başlamalısın. Biraz daha sık göz yum. 'Göz görmeyince gönül katlanır!' ”

Pinger'nın bu küçük vaazı Xifeng'ı neşelendirdi.

“Pekâlâ.” dedi gülerek. “Ne istersen onu yap. Hazır kendimi biraz daha iyi hissediyorken, sinirlerimi bozmayayım.”

“İşte şimdi mantıklı konuştun.” dedi Pinger sevinçle. Yatak odasından çıkıp, bu meseleyi planladığı şekilde halletmeye gitti.

Ama devamı gelecek bölümde.

62. BÖLÜM

*Çakırkeyif Xiangyun şakayık yapraklarından yastığında uyur.
Aptal Xiangling narçiçeği eteğini çıkarır.*

Bildiğimiz gibi, dışarı çıkan Pinger, Lin Zhixiao'nın karısına, "Büyük skandalları hafifletmek, küçükleri de sıfırlamak gerçekten güçlü ailelerin bir göstergesidir." dedi. "Böyle önemsiz bir mesele için velvele koparmak büyük bir saçmalık olurdu. İkisini de mutfağa geri götürebilirsin. Anne işine devam edecek. Qin Xian'ın karısı nereden geldiyse oraya dönsün. Bir daha bu konudan hiç söz edilmeyecek. Bahçe'nin günlük denetiminde bir gevşeme olmasın. Bu çok önemli!"

Dönüp giderken Aşçı Liu ve kızı hemen atılıp önünde secde ettiler. Sonra Lin Zhixiao'nın karısı onları Bahçe'ye doğru yöneltti; ardından Li Wan ve Tanchun'e verilen kararı anlattı. İkisi de meselenin daha büyümeden halledildiğine memnun oldu.

Siqi ve grubunun kazandığı zafer öylece boş çıkmış oldu. Siqi'nin yengesinin uzun ve sabırlı planlamasının sonucu olarak mutfağa getirip yerleştirdiği Qin Xian'ın karısı da yeni pozisyonda kısacık bir mutluluk yaşadı. Büyük bir telaş içinde başlattığı mutfağın kapacak ve depo denetimi sonucunda, çeşitli eksikler olduğunu belirledi ya da öyle olduğunu iddia etti. En kaliteli pirincin yüz yirmi kilosunun eksik olduğunu söyledi; genel amaçla kullanılan sıradan pirincin bir aylık stoğu şimdiden kullanılmıştı; kömürün miktarı da olması gerektiği kadar değildi. Bunlarla uğraşırken, bir yandan da tesadüfe bakın ki içinde bir küfe kömür ve bir araba dolusu kaliteli pirincin de olduğu çeşitli "hediyeler"i Lin Zhixiao'ya göndermek üzere gizlice hazırlıyordu. Muhasebe Dairesi'ndeki memurlar için de hediyeler vardı. Ayrıca birkaç çeşit yemek hazırlayıp yeni çalışma arkadaşlarını davet etti.

"Bu işi aldığıma göre, işleri idare edebilmek için tamamen sizin desteğinize güveniyorum." dedi onlara. "En ufak bir şey gözümünden kaçarsa, bana yardımcı olmanızı bekliyorum."

Bu uğraşların tam orta yerinde yeni emirler geldi.

"Öğle yemeği servisi yapılır yapılmaz, buradan gidiyorsun. Liu temize çıktı. Onu görevine geri getirdiler."

Bu haberle yıldırım çarpmışa dönen ve yıkılan zavallı kadın hemen eşyalarını toplamaya başladı ve derhâl mutfaktan ayrıldı. Şimdi boşu boşuna dağıttığı anlaşılan hediyelerini de kendi cebinden ödemek zorunda kaldı, karşılamak için bazı şeylerini satması gerekti. Afallayan Siqi bile bütün öfkesine rağmen hiçbir şey yapamadı.

Yuchuan'ın kayıp malzemeler için yaygara kopardığı andan itibaren, birçoğunu Caixia'nın çalıp gizlice kendisine verdiği Odalık Zhao yakalanma korkusu yaşamıştı. Her gün soruşturmanın nasıl ilerlediği konusunda el altından araştırma yapıyor, ecel terleri döküyordu. Caixia birden gelip, suçlu Baoyu'nün üstlendiğini ve artık korkulacak bir şey kalmadığını söylediğinde, hâliyle rahat bir nefes almıştı. Ama Jia Huan için durum farklıydı. O hemen şüpheye kapıldı ve Caixia'nın ne uğraşlarla getirdiği malzemeleri çıkarıp suratına fırlattı.

"Seni ikiyüzlü yaratık!" diye bağırdı. "Bu süprüntülerini istemiyorum! Baoyu ile aran iyi olmasa, senin suçunu üstlenmezdi. Eğer bunları almayı aklına koyduysan, hiç kimseye bahsetmemen gerekirdi. Madem ona söyledin, hiçbirini istemiyorum. Bana ihanetini hatırlatıyorlar."

Caixia en büyük yeminleri ederek kendisine sadık olduğunu, Baoyu'yle dostluğunun olmadığını söyleyip gözyaşı döktü ama Jia Huan ona inanmamakta kararlıydı.

"Eğer geçmişte arkadaş olmasaydık, Xifeng yengeye malzemeleri senin çalıp bana getirdiğini ama benim kabul etmediğimi söylerdim. Şimdi bunu düşün de bu işten sıyrıldığın için şükret!"

Bunları söyledikten sonra hışımla odadan çıktı. Çok öfkelenen annesi arkasından bağırdı.

"Seni nankör serseri! Ne demek istiyorsun?"

Caixia yüreği parçalanırcasına ağlıyordu.

“Zavallı çocuk!” dedi Odalık Zhao, onu yatıştırmaya çalışarak. “O senin değerini takdir edemiyor ama ben ne kadar sadık olduğumu biliyorum. Şimdi bunları bir yere kaldırayım, bir iki gün içinde aklı başına gelir, daha mantıklı düşünmeye başlar.”

Tam öteberiyi kaldırırken Caixia ona engel oldu; öfkeyle hepsini bir bohçaya doldurup, kimseye görünmeden Bahçe’ye giderek göle boşalttı. Bazıları doğrudan dibe çöktü, bazıları da suyun yüzeyinde kaldı. Yatmaya gittiğinde hâlâ çok sinirliydi, bütün gece yorganın altında ağladı.

Yine Baoyu’nün yaş günü geldi ve Baoqin’in de aynı gün doğduğu ortaya çıktı. Wang Hanım konakta olmadığından, önceki yıllarda olduğu kadar hareketli bir kutlama olmadı. Âdet olduğu üzere Taocu Başrahip Zhang dört hediyesiyle beraber, önceki yıl taktığını değiştirsün diye, üzerinde adının yazılı olduğu yeni bir nazarlık gönderdi. Çeşitli manastır ve tapınaklardaki keşişler ve rahibeler, adak olarak sunulacak yiyeceklerle birlikte, din insanlarının bu gibi durumlarda vermeyi âdet edindikleri Uzun Ömür simgeleri, adak kâğıtları, Baoyu’nün kendi yıldızının adının yazıldığı tılsımlar ve o yılın yıldızının adının yazıldığı, her yıl yenilenen madalyonlar ve Baoyu’yü yıl boyunca koruması için tılsımlar getirdiler. Ailenin himayesindeki, kadın erkek kör hikâyeciler tebrik için geldiler.

Delikanlının dayısı Wang Ziteng her zamanki gibi kıyafet takımları, iki çift ayakkabı, çoraplarla beraber şeftali şeklinde yüz tane yaş günü keki, Saray’da kullanılan ve “sırma” denilen erişteden yüz torba gönderdi. Xue teyzeden de dayısıyla aynı hediyeler geldi ama miktarları gerektiği şekilde azaltılmıştı. Ailenin büyükleri tarafından gönderilen diğer hediyeler de You Shi’den bir çift ayakkabı ile çorap, Xifeng’dan üzerinde minik bir altın Uzun Ömür simgesi olan, yoğun işlemeli bir kese ve İran işi bir kap vardı. Önceki yıllarda olduğu gibi, çeşitli tapınakların keşişlerine Baoyu adına sadaka dağıtıldı.

Tabii Baoqin için de hediyeler geldi ama onları burada saymak zahmetli olur. Kızlar da Baoyu’ye resmî olmayan ve değerinden ziyade günün önemini vurgulamak için seçilen hediyeler gönderdiler: Birinden bir yelpaze, başka birinden bir kaligrafi örneği, bir resim ya da şiir.

Yaş günü sabahı Baoyu şafakta kalktı, tuvaletini tamamladıktan sonra resmî kıyafetini giydi ve konağın ön avlusuna çıktı. Li Gui ve diğer üç uşağı, yere göğsü adak sunmak için hazırladıkları bir buhurdan, mumlar ve yiyeceklerle bir masanın başında onu bekliyorlardı. Baoyu birkaç tütsü çubuğunu yaktı; yerlere kadar eğildi, çayla libasyon yaptı ve adak parası yaktı. Sonra Ninggou Konağı’na gidip önce tapınaktaki, ardından salondaki atalarının önünde secde ederek saygılarını sundu. Bu iş bitince dışarıya, terasa çıktı, dizüstü doğrulup kenetlediği ellerini kaldırarak orada olmayan sevdikleri Büyükanne Jia, Jia Zheng ve Wang Hanım’a da saygılarını sundu. You Shi’ye de uğrayıp önünde eğildikten sonra bir süre oturup sohbet etti, ardından Rong Konağı’na döndü. Orada da önce Xue teyzeyi ziyarete gitti ve kadının hararetli itirazlarına rağmen önünde secde etti. Sonra kendisinden biraz büyük olan ama secde etmesine gerek olmayan Xue Ke’ya uğradı, tabii bu sefer secdeyi önleme çabaları başarılı oldu. Onunla da biraz sohbet edip Bahçe’ye döndü. Qingwen ve Sheyue kendisini bekliyorlardı. İki küçük hizmetçi de diz çökmek için kırmızı bir halıyla onlara eşlik ediyordu. Dördüyle beraber, Li Wan’dan başlayarak Bahçe’deki büyüklerini ziyarete gitti. Sonra iç kapıdan dış avluya çıkıp Dadı Li ile diğer eski dadıları Zhao, Zhang ve Wang’a uğradı, hepsiyle biraz sohbet etti. Geri dönerken, Bahçe kapısındaki görevliler önünde secde etmek istediler ama izin vermedi. Tekrar odasına geldiğinde, Xiren ve diğer hizmetçiler onu tebrik ettiler ama diz çökmeye yeltenmediler. Wang Hanım, ömürlerinin kısalmasından korkarak, hizmetçilerin ailenin genç üyelerinin önünde secde etmelerini yasaklamıştı.

Kısa bir süre sonra Jia Huan ve Jia Lan geldiler. Xiren onların da diz çökmelerine engel oldu ve buyur etti. Onlar gider gitmez, Baoyu çok yürümekten yorulduğunu söyleyip yatağa uzandı. Ama çok uzun sürmedi. Henüz yarım fincan çay bile içmeden, dışarıdan konuşup gülüşme sesleri geldi; sekiz dokuz kadar hizmetçi gülerек odaya daldı: Cuimo, Xiaoluo, Cuilu, Ruhua ve Xing

Xiuyan'ın hizmetçisi Zhuaner, Xifeng'ın küçük kızı Qiaojie'yi kucağına alan dadı ve Wang Hanım'ın dairesinden iki hizmetçi Cailuan ve Xiuluan. Hepsinin kırmızı bir halı taşıdıklarını fark etti.

“Kapınız size mutlu yıllar dilemeye gelen insanlarla doldu! Hani bizim yaş günü eriştelerimiz?” dediler.

Hizmetçiler henüz içeri girmişlerdi ki Tanchun, Xiangyun, Baoqin, Xiuyan ve Xichun geldiler. Baoyu hemen onları karşılamaya gitti.

“Gelmeniz ne büyük incelik!” dedi, içeri alırken, sonra da Xiren'e çay ikram edilmesini söyledi. Misafirleri sonunda oturmaları için ikna edilene kadar büyük bir uğraş verildi. Xiren bir tepside çay getirdi ama daha bir yudum bile içilmeden, çok sık kıyafetleri içinde Pinger geldi. Baoyu yine kalkıp onu karşıladı.

“Feng'a uğradığımda, geldiğimi haber veren kişi beni göremeyeceğini söyledi; o zaman ben de seni görmek istedim. Neden beni kabul etmediniz?” diye sordu.

“İlk çağırdığımda gelemedim çünkü Feng'ın saçını tarıyordum.” dedi Pinger. “Onun yerine benim karşılamam için ikinci kez çağırdığımda da gelemedim çünkü bu bana karşı büyük bir lütf olurdu. Asıl benim senin önünde secde etmem gerekir, zaten bunun için geldim.”

“Asıl benim için büyük bir onur!” dedi Baoyu, gülerek.

Xiren, Baoyu otursun diye bir sandalye getirdi. Pinger onun önünde reverans yaptı. Ayağa kalkan Baoyu eğilerek karşılık verdi. Pinger diz çöktü; Baoyu de aynı şeyi yaparak karşılık verdi. Xiren Pinger'ı ayağa kaldırdı, kız o arada tekrar Baoyu'ye reverans yaptı, Baoyu bir kez daha eğildi.

“Bir daha eğil.” dedi Xiren gülerek Baoyu'yü dürterken.

“Neden?” dedi Baoyu. “Bitirdik bile.”

“Pinger senin yaş gününü kutladı ama bugün onun da yaş günü, sen de onu kutlamalısın.”

Baoyu yine memnuniyetle eğildi.

“Demek senin de yaş günün, Pinger?” diye sordu.

Pinger onun eğilmesine reveransla karşılık verdi. Xiangyun Baoqin'in bir elinden tuttu, Xiuyan de diğerinden.

“Bu durumda dördünüz bütün gün boyunca birbirinize eğilip duracaksınız demektir!”

“Ah tabii ya!” dedi Tanchun. “Bugün Kuzen Xing'in de yaş günü. Neredeyse unutuyordum.”

Hizmetçilerden birine döndü.

“Gidip Bayan Lian'e haber ver. Bayan Qin için gönderdiği hediyelerin aynısından Bayan Ying'in dairesine de göndermesini söyle.”

Hizmetçi emrini yerine getirmek için fırlayıp gitti. Artık bugün yaş günü olduğu herkese ilan edilince Xiuyan de tıpkı Baoyu gibi daireleri dolaşp herkese secde etmek zorunda kaldı.

“Ne ilginç tesadüf!” dedi Tanchun. “Her ay birkaç yaş günü olması beklenir ama bizim gibi çok fazla kişinin yaşadığı evlerde iki üç kişi aynı gün doğmuş olabiliyor. Bu ailede yeni yılın ilk günü bile Yuanchun'un yaş gününü kutladık. Her konuda olduğu gibi bunda da ilk sırayı aldı. Sanırım onu böyle şanslı yapan şey de bu. Büyük büyükbabamızın yaş günü de yeni yılın ilk günüydü. Birinci ayın on beşi Xing yengenin ve Kuzen Baochai'in yaş günü; üçüncü ayın biri annemin, dokuzu Kuzen Lian'in. İkinci ayda doğan kimse yok.”

“Var.” dedi Xiren. “Bayan Lin on ikisinde doğmuş. Ama aynı soyadını taşıyan kimse yok tabii.”

“Hafızam ne kadar da kötü!” dedi Tanchun.

“Hiç de değil.” dedi Baoyu. Sonra gülerek Xiren'i işaret etti. “Kendi yaş günü de olduğu için unutmuyor.”

“Ah, sen de mi aynı tarihte doğdun? O gün gelip önümde secde ettiğini hiç hatırlamıyorum.” diye ona takıldı Tanchun. “Pinger, senin yaş gününün bugün olduğunu da ilk kez duyuyorum.”

“Biz kimiz ki sizi yaş günlerimizle meşgul edeceğiz?” dedi Pinger. “Secdeler ve hediyeler bizim gibiler için değil ki herkese ilan edelim! Ortalığı velveleye vermeyi gerektirmeyen, sıradan bir gün. Eğer Xiren açığa vurmasaydı, hiçbirinizin haberi olmayacaktı. Şimdi artık öğrendiğinize göre, odanıza döndüğünüzde memnuniyetle gelip önünüzde secde ederim.”

“Zahmete girmene hiç gerek yok.” dedi Tanchun. “Ama bir kere olsun senin yaş gününü kutlamayı çok isterim. Yapmazsak hiç içime sinmez.”

Baoyu, Xiangyun ve diğerleri bunu onayladılar. Tanchun Xifeng’a bir hizmetçi gönderip, bugün Pinger’ı göndermeyeceklerini, hep beraber yaş gününü kutlayacaklarını bildirdi.

Neşeyle giden hizmetçi kız Xifeng’ın cevabını getirdi.

“Bayan Lian onu onurlandırdığınız için çok teşekkür ediyor. Ona ne ikram edeceğinizi bilmiyor ama biraz da kendisine gönderirseniz, onu rahat bırakacağına söz veriyor.”

Bu mesajı duyunca herkes bir kahkaha kopardı.

“Aslında bugün yemeklerimiz dışarıdaki büyük mutfaktan gönderiliyor, yani Bahçe’deki mutfakta bir şey yapılmadı.” dedi Tanchun. “Aramızda para toplayıp Aşçı Liu’ya özel bir parti için burada yiyecek hazırlatabiliriz.”

Herkes bu fikri memnuniyetle onaylayınca, Tanchun hemen Li Wan, Baochai ve Daiyu’ye birisini gönderip aldıkları kararı bildirdi ve onları da davet etti. Aşçı Liu’ya da haber gönderip, Bahçe mutfağında iki masalık ziyafet hazırlamasını söyledi. Bu talebe çok şaşırان Aşçı Liu, bu özel günde her şeyin dışarıdaki büyük mutfakta hazırlandığını belirtti.

“Evet.” dedi Tanchun. “Ama bu bizim içindi. Bugün Pinger’nın da yaş günü ve para toplayıp ona özel bir parti vermek istiyoruz. Bu yüzden bize güzel bir şeyler yap. Sonra faturasını bana gönderirsin, parasını öderim.”

“Bayan Pinger’nın yaş günü bugün mü?” dedi Aşçı Liu. “Hiç haberim yoktu!” Hemen ileri atılıp önünde secde etti. Pinger şaşkın bir hâlde eğilip kadını yerden kaldırdı.

Aşçı hazırlık yapmak için mutfağa koştu. Tanchun, Baoyu’yü görüşme odasına gelip kendileriyle beraber erişte yemeye davet etti. Önce Li Wan ve Baochai’in gelmelerini bekleyip, Xue teyze ve Daiyu de aralarına katılırlar mı diye sorması için birisini gönderdi. Havaalar ısındığından, sağlığı biraz daha düzelen Daiyu daveti kabul etti. Parti elbiseleri içindeki o kadar insanla dolan görüşme odası, alışılmadık şekilde hoş ve eğlenceli bir görüntüye büründü. Ama Xue Ke o anda Baoyu için resmî bir hediye -bir mendil, bir yelpaze, tütsü çubukları ve bir boy ipek kumaş-gönderince, delikanlı kızların yanından ayrılıp, Xue Ke’yla erişte yemeye gitti.

Xue ve Jia ailelerinde aynı gün yaş günleri olduğundan, her birinin diğerini yaş günü şarabıyla ağırlaması bekleniyordu. Dolayısıyla o gün öğleye doğru, Baochai Baoqin’i ağabeyine saygılarını sunmak ve Baoyu’yle şarap içerlerken onlara eşlik etmesi için götürdü. Aşırı resmiyete tahammülü olmayan Baochai, Xue Ke’ya kadeh kaldırdıktan sonra, “Şarabımızı öteki eve göndermene gerek yok.” dedi. “En azından bu yıl bu boş formaliteleri bir tarafa bırakabiliriz. Dükkânımızda çalışanları davet edip beraber içersiniz. Kuzen Bao ile benim şimdi Bahçe’ye dönmemiz gerekiyor. Sizi böyle bıraktığımız için bizi bağışlayın ama orada insanlar bizi bekliyorlar.”

“O zaman sizi tutmayayım.” dedi Xue Ke, kibarca. “Aslına bakarsanız, dükkândakiler de siz gidince buraya daha rahat gelirler.”

Baoyu de Xue Ke’dan kendi adına af dileyip kızlarla beraber Bahçe’ye döndü. Köşe kapısından içeri girdiklerinde, Baochai kadınlara kapıyı arkalarından kilitleyip anahtarı kendisine vermelerini söyledi.

“Bu kapıyı kilitlemeye ne gerek var ki?” diye sordu Baoyu. “Zaten çok az kişi bu girişi kullanıyor; şimdi teyzem ve siz ikiniz de Bahçe’de yaşadığınıza göre, evden bir şey almaya gitmeniz gerektiği her seferinde tekrar tekrar kilitleyip açmak sıkıntı olur.”

“İnsan her zaman o kadar dikkatli olamayabiliyor.” dedi Baochai. “Son günlerde yaşadığınız olaylara bir baksana. Ama bizimkilerden hiç kimse zan altında kalmadı. Ben bunu kapının sürekli olarak kilitli tutulmasına yoruyorum. Açık bırakılmış olsaydı, yolu kısaltmak için bizimle beraber başkaları da kullanmak isterdi; kimlerin geçmesine izin verilip kimlere izin verilmeyeceğini belirlemek çok kırıncı olurdu. Bu yüzden sürekli olarak kilitli tutup herkesin kullanmasını engellemek daha iyi olur; annem ve benim için biraz sıkıntı olsa da en azından bir sorun yaşandığında bizden hiç kimse zan altında kalmaz.”

“Demek kayıp malzeme meselesini sen de duydu?” diye sordu Baoyu.

“Yani gül özü ve kurt mantarını diyorsun?” dedi Baochai. “Seninkiler işin içine karışmasaydı haberim bile olmazdı. Hayır, bundan daha ciddi bir şeyden söz ediyorum, hepimizin iyiliği için, asla ortaya çıkmamasını umduğum bir şeyden. Eğer duyulursa, bir sürü insan zan altında kalır. Bunu sana söylüyorum çünkü senin ev idaresiyle bir ilgin yok. Geçen gün Pinger’ya da söyledim. O çok akıllı bir kız ve hanımı dışarı çıkmadığından bilmesi gerektiğini düşündüm. Dediğim gibi, umarım duyulmaz ama eğer patlak verecek olursa, Pinger önceden uyarılmış olacak ve haksız yere suçlanmaya karşı gardını alabilecek. Sen de dediklerimi dinle ve dikkatli ol. Ama benden duyduklarını kimseye söyleme.”

Böyle konuşa konuşa İçe İşleyen Koku Kameriyesi’ne geldiler. Köprünün tam ortasında on kadar kız -Xiren, Xiangling, Daishu, Qingwen, Sheyue, Fangguan, Ouguan, Ruiguan ve tanıyamadıkları bir iki kız daha- parmaklıklara abanmış sudaki balıklara bakıyordu. Baoyu ve iki kuzeni onlara yaklaşırlarken, koro hâlinde bağırıldılar.

“Şakayık Bahçesi’nde parti hazır. Hemen koşup yerlerinizi alın.”

Hizmetçi kızları da yanlarına alan kuzenler suyun kenarından Şakayık Bahçesi’ne doğru ilerlediler. Bahçenin tam ortasında büyük ve açık bir çardak vardı, orada masalar kurulmuştu. You Shi bile davet edilmiş, gelip oturmuş onları bekliyordu. Aslında Pinger hariç herkes gelmişti.

Pinger üzerine parti için daha uygun bir şeyler giyme niyetiyle Xifeng’in dairesine uğramıştı ama oraya vardığı anda Lin ve Lai evlerinden hediyeler yağmaya başladı. Bunları getirenler, her seviyeden hane personelinin hediyelerini ve tebriklerini gönderdiği ve ikili üçlü gruplar hâlinde gelen bir ulak akınının başı çekenleriydi. Pinger onları karşılıyor, hediye getirenleri ödüllendiriyor, bizzat kutlamaya gelenlere teşekkür ediyor, Xifeng’a hediyeleri göstermek için bir içeri, bir dışarı girip çıkıyordu. Bunlardan sadece birkaçını kendisine ayırdı; diğerlerini ya geri çevirdi ya da başkasına verdi. Ziyaretçiler kesildiğinde de bu sefer Xifeng’a yemek servisi yapması ve bitirmesini beklemesi gerekti. Ancak ondan sonra üzerini değiştirip Bahçe’ye dönebildi.

Onu aramak için gönderilen bir grup hizmetçi Bahçe’ye girerken görüp hemen çardağa getirdiler. Gördüğü manzara çok göz alıcıydı. Belki masalar şık, sandalye minderleri lotus desenli değildi ama sofrayı çekici ve iştah açıcı yapmak için hiçbir şey eksik bırakılmamıştı. Dostça bir gülümsemeyle karşılandı Pinger.

“İşte herkes burada!”

Onu ve diğer üçünü -Baoyu, Baoqin ve Xiuyan- başköşeye oturtmak istediler ama Xue teyze orada olduğundan dördü de kabul etmedi.

“Benim gibi bir ihtiyar siz gençlerin arasına pek yakışmıyor.” dedi Xue teyze. “Kalırsam huzursuz olacağım. İzin verirsiniz, gidip görüşme odasında biraz uzanmak istiyorum. Hiçbir şey yiyelim yok, zaten içki düşkününü de değilim. Ben burada olmazsam misafirlerinizle daha iyi ilgilenebilirsiniz.”

You Shi ve diğerleri kalması için ısrar ettiler. Sadece Baochai kabul etti.

“Annemin gitmesi bizim için daha iyi mi olur, yoksa olmaz mı bilmem ama eminim gidip uzansa, kendisini burada olduğundan daha iyi hisseder. Sevdiği bir şey varsa, oraya göndeririz, rahat rahat yer. Hem zaten şu anda orada kimse yok. Annem giderse her şeye göz kulak olur.” dedi.

“Peki o hâlde, gitmesine izin verebiliriz.” dedi Tanchun gülerken. “‘En büyük saygı itaattir.’ derler.”

O da diğerleriyle birlikte görüşme odasına kadar Xue teyzeye eşlik etti; küçük hizmetçilere yastıkları hazırlattı.

“Şimdi burada kalıp, hiçbir bahane uydurmadan Bayan Xue’nin bacaklarına masaj yapar, istediği zaman çayını getirirseniz, eminim ki bizim yemesi için göndereceğimiz lezzetli şeylerden size de verecektir. Bu yüzden sakın ortadan kaybolmayın.” dedi kızlara, Xue teyze rahatça yerleşince.

Kızlar dediğini yapacaklarına söz verdiler.

Geri döndüklerinde, Tanchun Baoqin ile Xiuyan'ı birinci masanın başköşesine oturttu. Pinger yüzü batıya, Baoyu de doğuya dönük olarak onların sağında ve solunda yerlerini aldılar. Tanchun Yuanyang'ı yanına alıp masanın alçak tarafında oturdu. Batı duvarına paralel olan masanın iki uzun kenarında yaş sırasına göre Baochai, Daiyu, Xiangyun, Yingchun ve Xichun; iki kısa kenarında da Yuchuan ve Xiangling oturdular. You Shi ile Li Wan, doğu duvarına paralel olan masanın uzun kenarına, Xiren ile Caixia da kısa kenarlarına yerleştiler. Dördüncü masada diğer hizmetçiler Zijuan, Yinger, Qingwen, Xiaoluo ve Siqi oturuyordu.

Hepsi yerlerine yerleşince, Tanchun tekrar ayağa kalktı, dört yaş günü sahibinin şerefine kadeh kaldırmak istedi ama yaş günü sahibi dörtlü, ev sahiplerinden birinin bunu yapmasına izin verirlerse, ardından diğerlerinin de geleceğini fark ederek karşı çıktılar.

“Eğer bunu başlatırsan, akşama kadar yerimize oturamayız.” dedi Baoqin.

Anlayış gösteren Tanchun tekrar oturdu. Onların peşine takılan kör hikâyeciler bir yaş günü şarkısı için enstrümanlarını akort ettiler. Bu sefer hepsi birden itiraz etti.

“Biz bu eski âdetlerden hiç hoşlanmıyoruz. Neden görüşme odasına gidip Bayan Xue'yi eğlendirmiyorsunuz?”

Onlar giderlerken, masadaki yiyeceklerden bir tabak hazırlayıp, kör hikâyecilere eşlik edecek kızlarla Xue teyzeye gönderdiler.

“Burada oturup sakın sakın sohbet etmek hiç eğlenceli değil.” dedi Baoyu, hikâyeciler gidince. “İçki içme oyunu oynayalım.”

Çeşitli öneriler yapıldı ama hiçbirisi herkesin birden onayını alamadı.

“Bakın ne diyeceğim.” dedi Daiyu. “Neden değişik oyunların adlarını kâğıtlara yazıp kura çekmiyoruz?”

“İyi fikir!” dedi diğerleri. Mürekkep taşı, yazı fırçası ve kâğıt getirtildi.

Şiir yazmasının yanı sıra, son zamanlarda kaligrafi de öğrenmeye başlayan Xiangling için yeni becerisini deneme fırsatı dayanılmaz olduğundan, hemen fırlayıp yazma işini üstlenmek istedi. Biraz düşündükten sonra grubun bulmayı başardığı on küsur oyun adını Tanchun teker teker söyleyerek Xiangling'e yazdırdı. Kâğıt parçaları ikiye katlanıp bir kavanoza kondu. Tanchun Pinger'dan bir tane çekmesini istedi. Bir çift yemek çubuğuyla iyice karıştırdıktan sonra bir kâğıt çekti kız. Tanchun açıp okudu.

“Örtülü bilmece.”

“Örtülü bilmece mi?” dedi Baochai, gülerek. “Bütün oyunların büyükbabasıdır o! Eski zamanlarda oynarlarmış. Tabii tam olarak nasıl oynadıklarını bilmiyoruz, bizim modern gizleme oyunumuz daha sonra bulunan bir şey ama yine de çok zor. Eminim buradakilerin yarısı nasıl oynandığını bilmiyordur. En iyisi onu bırakıp herkesin anlayacağı bir tanesini seçelim.”

“Çektik bir kere, artık vazgeçemeyiz.” dedi Tanchun. “Bir tane daha çekelim, herkesin seveceği bir oyun çıkarsa, isteyenler onu, geri kalanı da örtülü bilmeceyi oynar.”

Bu sefer Xiren çekti kurayı. Kâğıtta yazan isim ‘parmak tahmini’ydi. Xiangyun sevinçle onayladı.

“Güzel, basit bir oyundur, benim için uygun! Sizin eski ‘örtülü bilmece’niz benlik değil! Düşüncesi bile başımı ağrıttıyor. Ben parmak tahmini oynayacağım.” dedi.

“Daha oynamaya başlamadan grup içinde anarşi yaratmak değil mi bu?” dedi Tanchun. “Kuzen Baochai, ceza olarak bir kadeh şarap ver ona.”

Baochai hemen koca bir kadeh şarabı zorla Xiangyun'ün boğazından aşağıya gönderdi.

“Şimdi!” dedi Tanchun, kendisi de bir yudum içtikten sonra. “Size kuralları sıralamama gerek yok. Ne söylüyorsam onu yapın. Bir zar ve fincan getirteceğiz, Kuzen Qin'den başlayarak herkes sırayla zar atacak. Aynı sayıyı atan iki kişi ‘örtülü bilmece’ için eşleşecek.”

Baoqin üç attı. Yukarı masadakiler farklı sayılar attılar. İkinci masadan Xiangling de üç attı.

“Oda içindeki eşyalarla yetinsek iyi olur, ne dersiniz?” dedi Baoqin. “Aksi hâlde ihtimaller çok fazlalaşır.”

“Kesinlikle!” dedi Tanchun. “Üç tahminden sonra doğru cevabı bulamayan ceza olarak bir kadeh şarap içecek. Sen başla.”

“Bostan.”

Bu oyunu bilmeyen Xiangling, odada “bostan” kelimesini çağrıştıracak hiçbir şey bulamadı ama Xiangyun ipucu verildiği andan itibaren gözlerini etrafta dolaştırmaya başladı ve birden kapıda asılı olan yazı levhasını gördü:

ŞAKAYIK BAHÇESİ

Hemen Baoqin’in, on üçüncü *Seçmeler* kitabından bir alıntıyı düşündüğünü anladı. Orada Konfüçyüs, bahçıvanlık öğrenmek isteyen birisine, bostanı olan yaşlı bir adama gidip ondan bilgi almasını söylüyordu. Xiangling cevabı tahmin edemeyince, diğerleri onu hızlandırmak için davula vurmaya başladılar. Wang Wei’nin şiirlerinden birindeki “Bazen yeşillik bahçeme çekilirim” dizesinin bu soruya çok uyduğunu düşünen Xiangyun, eğilip Xiangling’i dürterek ‘yeşillik’ demesini fısıldadı. Ama Daiyu onu fark etti ve hemen ötekilere söyledi.

“Ona ceza verin! Cevabı söyledi.” dedi.

Xiangyun bir kadeh şarap daha içmek zorunda kaldı. Ama o kadar kızdı ki yemek çubuğuyla Daiyu’nün parmaklarına vurdu. Xiangling de ceza olarak bir kadeh şarap içti.

Sonraki çift, Tanchun ve onunla aynı sayıyı atan Baochai’di. Tanchun’un ipucu “erkek”ti.

“Bunun kapsamı biraz geniş değil mi?” dedi Baochai.

“Pekâlâ.” dedi Tanchun. “Başka bir ipucu vereyim. Bu, kapsamı biraz daraltır.”

Bu sefer “oyuk” kelimesini verdi. Baochai bir süre düşündü. Masada bir yığın tavuk eti vardı. Tanchun Wang Wei’nin, *Kırmızı ibikli horoz şafağı haber veriyor* dizesini ve Luo Yin’in *Alaca karanlıkta hâlâ kitabımı okuyorum*, dizesine işaret ediyor olmalıydı. Kendisi de Şiir Klasığı’ndeki altmış üçüncü şiire dayanarak “oyuk” kelimesiyle cevap verdi.

“Horoz oyuğuna tünüyor.”

İki kız birbirlerine güldüler ve başarılarını kutlamak için şaraplarını yudumladılar.

Bu arada Xiangyun sabredemedi, Baoyu ile parmak tahmin etme oynamaya başladı. İkisi avaz avaz bağıırıyordu. Odanın öteki ucunda You Shi ve Yuanyang masada birbirlerine dönük oturmuş, aynı oyunu oynuyorlar, bir “yedi”, bir “sekiz” diye sesleniyorlardı. Pinger ile Xiren de yandaki masada bir başka ikili oluşturmuş, gürültüye katkıda bulunuyorlardı. Onların curcunasına beş oyuncunun her hareketiyle bilezik şangirtisi ekleniyordu. Kısa süre sonra Xiangyun Baoyu’yü, Xiren de Pinger’ı yendi. Kaybedenlerin birer kadeh şarap içmesine, içmeden önce ve içtikten sonra bir şey yapmalarına karar verildi.

“İçmeden önce edebiyattan ve şiirden bilinen birer alıntı yapman, bir domino üçlüsü, bir şarkı adı ve takvimden bir gün tahmini söylemen lazım. Beşi bir araya gelince anlamlı bir cümle oluşturacak. İçtikten sonra da bu masada gördüğün, birden fazla anlamı olan bir yiyeceğin adını söyleyeceksin.” dedi Xiangyun Baoyu’ye.

Herkes kahkahalarla güldü.

“Böyle bir saçmalığı ondan başkası düşünemezdi.” dediler. “Ama çok ilginç olabilir.”

Baoyu’ye başlaması için baskı yaptılar.

“İnsaf edin!” dedi Baoyu. “Bu kadar çok şey yapacaksam düşünmek için zamana ihtiyacım olacak.”

“Şarap iç.” dedi Daiyu. “Geri kalanını ben hallederim.”

Baoyu sözünü dinleyip şarabını içti ve ona kulak verdi.

“Bir. *Akşam bulutları sudaki ürkek yeşilbaş ördekle yarışıyor.*” dedi Daiyu. “İki. *Yaban ördeği, rüzgârlı gökyüzünde ağıt yakarak uçuyor.* Üç. *Kanadı kırık bir yaban ördeği olmalı.* Dört. *O kadar hüznü bir ses ki yürek parçalayıcı.* Beş. *Yaban ördeğinin çılgılığı uzaktan bile duyuluyor.*”

Hep beraber gülerken, “Gerçekten çok anlamlı!” dediler.

Daiyu içki sonrası cezasını yerine getirmek için masadan bir fındık aldı.

Fındıkların komşunun çamaşır taşıyla hiçbir ilgisi yok,
Peki, neden on bin kişi vuruyor gibi kumaş sesi gelir tok.

Diğer iki mağlup Yuanyang ve Xiren'e daha hafif ceza verildi: Her biri yaş günleri üzerine yazılmış, bilinen bir atasözü söyleyecekti. Tasarruf etmek adına onların cevapları hikâyemizden çıkarılmıştır.

Sonraki çiftler belirlenirken kısa bir tereddüt yaşandı. Sonra Xiangyun'un Baoqin'le parmak tahmini; Xiuyan ile aynı sayıyı atan Li Wan'ın de örtülü bilmece oynamalarına karar verildi. Li Wan başlayacaktı.

“Su kabağı.” dedi Li Wan.

“Yeşil.” diye cevap verdi Xiuyan.

Belli ki “yeşil” cevabı doğrudu, Li Wan kabul etti ve iki genç hanım şaraplarından birer yudum içtiler. Bu arada Xiangyun parmak tahmini oyununda Baoqin'e yenildi ve ne ceza vereceğini sordu.

“Lai Junchen, Zhou Xing'in kendi tasarladığı kazanı gösterip ne dedi biliyorsun.” dedi Baoqin. “Sizi kazana davet ediyorum!”² Galiba benim de sana aynı şeyi söylemem lazım. Neden Baoyu için belirlediğin cezanın aynısını sen de yapıyorsun?”

Xiangyun hariç hepsi bu tarihi kinayenin çok yerinde olduğunu söyledi. Xiangyun hiç gecikmeden karşılık verdi.

“Bir. Hızla dönüp duran girdap. İki. Nehrin dalgaları göğe doğru kabarır. Üç. Yalnız tekneyi demir zincirle bağlamalı. Dört. Çünkü nehirde fırtına var. Beş. Yolculuk için kötü bir gün olacak.”

Herkes kahkahalarla güldü.

“Çok komik!” dediler. “Böyle bir ceza vermesine şaşmamak lazım. Kendisi de şakasıyla dâhil olmak için yaptı demek! Haydi o zaman, ikinci kısmını da söyle!”

Xiangyun yemek çubuklarıyla önündeki tabaktan bir ördek başı aldı, odanın öbür ucundaki dördüncü masada oturan hizmetçilere doğru kaldırdı.

Bu küçük ördek şu küçük ördeklerle kıyaslanamaz;
Bu kel kafalı ama onların saçları var.

Buna daha da çok güldüler ama hizmetçiler alınmış gibi yaptılar; Qingwen ve Xiaoluo masasına gelip itiraz ettiler.

“Bayan Xiangyun'un şakası güzel de bizi karıştırmamalıydı. Ceza olarak bir içki daha içirin ona! Bize saçımıza sürmemiz için bir şişe de yağ versin.”

“Eminim memnuniyetle verirdi.” dedi Daiyu. “Ama saç yağı dağıtmaya kalkarsa kendisini hırsızlık suçundan hesap verirken buluverir.”

İki kişi hariç kimse bu sözlere dikkat etmedi. Ama Baoyu kendisinin sözde gül özü hırsızlığını ima ettiğini anlayıp, hiçbir şey söylemeden başını önüne eğdi. Asıl hırsız Caixia da utançtan kıpkırmızı kesildi. Baochai, Daiyu'ye ters ters baktı, aslında Baoyu'ye takılmaktan başka bir niyeti olmayan Daiyu, Caixia'nın bunu hırsız olduğunun kötü bir şekilde hatırlatılması olarak algılayabileceğini biraz geç fark etti. Hemen sahte bir coşkuyla bütün ilgiyi parmak tahmini oyununa çevirdi.

Zar atılması sonucunda belirlenen çift Baochai ile Baoyu'ydü. Baochai “değerli” kelimesini ipucu olarak verdi. Baoyu bir süre düşündükten sonra bunun kendi ismine bir ima olduğunu anladı:

² Tang Hanedanlığı döneminde hüküm süren İmparatoriçe Wu Zetian, kendisine isyan edenleri bastırmak için acımasız yöntemlerle insanları katleden bazı görevlileri çalıştırır. Bunların arasında Zhou Xing ve Lai Junchen adlı iki kişi de vardır. Bir gün imparatoriçe Zhou Xing'in de isyancılara katılacağından şüphelenince, soruşturmak için Lai Junchen'i görevlendirir. Lai Junchen bu işi çözmek için Zhou Xing'i yemeğe davet eder ve ölümü bile göze alan insanlara suçlarını itiraf ettirme yöntemi konusunda fikrini sorar. Zhou Xing de büyükçe bir kazan bulup, etrafında odun yakarak ısıtmasını, sonra da suçluyu kazana davet etmesini önerir. Bunun üzerine aynı şeyi hazırlatan Lai Junchen de Zhou Xing'i kazana davet edince Zhou Xing suçunu itiraf eder. (ç.n.)

Değerli Yeşim Taşı. Hiç şüphesiz kızın aklında, kendisinin boynundan hiç çıkarmadığı yeşim taşı vardı ve ipucu olarak adını kullanmıştı. O da aynı şekilde cevap verdi.

“Benimle dalga geçtiğinin farkındayım, kuzen.” dedi. “Cevabı biliyorum. Ben de sana aynı şeyi yaparsam sakın gücenme. Senin adın da ‘Değerli Saç Tokası’ demek olduğuna göre, ‘saç tokası’ kelimesini ödünç alıp cevap veriyorum: ‘Yeşim Saç Tokası.’ Bir Tang şairi der ki: *Mum yanıp bitti, yeşim saç tokası kırıldı*. Cevap ‘yeşim’ değil mi?”

“İtiraz ediyorum.” dedi Xiangyun. “‘Değerli Yeşim Taşı’ bir yerden alıntı değil ki! Bu oyunda sadece alıntılar kullanılabilir. İkinize de ceza vermemiz lazım.”

“‘Değerli Yeşim Taşı’nın klasik bir kaynağı var.” dedi Xiang-ling.

“Hiç de değil.” dedi Xiangyun. “Kapılara asılan yeni yıl kutlama dizelerinde kullanılabilir ama herhangi bir edebî kayıta buna rastlayamazsın.”

“Daha geçen gün Cen Shen’in bir şiirinde ‘değerli yeşim taşı’na rastladım.” dedi Xiangling ısrarla. “O taraflarda çok fazla değerli yeşim taşı bulunuyor. Hatırlamadığına çok şaşırdım. Daha sonra, Li Shangyin’in bir şiirinde ‘değerli saç tokası’na da rastladım: *Değerli saç tokası tozlanıyor*, diyordu. Tang Hanedanlığı’nın şiirlerinde ikisinin de adının geçmesine çok şaşırmıştım.”

“İşte bu seni susturur!” dedi diğerleri Xiangyun’e gülererek. “Şimdi içkiyi sen içeceksin.”

Tartışmanın bir yararı yoktu. Xiangyun bir kadeh şarabı içmek zorunda kaldı. Sonra herkes örtülü bilmece için eşleşti. Büyükanne Jia ile Wang Hanım olmadığından, kızlar diledikleri gibi gürültü yapmakta özgürdüler. Dalgalandıran rengârenk kumaşlar, şangırdayan bilezikler, şıkırdayan küpeler ve sarkan saç süsleri çığlık çığlığa ilan edilen sayılara karışıyordu. Böyle bir curcuna içinde hiçbir şeyin farkına varmak mümkün değildi. Oynamaktan yorulup, dinlenmek için dağılırlarken, Xiangyun’un yanlarında olmadığını fark ettiler. Önce hava almak için dışarı çıktığını, hemen döneceğini düşünerek beklediler. Bir süre geçtikten sonra geri gelmeyince aramak için hizmetçileri gönderdiler. Bir sonuç çıkmadı. Xiangyun hiçbir iz bırakmadan ortadan kaybolmuştu.

O sırada Lin Zhixiao’nın karısı, emrindeki birkaç yaşlı kadınla birlikte geldi. Aslında belki küçük hanımlar bir şey isterler diye gelmişti ama aynı zamanda, genç ve havai olan hizmetçi kızların Wang Hanım’ın yokluğundan istifade kontrolden çıkıp fazla içeceklerinden ve şamata yapacaklarından korkmuştu. Tanchun bunun farkındaydı ve kendisine de söyledi.

“Sen bize pek güvenmiyorsun, değil mi Bayan Lin? Seni temin ederim çok fazla içmedik. Sadece şarabı bahane edip biraz eğleniyorduk. Merak edilecek bir şey yok.” dedi.

Li Wan ve You Shi de onu ikna etmeye çalıştılar.

“Gidip dinlenin siz. Çok içmelerine izin vermeyeceğiz, söz!”

Kadınlar güldüler.

“Biliyorum.” dedi Lin Zhixiao’nın karısı. “Büyük hanımefendi içmelerini söylediğinde bile çok içmiyorlar. Wang Hanım olmayınca zaten o kadar içmezler. Onun için gelmedim. Belki bana ihtiyacınız olabilir diye düşündüm. Artık günler uzadı, akşam yemeğine daha çok var; bu kadar eğlendikten sonra bir şeyler yemek isteyebilirsiniz. Normalde öğün aralarında bir şey atıştırmadığınızı biliyorum ama içki içtiğiniz için midenize yiyecek bir şeyler gönderin ki zarar vermesin.”

“Haklısın.” dedi Tanchun. “Aslında siz geldiğinizde biz de bir şeyler atıştırmayı düşünüyorduk.”

Kadın arkasındaki hizmetçilere dönüp mutfaktan yiyecek hafif bir şeyler getirmelerini söyledi. Dört bir yandan cevap verdiler ve birkaçı dediğini yapmaya gitti.

Tanchun kadınlara nazikçe güldü.

“Lütfen gidip dinlenin. Bayan Xue’nin yanına da gidebilirsiniz, içmeniz için şarap gönderdik oraya.” dedi.

Kadınlar kibarca reddedip biraz daha sohbet ettikten sonra gittiler. Pinger ellerini yanaklarına koyup güldü.

“Yüzüm çok sıcak, herhâlde kızarmıştır. Keşke beni böyle görmeselerdi. Artık içmeyi bıraksak iyi olur. Bir daha gelmelerine neden olursak çok ayıp olacak.”

“Saçmalama!” dedi Tanchun. “Çok fazla içmediğimiz sürece bir sorun yok.”

O konuşurken genç bir hizmetçi gülerек içeri girdi.

“Gelin de bir bakın!” diye bağırdı. “Bayan Yun sarhoş oldu herhâlde, hava almaya çıkmış. Kayalıkların arkasındaki taşların üzerinde uyuyakalmış.”

“Sessiz olalım da uyanmasın.” dediler diğerleri, gülerек ve kızın ardından onu görmeye gittiler.

Xiangyun’ü hizmetçi kızın dediği yerde, kayalıkların arkasındaki kuytulukta, taş bankın üzerinde buldular; dünyadan habersiz uyuyordu. Üzeri tepeden tırnağa, kenarda büyüyen şakayıkların kırmızı yapraklarıyla doluydu. Elinden yere düşen yelpazesi de yaprakla kaplanmıştı. Beyaz, ipek bir mendilin içine sardığı şakayık yapraklarından kendisine yastık yapmıştı. Bu yapraklı yığının etrafında bir arı ve kelebek sürüsü uçuşuyordu. Kuzenler bu manzarayı hem komik hem de dokunaklı buldular. Hemen onu kaldırıp oturtular. Ama Xiangyun uykusunda hâlâ içki içme oyunu oynuyordu; gözleri sımsıkı kapalı bir şekilde dizeler okuyordu.

“Bir. *Su tatlı, şarap soğuk. İki. Amber rengi sıvıyı yeşimden kadehime doldurun. Üç. Ay erik dallarının üzerine yükselene kadar içmeye devam edelim. Dört. O zaman yuvarlanarak eve gideriz. Bir arkadaşıyla buluşmak için uygun bir zaman olur.*”

Gülerек dürttüler onu.

“Uyan! Uyan! Gelip bir şeyler ye. Islak taşa yatarsan hasta olursun.”

Xiangyun uyanıp gözlerini üzerine eğilen kuzenlerin yüzlerinde dolaştırdı. Sonra kendisine ve yattığı yere baktı. Gürültüden kaçıp, biraz dinlenmek için serin ve sessiz bir yere geldiğini hatırladı. Belli ki aldığı cezalar yüzünden içmek zorunda kaldığı şarap onu etkilemiş ve sızmasına neden olmuştu. Böyle kötü bir hâlde görüldüğü için utanarak ayağa kalkmaya çabaladı ve diğerlerinin eşliğinde Şakayık Bahçesi’ne geri döndü. Orada ağzını çalkaladı ve iki fincan demli çay içti. Tanchun sarhoşları ayıltmak için kullanılan bir parça “sarhoş taşı” getirmelerini istedi. O taşı emip, birkaç yudum da sıcak, ekşi çorbadan içince tekrar kendine geldi.

Bu arada masaya çeşit çeşit yiyecekler kondu, aynı zamanda Xifeng’a da gönderildi, o da aynı şekilde karşılık verdi. Baoyu ve kızlar bir şeyler atıştırdıktan sonra küçük gruplara ayrıldılar, kâh ayakta kâh oturarak oyalandılar. Bazıları da dışarı çıkıp şakayıkların keyfini çıkardı ya da gölün kıyısındaki parmaklıklara dayanıp suda yüzen balıkları seyrettiler. Tanchun ile Baoqin içeride go oynuyorlar; Baochai ile Xiangyun onları seyrediyorlardı. Daiyu ile Baoyu dışarı çıkıp kendilerini çiçekli bir kameriyede buldular, orada durup hararetili bir sohbeta daldılar. Herkes böyle bir şeylerle meşgulken, Lin Zhixiao’nın karısı ve grubu yine geldiler. Bu sefer yanlarında gözü yaşlı, kederli bir kadın vardı. Çardağın merdivenlerine geldiklerinde kadın daha fazla ilerlemeden, oracıkta dizlerinin üzerine çöküp başını yere vurmaya başladı. O sırada Tanchun, go tahtasına dikkatle bakarken, bir sonraki hamlesini düşünerek bir eliyle de kutudaki taşları yokluyordu. Taşlarından birisi tehdit altındaydı; nasıl kolayca iki göz alacağını görebiliyordu ama ne kadar uğraşırsa uğraşsın, planladığı ilerlemeyi bozmayacak bir yol bulamıyordu. Ancak birkaç dakika sonra kafasını kaldırıp bakabildi ve çay istemek için dönünce, epeydir yanında dikilen Lin Zhixiao’nın karısını gördü ve neden geldiğini sordu. Lin Zhixiao’nın karısı diz çöken kadını işaret etti.

“Bu, Bayan Xichun’ün hizmetçisi Caiping’in annesi. Bahçe’de çalışıyor. Ağzı çok bozuk. Az önce onu duydum ve ne dediğini sordum; bana söylediği şeyleri size tekrarlayıp kulaklarınızı kirletemem. Kovulması lazım bence.”

“Neden Bayan Zhu’yla konuşmadın?” diye sordu Tanchun.

“Konuştum, hanımım. Görüşme odasına Bayan Xue’nin yanına giderken yolda gördüm. Size anlatmam gerektiğini söyledi.”

“Neden Bayan Lian’e gitmiyorsun?”

“Buna gerek yok.” dedi Pinger. “Ben geri döndüğümde anlatırım ona.”

Tanchun başını salladı.

“Pekâlâ, şimdi kovun o zaman. Wang Hanım gelince ona anlatır, son kararı vermesini isteriz.”

Tekrar oyununa döndü. Lin Zhixiao’nın karısı ve grubu, suçluyu da alıp gittiler. Baoyu ile Daiyu ne konuşulduğunu duyamayacak kadar uzakta olsalar da çiçekli kameriyede neler olduğunu gördüler.

“Ablan ne kadar da objektif biri.” dedi Daiyu. “Her şeyin idaresi ona verildiği hâlde, yetkilerini bir adım bile aşmıyor. Onun pozisyonundaki çoğu kişi çoktan ağırlığını kullanırdı.”

“Ah, sen yokken neler oldu bilmiyorsun.” dedi Baoyu. “Sen hasta yatarken, bir sürü şey yaptı. Örneğin, Bahçe’yi bölümlere ayırdı ve her bölümü birisinin denetimine verdi. Bugünlerde izin almadan tek bir çiçek bile koparamazsın. Başkalarına örnek olsun diye, çoğunlukla benim ve Feng’in istediğimiz şeylerde kısıntı yaptı. Tan’ın ev ekonomisi konusunda çok kuvvetli görüşleri var. Sadece objektif değil, çok da işini bilen biri o!”

“Bunu duyduğuma çok memnun oldum.” dedi Daiyu. “Biz çok müsrif olmuştuk. Ev idaresi benim işim olmasa da sırf meraktan bazen hesap yapıyordum ve harcamalarımızın gelirimizi aştığını gördüm. Eğer tasarruf yapmadan bu şekilde devam edersek, bir gün gelecek hiçbir şeyimiz kalmayacak.”

“Öyle bile olsa, seninle benim bir eksikliğimiz olacağını sanmıyorum.” dedi Baoyu gülererek.

Daiyu sabırsızca dönüp çardağa doğru yürümeye başladı; Baochai’in yanına gidiyordu. Baoyu de arkasından gidecekti ama o anda Xiren, iki kişilik, küçük bir çay tepsisinde iki fincan yeni demlenmiş çay getirdi.

“Nereye gitti?” diye sordu. “İkiniz onca zamandır hiçbir şey içmeden burada duruyorsunuz diye size getirmiştim ama o gitmiş bile.”

“Şurada.” dedi Baoyu, fincanlardan birini alarak. “İçeri götürüp verebilirsin.”

Xiren öyle yaptı ama Daiyu’nün yanına gidene kadar kız Baochai’yle konuşmaya başlamıştı.

“Buyurun.” dedi Xiren. “Bir tane daha getirene kadar hanginiz daha çok susadıysa bunu o alsın.”

“Ben susamadım.” dedi Baochai. “Sadece ağzımı çalkalayacak kadar istiyorum.”

Fincanı dudaklarına götürdü, bir yudum alıp Daiyu’ye verdi.

“Sana başka bir fincan getireyim.” dedi Xiren.

“Ah, beni bilirsin.” dedi Daiyu, gülererek. “Hasta olduğum için çok fazla çay içemiyorum. Yarım fincan bana yeter. Çok teşekkür ederim. Çok nazıksın.”

Çayı bir dikişte bitirip fincanı tepsiye koydu. Xiren de Baoyu’nün fincanını almaya gitti.

“Fangguan nerede?” diye sordu Baoyu, Xiren yanına gelince. “Uzun zamandır onu görmüyorum.”

Xiren etrafına bakındı.

“Az önce buradaydı. Birileriyle çiçek eşleştirme oynuyordu. Şimdi ortadan kaybolmuş.”

Baoyu onu aramak için hızla odasına döndü. Kızı yüzü duvara dönük bir şekilde uyurken buldu.

“Kalk haydi, uyuma!” dedi Baoyu. “Biraz dışarıda oyalanalım. Biraz sonra yemek yiyeceğiz. İştahın kaçmasın.”

“Niye uyumayayım?” dedi Fangguan. “Başka yapacak bir işim yok ki. Hepiniz beni yalnız bırakıp içki içmeye gidince canım sıkıldı.”

Baoyu güldü.

“Biz de akşam burada kendi partimizi yaparız.” dedi Baoyu, kızı çekip kaldırarak. “Xiren’den senin de yemekte bizimle oturmana izin vermesini isterim, olur mu?”

“Yalnız benim oturmam değil. Ouguan ve Ruiguan da gelmezse zevki olmaz. Hem zaten ben erişte sevmem. Onun için öğlen doğru dürüst bir şey yiyemedim. Şimdi o kadar acıktım ki burada yiyeyim diye Liu’dan bir tas çorba ve biraz pilav istedim. Akşam başka bir şey istemem. Sadece bir şeyler içebilirim ama içmemi istiyorsanız, dilediğim kadar içmeme izin vermeniz ve bu konuda diğerlerinin sorun çıkarmalarına engel olmanız lazım. Eskiden evdeyken bir oturuşta bir, bir buçuk litre pirinç şarabı içerdim ama tiyatroya başlayınca, sesimi bozar diye içmeme izin vermediler. Son bir iki yıldır kokusunu bile duymadım. Bu akşam bu işin bitişi kutlamak istiyorum.”

“Tamam.” dedi Baoyu.

O sırada Aşçı Liu’nun gönderdiği bir kadın Fangguan’ın siparişinin olduğu yemek kutusunu getirdi. İçinde karides topları olan bir kâse tavuk çorbası, bir kâse şarapta pişmiş ördek eti, bir tabak kırmızı, tuzlanmış kaz eti dilimleri, bir tabak çam fıstığı doldurulmuş, dört çeşit peynir, büyük bir

kâse dumanı tüten, lezzetli, kokulu, yeşil pirinç vardı. Chunyan hepsini Fangguan'ın önündeki masaya yerleştirdi, gidip onun için bir kaşık, yemek çubukları ve birkaç tane kâse getirdi. Bir tanesine kokulu pirinçten koydu.

“Of!” dedi Fangguan. “Bu kadar yağlı, korkunç bir şeyi nasıl yiyeyim ben?”

Pilavının üzerine bir kaşık çorba koydu, çubuklarıyla kaz eti dilimlerinden alıp onu da üstüne koydu. Diğerlerine hiç dokunmadı. Baoyu geri çevrilen yiyecekleri kokladı. Genellikle kendisinin yediği şeylerden çok daha lezzetliydi kokuları. Çam fıstıklı peynir parçalarından bir tane aldı ve Chunyan'e bir kâse pilav koyup üzerine biraz çorba dökmesini söyledi. Peynir, pilav ve çorba karışımı çok lezzetli. Fangguan'la Baoyu'nün yemekleri bitince, Chunyan kalanları mutfağa geri gönderiyordu ama Baoyu kendisinin yemesini söyledi.

“Yetmezse biraz daha göndermelerini isteyelim.” dedi.

“Yo yo, bunlar çok bile.” dedi Chunyan. “Zaten Sheyue bana partiden biraz kek ve diğer yiyeceklerden getirmişti. Şimdi bunları yersem, bana yeter.”

Orada masanın yanında dikilip yemeğini yedi. Kısa süre içinde iki peynir parçası hariç her şey bitmişti.

“Bunları annem için ayırıyorum.” dedi. “Ah, eğer bu akşam içecekseniz bana da bir yudum verin.”

“Demek sen de içkiyi seviyorsun?” dedi Baoyu. “İyi! Bu akşam tam bir kutlama olacak. Xiren ve Qingwen de çok severler ama pek içmezler çünkü uygun bulmuyorlar. Bu akşam, benim yaş günüm herkes için bahane olacak! Bu arada, uzun zamandır sana sormak istediğim bir şey var ama unutuyorum. Bundan sonra Fangguan'a çok iyi bakmalısın. Ona göz kulak ol ve yanlış bir şey yaparsa uyar. Mümkün olsa bunu Xiren yapardı ama onun çok işi var.”

“Biliyorum.” dedi Chunyan. “Merak etmeyin, ben ona bakarım. Peki, Fivey meselesini ne yapacaksınız?”

“Bayan Liu'ya söyle, Fivey kesinlikle burada çalışacak. Ben diğerleriyle konuştuktan sonra istediği zaman gelebilir.”

“İşte bu çok güzel!” dedi, konuşmaları duyan Fangguan.

Sonra Chunyan iki küçük hizmetçiyi içeri çağırdı; Baoyu'nün ellerini yıkamasına yardım etmelerini ve çay vermelerini istedi. Kendisi de masayı toplayıp kirlileri dışarıdaki kadınlara verdi. Ellerini yıkadıktan sonra güzel haberi vermek için Aşçı Liu'ya gitti. Ama bu kısım bizim hikâyemizi hiç ilgilendirmiyor.

Baoyu hazır olur olmaz, Şakayık Bahçesi'ne, ötekilerin yanına gitmek üzere çıktı. Fangguan da bir elinde ipek mendil, diğerinde yelpazeyle ona eşlik ediyordu. Avlunun kapısından çıktıklarında, Baoyu, Xiren ile Qingwen'in el ele kendisine doğru geldiklerini gördü.

“Ne yapıyorsunuz?” diye sordu.

“Sana geliyorduk. Sofra hazır; herkes yemeğe başlamak için seni bekliyor.” dediler.

Baoyu yeni yediğini söyledi. Xiren güldü.

“Kedi gibisin. Kokladığın her şey hoşuna gidiyor. Başkalarının yemekleri daha güzel geliyor sana. Neyse yine de gelip eşlik et onlara.”

Qingwen parmağıyla Fangguan'ın alnını dürttü.

“Seni yamyam! Ne zaman sıvışıp da yemek yedin? Siz ikiniz bunu nasıl organize ettiniz? Neden bize haber vermediniz?”

“Yok canım!” dedi Xiren. “Organize etmedi tabii ki. Hepsinin aynı anda orada olmaları tamamen tesadüf!”

“Peki o zaman.” dedi Qingwen. “Demek Baoyu'nün artık bize ihtiyacı yok. Hepimiz gidip onun bakım işini Fangguan'a bırakabiliriz.”

“Bize ihtiyacı olmayabilir.” dedi Xiren kıkırdayarak. “Ama sensiz yapamayacağı kesin.”

“Tam tersi!” dedi Qingwen. “Ben olmasam da olur. Tembel, beceriksiz, huysuz, işe yaramazın biriyim ben.”

“Sen olmazsan, tavus kuşu pelerininde bir delik daha açıldığında kim tamir edecek?” dedi Xiren muzipçe. “Tabii, geçmişte ne zaman senden bir şey yapmanı istesem, her türlü bahaneyi duyardım. Dikiş konusunda hiç iyi değildin! Hatta iğne tutmasını bile bilmiyordun! Hâlbuki yardımını istediğim şeyler benim eşyalarım değil, Baoyu’nündü. Ama yo, elini bile sürmezdin. Birkaç gün evde yoktum, neredeyse yarı ölü vaziyette bütün gece dikiş dikmişsin! Bunun açıklamasını çok merak ediyorum doğrusu! Haydi, cevabını duymak istiyorum.”

Ama Qingwen gülüp geçti.

Böyle konuşa konuşa Şakayık Bahçesi’ndeki çardağa geldiler. Xue teyze de yemek için gelmişti, o başköşede olmak üzere kıdem sırasına göre yerlerine oturdular. Baoyu biraz pilavın üzerine çay döküp onlara eşlik etti. Yemekleri bittikten sonra çay içerek oyun oynamaya devam ettiler.

Bu arada, dışarıda Xiaoluo, Xiangling, Fangguan, Ruiguan, Ouguan ve Douguan Bahçe’ye dağılıp çiçek toplamışlar, şimdi kucaklarında çiçeklerle, yüksek çalılıkların çevrelediği yarım daire şeklindeki çimenlikte oturmuş çiçek eşleştirme oynuyorlardı.

“Bende Guanyin söğüdü var.” dedi biri.

“Bende Lohan çamı var.” dedi bir başkası.

“Bende bey bambusu var.”

“Bende hanım otu.”

“Bende yeşil yıldız çiçeği.”

“Bende kırmızı ay sarmaşığı.”

“Bende Şakayık Köşki’nden³ şakayık var.”

“Bende *Lavtanın Hikâyesi*’nden⁴ yenidoğuş çiçeği var.”

“Bende ‘kız ve erkek kardeşler’ var.” dedi Douguan.

“Bende ‘kocalar ve karılar’ orkidesi var.” dedi Xiangling.

“Hiç öyle bir çiçek duymadım.” dedi Douguan.

“Evet, var.” dedi Xiangling. “Başlıca iki tür orkide var. Her bir sapta tek çiçek olan ilkbahar orkidesi ve birkaç çiçek olan yaz orkidesi. Yaz orkidesinin birden fazla türü var. Bir tanesi senin dediğin, bir sapta üst üste çiçeklerin olduğu ‘kız ve erkek kardeşler’ orkidesi; diğeri de sapın tepesinde yan yana olan ‘kocalar ve karılar’ orkidesi.”

Douguan ayağa kalktı. Botanikle ilgili tartışmalarla başa çıkamayınca dalga geçmeye başladı.

“Herhâlde bir sapta biri büyük, biri küçük iki çiçek varsa ‘baba-oğul’ orkidesi; sırt sırta veren iki çiçek varsa ‘düşman’ orkidesi oluyor! Kocan bir yıldır uzakta olduğundan orkidede bile onu görüyorsun. Utanmalısın!”

Yüzü kızaran Xiangling güldü.

“Seni korkunç yaratık! Ne saçmalıyorsun?” dedi ve Douguan’ın dudaklarını çimdiklemek için yerinden fırladı ama Douguan ondan önce davranıp üzerine atıldı; arkaya doğru itip yere devirdi. Aynı zamanda etrafına bakıp öteki kızları da yardımına çağırdı.

“Ruiguan, Ouguan! Gelip ağzını çimdikleyin şunun!”

Xiangling kurtulmak için debelendi, ikisi yerde yuvarlanmaya başladılar. Ötekiler ellerini çırparak gülüyorlardı.

“Dikkat! Su birikintisi var!” diye bağırdılar. “Yepyeni eteği kirlenirse yazık olur!”

Douguan etrafına bakınca, içinde yağmur suyunun biriktiği çukura doğru yuvarlandıklarını ve Xiangling’in eteğinin yarısının çamurlandığını gördü. Korkuya kapılarak Xiangling’i bıraktı, ayağa fırlayıp kaçtı. Diğerleri bunu şaka olarak değerlendirip gülmeye başladılar ama Douguan kaçınca, Xiangling’in öfkesinin kendilerine yöneleceğini düşünerek kaçıştılar. Xiangling ayağa kalkıp eteğini inceledi. Sırılsıklam olmuştu, her yerinden kirli ve pis kokan sular damlıyordu. Baoyu geldiğinde

³ Ming Hanedanlığı’ndaki en büyük oyun yazarlardan biri olan Tang Xianzu’nun şaheser niteliğindeki opera eseridir. (ç.n.)

⁴ Yuan Hanedanlığı’nın son dönemlerinde, oyun yazarı Gao Ming tarafından yazılan bir oyundur. Ming Hanedanlığı dönemindeki en sevilen oyundur ve ilk Ming İmparatoru Zhu Yuanzhang’ın en gözde operası olduğu için Ming tiyatrosuna örnek teşkil etmiştir. (ç.n.)

hâlâ acı acı feryat ediyordu. Baoyu kızların çiçek eşleştirme oynadıklarını görmüş, kendisi de çiçek toplamaya gitmiş, şimdi dönüyordu. Diğer kızların hepsinin gittiğini, Xiangling'in yalnız başına durup kara kara düşündüğünü görünce oyuna ne olduğunu sordu.

"Bende 'kocalar ve karılar' orkidesi vardı ama diğerleri bu çiçeği hiç duymadıkları için uydurduğumu söylediler; kavga çıktı, yepyeni eteğimi kirlettiler." dedi Xiangling.

Baoyu çok memnun görünüyordu.

"Ben senin 'kocalar ve karılar' orkidenle eşleşirim." dedi elindeki demetin içinden mor bir çiçek çıkararak. "Bak, bende 'kafa kafaya' çiçeği var." Sonra Xiangling'in orkidesini alıp kendi mor çiçeğinin yanına koydu.

"Şimdi 'kafa kafaya' ya da 'kocalar ve karılar'ı bir tarafa bırakalım, şu eteğime bir bakın!" dedi Xiangling.

Baoyu eğilip inceledi.

"Ay! Nasıl becerdin bunu? Narçiçeği kırmızısı ipek değil mi? Çok kötü leke yapar bu kumaş. Çok yazık olmuş!"

"Bayan Baoqin Nanking'den gelirken getirmişti." dedi Xiangling. "Baochai ile ben birer tane etek dikmiştik. İlk defa giymiştim."

Baoyu ayağını yere vurup içini çekti.

"Xueler her gün böyle yüz tane eteği atacak durumdalar." dedi. "Ama asıl mesele bu değil. Öncelikle, bu kumaşı Baoqin verdiyse, senin eteğinin Baochai'inkinden önce eskimesi çok kötü olmuş. İkincisi, Xue teyze dırdırcı bir kadındır. Kaç kere senin müsrif ve kötü bir idareci olduğundan, bir şeye sahip çıkmayı bilmediğinden şikâyet ettiğini duydum. Şimdi senin kabahatin olmasa da bunu görünce bir sürü laf işiteceksin."

Xiangling de aynen Baoyu'nün söylediklerini düşünüyordu; olan bitene rağmen yine de memnundu.

"Biliyorum. Buna benzer bir eteğim daha olsa, hemen değiştirdim, o zaman anlamazdı. Birkaç tane yeni eteğim var ama hepsi çok farklı." dedi.

"Kıpırdayıp durma!" dedi Baoyu. "İç çamaşırın ve ayakkabıların da çamur olacak. Bir fikrim var. Geçen ay Xiren kendine buna çok benzeyen bir etek dikti ama bir süre daha giyemeyecek çünkü hâlâ annesi için yas tutuyor. Birisini gönderip isteyelim, onu giy."

Xiangling minnetle gülümsedi ama başını salladı.

"Olmaz, giyemem. Herkes öğrenirse bu hiç hoşlarına gitmez."

"Umurlarında bile olmaz." dedi Baoyu. "Matemi bittiğinde karşılığında ne istediğini sorarsın, sen de ona verirsin. Haydi, böyle mahcup durmak sana hiç yakışmıyor. Kimseyi kandırmıyorsun ki. Ayrıca sır olarak saklamaya gerek yok, Baochai'e anlattırın. Sadece Xue teyze duymasın yeter. Onu kızdırmak istemeyiz."

Xiangling bir süre düşündü. Baoyu'nün söyledikleri gayet mantıklıydı. Gülerek onayladı.

"Madem o kadar ince düşündünüz, peki o zaman." dedi. "Ben burada bekliyorum. Ama yalvarırım eteği kendisi getirsin."

Baoyu kabul etmesine memnun olup, başı önünde, Xiangling'i düşünerek hemen Xiren'i bulmaya gitti.

"Yazık! Onun gibi güzel bir kızın kimsesi yok; çocukken kaçırılıp Pan gibi bir zalime satılmış! Gerçek adını bile hatırlamıyor."

Ama onun hakkındaki tüm düşünceleri böyle hüznü değil.

"Onun için bu iyiliği yapabilmek ne güzel bir sürpriz! Geçen gün Pinger için yaptıklarım da umulmadık bir şeydi. Ama bu, hiç mi hiç beklenmezdi!"

Bu düşüncelere dalmış bir şekilde odasına döndü. Xiren'in yanına gidip elinden tuttu ve neden geldiğini anlattı.

Xiangling'i herkes çok severdi. Onda herkesi etkileyen hoş bir taraf vardı. Xiren de aynı duyguları besliyordu ve her zaman ona karşı cömert olmuştu. Baoyu olan biteni anlatınca, kıyafet

sandığını açtı, kırmızı eteğini çıkarıp dikkatle katladı ve hemen götürmek için Baoyu'nün ardından dışarı fırladı. Baoyu'nün bıraktığı yerde sabırla beklerken buldular onu. Xiren numaradan payladı onu.

“Çok yaramaz olduğunu hep söylerim, Xiangling! Her zaman bir sorun çıkarırsın!”

Xiangling kıpkırmızı kesildi.

“Ah, teşekkür ederim, kardeşim. O korkunç yaratıklarla oynuyordum. Bu kadar kötü olabileceklerini hiç düşünmemiştim.”

Xiren'in getirdiği eteği aldı. Baoyu'nün dediği gibi, kendisinininkine çok benziyordu. Delikanlıya arkasını dönüp başka tarafa bakmasını söyledi. Ellerini eteğinin içine sokup bağcıklarını açtı. Dikkatle çıkarıp diğerini giydi.

“Kirli olanı bana ver.” dedi Xiren. “Biraz temizledikten sonra sana geri gönderirim. Elinde görürlerse soru yağmuruna tutarlar.”

“Doğru, sen al.” dedi Xiangling. “Ama sevgili Xiren, seninkini aldığıma göre bunu geri istemiyorum. Genç hizmetçilerden birine ver. Hangisine olursa, sen bilirsin.”

“Çok bonkörsün.” dedi Xiren.

Xiangling iki kere resmî bir şekilde eğilip teşekkür etti. Xiren kirli etekle gitti.

Xiangling etrafına bakınca, Baoyu'yü hâlâ ileride arkası dönük olarak yere çömelmiş buldu; bir sopayla yeri kazmış, kendi mor çiçeğiyle Xiangling'in orkidesini gömüyordu. Önce dökülen çiçek yapraklarını çukurun dibine yaymış, üstüne çiçekleri koyup tekrar yapraklarla örttükten sonra toprakla doldurmuştu.

Xiangling gülerek kolunu çekti.

“Ne yapıyorsunuz böyle? İnsanlar tuhaf şeyler yaptığınızı söyleyip duruyorlardı, neyi kastettiklerini şimdi anladım. Şu ellerinize bir bakın! Çamur içinde! Hemen gidip yıkasanız iyi olacak!”

Baoyu ayağa kalkıp ellerini yıkamaya gitti, Xiangling de ters yöne doğru yürüdü. Daha birkaç adım atmışlardı ki Xiangling dönüp Baoyu'ye seslendi. Baoyu söyleyeceği bir şey var diye ellerini havada tutarak kıza döndü.

“Ne oldu?”

Ama Xiangling hiçbir şey demeden, orada durmuş gülümsüyordu. Sonra küçük hizmetçisi Zhener geldi.

“Bayan Baoqin seni çağırıyor.” dedi.

O zaman Xiangling Baoyu'ye, “Etek meselesinden kuzeniniz Pan'e söz etmeyeceksiniz, değil mi?” dedi ve arkasını dönüp yoluna devam etti.

“Ne?” diye bağırdı Baoyu, arkasından. “Kafamı bir kaplanın ağzına soksam daha iyi. Deli miyim ben?”

Dönüp ellerini yıkamak için Kızıl Neşe Avlusu'na doğru gitti.

Sonra olanlar gelecek bölümde.

63. BÖLÜM

*Kızlar gece Baoyu'nün yaş gününü kutlar.
Jia Jing bir iksir yüzünden ölür ve You Shi tek başına cenaze merasimi
düzenler.*

Baoyu Kızıl Neşe Avlusu'na dönünce ilk iş ellerini yıkadı. Bir yandan da Xiren'le o akşam yapmayı planladıkları partiyi konuşuyorlardı.

“Herkesin eğlenmesini istiyorum.” dedi Baoyu. “Bir kere olsun resmiyeti bırakıp keyfinize bakın. Ne yiyeceğimize karar verelim ki hazırlayacak zamanları olsun.”

“Sen orasını merak etme.” dedi Xiren, gülererek. “Parayı toplayıp Aşçı Liu'ya verdim bile. Qingwen, Sheyue, Qiuwen ve ben yarımşar tael gümüş verdik, iki tael etti. Fangguan, Bihen, Chunyan ve Sier'dan aldıklarım da üç tael, altı gram gümüş ediyor. Burada olmayanlardan almadım. Bu parayla Aşçı Liu bize kırk çeşit yiyecek hazırlayacak. Pinger'yla da içki konusunu konuştum, dokuz litre Shaoxing şarabı getirecek. Akşam için bir yere sakladık. Sekiz kişinin sana yaş günü hediyesi olacak bu parti.”

“Gençler bu parayı nasıl verebildiler?” dedi Baoyu, hem memnun hem de endişeli bir şekilde. “Keşke onlardan hiç almasaydın.”

“Peki, ya biz?” dedi Qingwen. “Biz de zengin değiliz. Sizin için bir şey yapmak istediler. En iyisi nereden geldiğini hiç düşünmeden memnuniyetle kabul edin. Çalmış olsalar size ne?”

“Haklısın.” dedi Baoyu gülererek.

“Seni azarlamadığı bir gün geçse rahat edemiyorsun!” dedi Xiren, gülererek.

“Xiren insanları birbirine düşürmekte çok ustalaştı.” dedi Qingwen. “Kimden öğrendi acaba?” Diğerleri buna gülerlerken Baoyu avlu kapısını kapatmalarını söyledi.

“Sana boşuna işgüzar demiyorlar.” dedi Xiren. “Eğer kapıyı şimdi kapatırsak, şüphe çekeriz. Biraz daha beklemek en iyisi.”

Baoyu başını salladı.

“Şimdi biraz dışarı çıkmam lazım. Döndüğümde suyu hazırlamış ol, Sier. Chunyan sen benimle gel.” dedi.

Dışarı çıktıklarında etrafta kimsenin olmadığından emin olunca, Aşçı Liu'nun Fivey için ne dediğini sordu.

“Bayan Liu çok sevindi.” dedi Chunyan. “Ama geçen akşam gördüğü kötü muamele ve yaşadığı endişeden dolayı Fivey'nin hastalığının depreştiğini söyledi. Bu yüzden şimdi bizimle çalışmaya başlaması imkânsızmış. İyileşene kadar beklemek gerekiyormuş.”

Bunu duyan Baoyu'nün iç çekmesine bakılırsa çok üzüldüğü belliydi.

“Xiren'in olanlardan haberi var mı?” diye sordu.

“Ben söylemedim.” dedi Chunyan. “Fangguan söylemiş olabilir.”

“Ben de anlatmadım. Konuşsam iyi olacak.”

Ellerini yıkama bahanesiyle tekrar içeri girdi. Işıkları yakma zamanı gelmişti. Bir grup kadının avlu kapısından girdiğini duydular. Kızıl Neşe Avlusu sakinleri pencerenin önüne doluşup dışarı baktılar. Lin Zhixiao'nun karısı bir grup hizmetçiyle beraber geliyordu. Kocaman bir fener taşıyan bir kadın onlara öncülük ediyordu.

“Nöbetçileri kontrole geliyorlar.” dedi Chunyan. “Onlar dışarı çıktıktan sonra kapıyı kapatabiliriz.”

Kızıl Neşe Avlusu'nun nöbetçi kadınları denetlenmek üzere avluda toplandılar.

“Evet, kumar oynamak ve içki içmek yok!” dedi Lin Zhixiao'nun karısı, hepsinin orada olduğundan emin olunca. “Gün doğana kadar yatıp uyumak da yok, gözüm üzerinizde!”

“Aptal mıyız biz?” dedi kadınlar, gülererek. “Nasıl cüret ederiz buna?”

“Efendi Bao yattı mı?” diye sordu Lin Zhixiao’nın karısı.

Kadınlar bilmediklerini söylediler. Xiren Baoyu’yü dürttü, o da terlikleriyle kapıya çıkıp kadınlara sevecen bir şekilde gülümsedi.

“Henüz yatmadım. Gelin içeri, oturun.” dedi, sonra Xiren’e döndü. “Bayan Lin’e çay ikram et.”

Lin Zhixiao’nın karısı ikiletmedi.

“Demek yatmadınız?” dedi hızla odaya girerken. “Artık günler uzadığına göre, erkenden yatın ki sabah erken kalkın. Geç yatarsanız, sabah kalkamazsınız; insanlar sizinle dalga geçer. Eğitimli, iyi terbiye almış genç bir beyefendiye yakıştıramazlar. Cahil ve eğitimsiz bir işçi yapar bunu!”

Kıyaslaması hoşuna gitmiş olmalı ki dediklerinden memnun bir şekilde güldü.

“Haklısın, Bayan Lin. Aslında çoğu akşam erkenden yatıyorum. Genelde sen dolaşmaya çıktığında hiç haberim olmuyor çünkü yatmış oluyorum. Bu akşam o kadar çok erişte yedim ki o yüzden erken yatmadım. Hazımsızlık çekerim diye korktum.”

Bunun üzerine Lin Zhixiao’nın karısı Xiren’e döndü.

“Ona biraz Puer çayı demle de içsin.” dedi.

Xiren ve Qingwen beraber cevap verdiler.

“Wutong çayı yaptık, iki fincan içti. Hâlâ taze duruyor. İçer misin?”

Lin Zhixiao’nın karısı, Qingwen’in doldurduğu fincanı almak için ayağa kalktı.

“Efendi Bao’nın sizi isimlerinle çağırdığını duydum. Bu uygun bir şey değil. Burada çalışıyor olabilirsiniz ama hâlâ hanımefendinin kızlarısınız, unutmayın. Arada bir kazayla ağzından kaçırsa önemli değil de alışkanlık hâline getirirse, öteki genç beyler de onu taklit ederler; insanlar bu ailede gençlerin büyüklere hiç saygısı kalmamış diye gülerler.”

“Çok haklısın.” dedi Baoyu. “Aslına bakarsan çok nadiren, kazayla oluyor.”

Xiren ve Qingwen de hemen doğruladılar.

“Evet ya, Bayan Lin. Alışkanlık hâline getirdiğini söylemek haksızlık olur. Normalde çok saygılıdır. Evde şakalaşırken bir ya da iki kere olmuştur, herkesin içindeyken değil.”

Lin Zhixiao’nın karısı gülümsedi.

“İyi o zaman. Eğitimli bir beyefendinin saygılı olması gerekir. Sen başkalarına ne kadar saygı gösterirsen, onlar da sana o kadar saygı gösterirler. Sadece üç dört kuşaktır bu aileye hizmet eden yaşlı insanları değil, hanımefendiden buraya gelen herkesi kastediyorum. Eğer insanların seni eğitimli ve iyi yetiştirilmiş bir beyefendi olarak görmesini istiyorsan, hanımefendinin kedisine ve köpeğine bile saygı göstermek gerekir.” Sonra çayını bitirdi. “Evet, iyi geceler küçük bey. Artık gitmem lazım.” dedi.

“Biraz daha kalmaz mısın?” dedi Baoyu.

Ama Lin Zhixiao’nın karısı kalkmıştı bile. Maiyetindekileri arkasına alıp başka bir daireyi denetlemeye gitti. Qingwen, o gider gitmez kapıyı kilitledi. İçeri girdiğinde gülüyordu.

“Yaşlı kadın çok içmiş herhâlde, bize nutuk çekti.” dedi.

“Haklıydı.” dedi Sheyue. “Doğru yoldan şaşmamamız için arada bir birisinin bize hatırlatması lazım.”

Bunu söylerken bir yandan da masayı hazırlamaya başlamıştı ama Xiren onu durdurdu.

“Büyük masada oturmamıza gerek yok. Sedirin üzerine armut odunundan, yuvarlak masayı koyabiliriz. Orada daha rahat ederiz.”

Diğer hizmetçiler yuvarlak masayı sedirin üzerine koyarlarken, Sheyue ve Sier Aşçı Liu’nun kendileri için hazırladığı yemekleri almaya gittiler. En büyük tepsilere koydukları hâlde hepsini getirmek için dört beş tur yaptılar. Bu arada yaşlı dadılar verandada, mangalın önünde çömeliş şarabı ısıttılar.

“Çok sıcak oldu.” dedi Baoyu hizmetçi kızlara. “Üstümüzdekileri çıkaralım.”

“Siz isterseniz çıkarabilirsiniz.” dediler kızlar. “Biz başlamadan önce sağlığımıza kadeh kaldırmak istiyoruz, biraz daha resmî dursak iyi olur.”

“Eğer böyle saçmalıklara kalkışırsanız sabaha kadar başlayamayız!” dedi Baoyu. “Bu tür şeylerden hiç hoşlanmadığımı biliyorsunuz. Dışarıda parti verdiğimiz zaman katlanmak zorunda kalıyorum ama kendi odamda aynı şeyi yapınca sanki beni bile bile kızdırmaya çalışıyormuşsunuz gibi hissediyorum.”

“Tamam, tamam!” dediler. “Nasıl isterseniz!”

Böylece sedirdeki yerlerini almadan önce saçlarındaki süsleri çıkarıp rahat ettiler. Üstlerinde sadece tunikleri ve pantolonları vardı; süssüz saçları ya gevşek şekilde bağlanmış ya da kıvrım kıvrım serbest bırakılmıştı. Baoyu de koyu kırmızı pamuklu kumaştan bir tunik, bilek kısmı bol, siyah yeşil desenli ipek bir pantolon giymiş, beline de bir kuşak bağlamıştı. Kızlar onu sedire rahat bir şekilde kurulum oturmuş olarak buldular. Arkasına dayanmış, bir dirseğini taze gül ve şakayık yapraklarıyla doldurulmuş, turkuaz bir yastığa dayamıştı. Fangguan’la parmak tahmini oyunu oynuyor, kız avaz avaz bağıırıyordu. Fangguan turkuaz, koyu mor ve kırmızı baklava desenli, kısa ve üstüne tam oturan bir tunik, çiçek desenli, açık kırmızı, aynen Baoyu’nunki gibi bilek kısmı bol bir pantolon giymiş, beline de söğüt yeşili bir kuşak bağlamıştı. Minik minik örülen saçları kaz yumurtası kadar kalın tek bir örgü hâlinde ensesinde toplanmıştı. Sağ kulağında ancak bir pirinç tanesi kadar yeşim küpesi vardı; sol kulağından Japon eriği büyüklüğünde, yakut ve altın rengi bir küpe sarkıyordu. Yüzü hiç bu kadar ay ışığı gibi beyaz, gözleri de ılık ılık olmamıştı.

“Şuna bir bakın!” dediler hizmetçiler hayranlıkla. “İkisi sanki ikiz gibiler.”

“Durun biraz.” dedi Xiren, kadehlere şarap doldururken. “Sonra oynarsınız. Sağlığına kadeh kaldırmamızı istemesen de bari bizim elimizden içme lütfunda bulun.”

Sonra elindeki kadehi Baoyu’nün dudaklarına götürdü, delikanlı bir yudum içti. Bunun üzerine öteki kızlar da aynı şeyi yaptılar, hepsinden birer yudum aldı. Bu küçük tören bitince, masanın etrafında toplandılar. Sedirin kenarına yakın yerde Chunyan ve Sier için yer kalmayınca, iki tane, keçe kaplı tabure getirip yere koydular. Hepsi çay tabağı boyutlarındaki Ding işi beyaz porselenden kırk tabakta, pirinç şarabıyla tüketilmeye uygun, akla gelebilecek her türden tatlı, lezzetli, taze, kurutulmuş, salamura, tuzlanmış, tütsülenmiş, fırınlanmış, kızartılmış ya da sotelenmiş yiyecekler vardı.

“Haydi, içki içme oyunu oynayalım.” dedi Baoyu.

“Evet ama bu sefer güzel ve sakın bir oyun olsun.” dedi Xiren. “Çok fazla bağırış, çağırış olmasın, herkes bizi duyar. Âlim olmadığımıza göre çok edebî de olmasın. Unutmayalım, bazılarımız okuma yazma bile bilmiyor.”

“Zarları çıkarıp ‘Kırmızıyı Kapmaca’ oynayalım o zaman.” dedi Sheyue.

“Yok, o çok sıkıcı. ‘Çiçek seçmece’ oynayalım.” dedi Baoyu.

“Evet ya, haydi!” dedi Qingwen. “Yıllardır bunu oynamak istiyordum.”

“Çok iyi bir oyun.” dedi Xiren. “Ama eğlenceli olması için çok kişinin oynaması gerekir.”

“Benim bir fikrim var.” dedi Chunyan. “Sessizce gidip Bayan Bao, Bayan Yun ve Bayan Lin’i çağıralım, bize katılsınlar. Saat ona kadar burada kalmalarının bir zararı olmaz.”

“Ama kapı kapı dolaştığımızı düşünsene.” dedi Xiren. “Bir nöbetçiyle karşılaşırız, soru sormaya başlarlar.”

“Korkma.” dedi Baoyu. “Ablam içkiyi çok sever. O da gelirse, bizi görseler bile bir şey diyemezler. Ya Bayan Qin?”

“Yo, Bayan Qin olmaz.” dedi kızlar. “O Bayan Zhu’nun odasında kalıyor, dışarı çıkarmaya çalışırsak belayı davet ederiz.”

“Boş verin, bir şey olmaz.” dedi Baoyu. “Haber verin siz.”

Bu emri bekleyen Chunyan ve Sier hemen yanlarına birkaç küçük hizmetçiyi de alıp, nöbetçi kadınlara kapıyı açtırdılar; biri Baochai, diğeri Daiyu’ye doğru gitti. Daha kıdemli olan Xiren, Sheyue ve Qingwen, özellikle Daiyu ve Baochai’i ikna etme konusunda küçük kızların başarılı olamayacaklarını düşünerek kendileri gidip ağırlıklarını koymaya karar verdiler. İki kadının fenerlerle kendilerine eşlik etmesini isteyerek iki küçük hanımı getirmeye gittiler. Aynen düşündükleri gibi,

Baochai çok geç olduğunu, Daiyu de canının istemediğini söylemişti. Xiren ile Qingwen, genç hizmetçilerin ev sahibi olduklarını ve katılarak onları onurlandırmalarını öne sürünce, fikir değiştirip gelmeye razı oldular. Chunyan ve Sier, Tanchun konusunda çok zorluk çekmediler. Davetten memnuniyet duyan Tanchun, Li Wan'ın de çağrılmasını, sonradan bir parti olduğunu ama kendisinin davet edilmediğini öğrenirse mahcup olacaklarını söyledi. Li Wan ve Baoqin'i gelmeye ikna etmek için Chunyan'le beraber kendi hizmetçisi Cuimo'yu da gönderdi.

Yeni misafirler birer birer gelmeye başladılar. Adı geçenlere ilaveten Xiangling de geldi. Xiren “hayır” cevabını kabul etmeyip onu elinden tuttuğu gibi getirmişti. Onca insanı oturtabilmek için Xiren ve diğer kızlar sedirin üzerine bir masa daha koyup, yere sandalyeleri dizdiler. Baoyu ve diğer misafirler sedirin üzerinde yerlerini alırlarken; yedi hizmetçi ve Fangguan ev sahibi olarak yere dizilen sandalyelerde oturdular, her biri masalardan birine uzanabiliyordu.

“Kuzen Lin oraya, paravanın yanına otursun.” dedi Baoyu, misafirler hâlâ sedire yerleşmeye çalışırken. “Orada üşümez.”

Daiyu için yastıklardan bir yer hazırlattı ve kız masadan epey uzak olsa da rahat bir şekilde arkasına yaslanıp oturdu. Oradan karşısındaki Baochai, Li Wan ve Tanchun'e takıldı.

“Hizmetkârların geceleri içki içip kumar oynamalarına söylenip duruyordunuz ama şimdi biz de aynı şeyi yapıyoruz. Bir daha bunun için onlara kızacak yüzünüz olacak mı?”

“Önemli değil.” dedi Li Wan, gülerек. “Biz bunu sadece yaş günleri ya da bayramlarda yapıyoruz, her gece değil ki!”

O sırada Qingwen bambudan silindir bir kutuda, bir dizi, fildişi kart getirdi. Her birinin üzerinde farklı bir çiçek resmi vardı. Kutuyu iyice salladıktan sonra masalardan birinin ortasına koydu. Sonra dört zar alıp kutuya attı, kutuyu sallayıp kapağı açtı. Zarların üst yüzlerindeki noktaların toplamı beş ediyordu. Kendisinden başlayıp saat yönünde ileri doğru gidince beşinci kişi Baochai'di.

“Önce ben çekiyorum demek.” dedi Baochai. “Bakalım ne gelecek.”

Silindir kutuyu tekrar sallayıp içinden bir kart aldı. Diğerleri uzanıp baktılar. Şakayık resminin altında kocaman kırmızı harflerle “Bahçenin Kraliçesi” yazıyordu. Hemen onun altında da daha küçük siyah harflerle, Tang şairi Luo Yin'in bir dizesi vardı.

Kalpsiz olsa da cazibesi var.

Kâğıdın arka tarafında bu kartı çeken kişi ve diğerleri için talimatlar yazılıydı.

“Herkes senin şerefine bir kadeh içki içecek. Sen diğer bütün çiçeklerden daha üstün olduğundan, herkesin seni eğlendirmek için bir şiir okumasını, bir fıkra anlatmasını ya da bir şarkı söylemesini isteyebilirsin.”

Diğerleri buna çok güldüler.

“Şakayık sana çok uyuyor. Ne çok seçenek var!”

Herkes bir kadeh şarap içtikten sonra Baochai de biraz içti ve Fangguan'ın kendisi için bir şarkı söylemesini istedi.

“O zaman herkes kadehindekini bitirsin.” dedi Fangguan.

Hepsi dediğini yapınca, *Yaş Günü Görkemle Kutlanıyor* şarkısını söylemeye başladı.

“Dur, dur!” diye itiraz ettiler diğerleri. “Gecenin bu saatinde yaş günü şarkısı istemiyoruz. Güzel bir şey söyle.”

Fangguan bu sefer bütün performansını sergileyerek *Çiçeklerin Tadını Çıkarma Mevsimi*'ni söylemeye başladı.

Anka tüyünden minik yeşil süpürgeyle,
Cennetin kapısında duruyorum;
Dökülmüş çiçekler her yere,
Yavaş yavaş süpürüyorum.
Ah birden coşuyor rüzgâr,
Bulutların altında dönüyor tozlar,

Döne döne havalanıyorlar.
Cenneti süpürmek sanki,
Sıradan bir dünyevi iş gibi...

Bu arada Baoyu aynı kartı eline almış, ön yüzünde yazan satırı kendi kendisine “Kalpsiz olsa da cazibesi var.” diye mırıldanıyor; Fangguan şarkısını söylerken, düşünceli bir şekilde gözlerini dikip ona bakıyordu. Xiangyun sabırsızca kartı elinden çekip aldı ve Baochai’e geri verdi. Baochai zarları attı. On altı. Bu sefer sayarak masada bir tur döndü ve yanındaki Tanchun’de durdu.

“Acaba ne çıkacak.” dedi Tanchun. Ve uzanıp bir kart çekti. Karta bakınca kızarıp, utangaç bir gülümsemeyle masaya fırlattı.

“Bu oyunu oynamamalıydık!” dedi. “Erkeklerin dışarıda oynayabilecekleri bir oyun bu. Bir sürü uygunsuz şeyle dolu.”

Herkes çok şaşırdı; sonunda Xiren kartı alıp herkesin göreceği şekilde uzattı. Resimde bir dal badem çiçeği vardı, başlığında da kırmızı harflerle “Cennetin Peri Çiçeği” altında da Gao Chan’dan bir dize yazıyordu.

Kayıt ağaçları güneşin kırmızı çiçekli zeminini oluşturuyor.

Sonra da Tanchun’ü utandıran cümle geliyordu.

“Tebrikler! Soylu biriyle evleneceksin. Orada bulunanlar sana bir kadeh şarap ikram etsin, kendi şerefine iç.”

Herkes bu sözlerle kahkahalarla güldü.

“Neye bozuldun sen? Biz kızların gülmesi için içlerinde böyle birkaç cümlenin olduğu doğru tabii ama hiçbir zararı yok ki! Bu kehanetin nesi kötü? Ailede zaten bir kraliyet odalığı var, neden bir tane daha olmasın? Tebrikler!”

Evliliğin şerefine kadehlerini kaldırdılar. Tanchun içmeyi reddetti ama Xiangyun, Xiangling ve Li Wan onu tutup zorla içirdiler. Yine de bu oyunu bırakıp başka bir şey oynamaları konusunda ısrar etti. Xiangyun onun elini tuttu, zar kutusunu parmaklarının arasına sıkıştırdı ve zar atmaya zorladı. On dokuz. Bu seferki rakam oradakilerin sayısından fazlaydı, ikinci tur dönünce Li Wan’e sıra geldi. Li Wan silindir kutuyu sallayıp bir kart çekti. Çıkan şeyi görünce güldü.

“Çok iyi! Hepiniz şuna bakın! Çok güzel bir şey!”

Kışın açan bir erik çiçeği gördüler, başlığında “Kar Güzeli” altında da Wang Qi’nin bir dizesi yazıyordu.

Kulübenin çitlerinde görülmeden çiçek açmaktan memnun.

Kartın arkasındaki talimat da şöyleydi: “Bir kadeh şarap iç. Senden sonraki oyuncu zarı atsin.”

“Çok güzel, değil mi?” dedi Li Wan. “Ben arkama yaslanıp şarabımı içerken siz zar atacaksınız.”

Kadehindesini bitirip zarları Daiyu’ye verdi. On sekiz çıkınca sıra Xiangyun’e geldi.

“Ha, ha!” dedi Xiangyun, kollarını sıvayarak. Elini uzatıp bir kart çekti. Ötekiler ne çektiğine baktılar. Yaban elması resminin altında “Tatlı Sarhoş Rüyası” yazıyordu ve Su Dongpo’dan bir alıntı vardı.

Gecenin geç saatlerinde çiçek uykuya dalar.

“‘Gecenin geç saatlerinde’ yerine ‘taştan bank üzerinde’ olmalıydı.” diye dalga geçti Daiyu.

Herkes o gün Xiangyun’ün sarhoş olup taş üzerinde yatışını hatırlayarak güldü ama Xiangyun hiç üstüne alınmadan gülümseyerek Baoyu’nün rafındaki oyuncak tekneyi gösterdi.

“Saçmalamayı bırak da şu tekneye binip eve git, olur mu?” dedi.

Kahkahalar arasında talimata baktılar.

“Sen tatlı bir sarhoş rüyasına daldığın için, artık içemezsin. İki yanında oturan oyuncular birer kadeh içsinler.”

“Buda aşkına! Ne kadar da düşünceli bir kart!” dedi Xiangyun ellerini çırparak.

İki yanında Daiyu ile Baoyu olduğundan ötekiler onların kadehlerini doldurdular. Baoyu yarısını içip kadehini Fangguan'a verdi; o da bir dikişte hepsini bitirdi. Daiyu birisiyle konuşuyormuş gibi yaparak kadehindeki tükürük hokkasına boşalttı. Xiangyun zarları aldı. Bu sefer toplam dokuz ediyordu, sıra Sheyue'deydi. Çektiği kartta gül resmi, altında "Yaz Güzeli" yazısı vardı. Dize ise Wang Qi'ye aitti.

Gül açtığı anda ilkbahar çiçekleri solar.

Gelelim talimatlara:

"Oradaki herkes ilkbaharın gidişi anısına üçer kadeh içecek."

"Ne diyor?" diye sordu Sheyue.

Baoyu kaşlarını çatıp kartı sakladı.

"Hepimiz bir şeyler içeceğiz." dedi.

Üçer kadeh içmek yerine üçer yudum içtiler. Sheyue'nin attığı zarlar on dokuz ediyordu, sıra Xiangling'deydi. Çektiği karttaki resimde bir sap üzerinde iki tane mor çiçek ve "çift güzellik iyi talihi müjdeliyor" başlığı vardı; Zhu Shuzhen'in dizesi de *Tek bir sapta çifte çiçek açıyor*, diyordu. Talimat şöyleydi: 'Bu çiçek sana şans getiriyor. Tebrikler! Oradakiler sana üç kadeh şarap ikram etsinler; kendileri de senin sağlığına birer kadeh içsinler.'

Xiangling altı attı. Daiyu kart çekecekti.

"Başka güzel bir şey kaldı mı acaba?" diye düşündü Daiyu, kart kutusuna uzanırken. "Kaldıysa umarım ben çekerim."

Çektiği karta baktı. Amber çiçeği idi. Başlık "Sonbahar Matemcisi", Ouyang Xiu'nun dizesi, *Doğu rüzgârının değil senin suçun* ve talimat da "Sen bir kadeh şarap iç, Şakayık da seninle içsin" diyordu.

Diğerleri güldüler.

"Ne güzel, değil mi? Tam ona uygun bir çiçek!"

Daiyu de memnun görünüyordu. Baochai ile birer kadeh içerlerken, zarları attı. Yirmi. Yani Xiren kart çekecekti. Üzerindeki çiçek bir dal şeftali çiçeği idi, başlıkta "Balıkçının Kayıp Cenneti" yazıyordu. Xie Fangde'nin dizesi *Şeftali kırmızı çiçek açınca bir ilkbahar daha gelir*; talimat ise "Badem ve yaşıttın olan, seninle aynı gün doğmuş, aynı soyadını taşıyan birileri birer kadeh içsinler." diyordu.

"Çok ilginç!" dediler diğerleri, gülerken ve hemen kimin bu kategoriye girdiğini hesaplamaya başladılar. Xiangling, Qingwen ve Baochai'in Xiren'le aynı yaşta olduğu, Daiyu'nün de onunla aynı gün doğduğu ortaya çıktı ama aynı soyadına sahip kimse yoktu. Sonra Fangguan kendi soyadının tıpkı Xiren gibi "Hua" olduğunu ve bir kadeh içmeye hak kazandığını iddia etti.

Diğerleri kadehlerini doldururlarken, Daiyu muzipçe Tanchun'e baktı.

"Hem badem hem de kraliyet evliliği yapacak biri olarak sen başla." dedi.

"Saçmalama!" diye çıkıştı Tanchun. Sonra Li Wan'e dönüp, "Bana bir iyilik yapıp şuna bir tane patlatır mısın?" dedi.

"Ah bu çok zor görünüyor!" dedi Li Wan. "Hem soylu bir kocayla evlenemiyor hem de ona vurmamı istiyorsun, öyle mi? Yapamam!"

Herkes buna güldü. Xiren zarları atarken dış kapıdan birisinin seslendiğini duydular. Yaşlı kadınlardan biri kim diye bakmaya gitti, geri gelince Xue teyzenin dairesinden birilerinin Daiyu'yü almaya geldiklerini söyledi.

"Saat kaç?" diye sordular yaşlı kadına.

"İkinci saati çoktan geçti." dedi kadın. "Bir süre önce on biri vurdu."

Baoyu o kadar geç olduğuna inanamayıp saatini istedi. Bakınca gerçekten de on biri yirmi beş geçtiğini gördü. Daiyu gitmek üzere kalktı.

"Zaten daha fazla kalamam." dedi. "Dönünce ilaç içmem lazım."

"Belki de artık dağılsak iyi olur." dediler diğerleri de.

Xiren ve Baoyu onları vazgeçirmeye çalıştılar ama Li Wan ve Tanchun kararlıydı.

“Çok geç oldu. Bir gün için yeterince kuralı ihlal ettik zaten.”

“Pekâlâ.” dedi Xiren. “Son bir kadeh daha içelim o zaman. Sonra gidersiniz.”

Qingwen küçük hizmetçilerden birinin yardımıyla kadehleri doldurmaya başladı. Ötekiler içkilerini içtikten sonra fenerlerin yakılmasını söylediler. Her şey hazır olunca Xiren ve diğer hizmetçiler, İç İşleyen Koku Kameriyesi'ne kadar onları geçirdiler. Sonra kapıları kilitleyip bir süre daha oyun oynadılar. Xiren büyükçe kadehlere şarap doldurdu, kocaman bir tabağa yiyeceklerden seçip koydu, bu akşam görev başında olan yaşlı kadınlara ikram etti.

O saate kadar artık herkes hafif sarhoş olmaya başlamıştı. Sonra parmak tahmini oyunu oynayıp şarkı söylediler. Saat ikiye doğru, genç hizmetçilerin gizlice verdikleri şarapları da içen yaşlı kadınlar, dokuz litrelik şarap kaynağının dibini buldular. Hiç şarap kalmadığını duyan genç hizmetçiler ortalığı temizleyip, bulaşıkları yıkayarak yatmaya hazırlandılar.

Çok içmekten yanakları kızaran, gözleri tuhaf bir şekilde parlayan Fangguan hareket edemeyecek hâldeydi. Xiren'in omuzuna dayanıp kulağına bir şeyler fısıldamaya başladı.

“Ah, Xiren! Kalbim hızla çarpıyor!”

Xiren güldü.

“O kadar içmemeliydin!” dedi.

Chunyan ve Sier uzun zaman önce pes edip sedirde uyuyakalmışlardı. Qingwen boşuna uyandırmaya çalışıyordu onları. Baoyu onu durdurdu.

“Rahat bırak. Bir kere hepimiz burada uyusak bir şey olmaz!”

Kendisi de onları örnek alıp, başını çiçek yaprağı doldurulmuş, ipek yastığa koydu, yan dönerek anında uykuya daldı.

Xiren, Fangguan'ın çok sarhoş olduğunu anladı. En ufak bir hareketin onu hasta etmesinden korkup, çok yavaşça yerinden kaldırarak sedirin üzerine, Baoyu'nün yanına yatırdı. Kendisi de karşısındaki kanepeye uzandı. Üzerlerine büyük bir kayıtsızlık çöktü ve sabaha kadar mışıl mışıl uyudular.

Xiren gözlerini açtığı anda hava aydınlanmıştı.

“Ah, çok geç olmuş!” dedi.

Kafasını kaldırıp karşısındaki sedire baktı. Fangguan, başı sedirin yüksek kenarına dayalı şekilde uyuyordu hâlâ. Xiren hemen kalkıp onu uyandırmaya gitti. Sesine uyanan Baoyu doğrulup neşeyle etrafına bakındı.

“Geç olmuş!” dedi ve Fangguan'ı dürttü.

Uyanan Fangguan da yarı uykulu bir hâlde oturdu.

“Kendinden utanmalısın!” dedi Xiren, gülererek. “Nerede uyuduğuna bir bak! Uyuyacağın yeri seçemeyecek kadar sarhoştun herhâlde.”

Fangguan etrafına bakındı ve geceyi Baoyu'nün yanında geçirdiğini anladı. Mahcup bir gülümsemeyle hemen sedirden kalktı.

“Hiçbir şey hatırlamıyorum! Nasıl olur?” dedi.

“Ben de öyle.” dedi Baoyu, gülererek. “Bilseydim yüzüne mürekkep sürerdim!”

Hizmetçiler sabah hazırlıkları için leğenleri ve diğer şeyleri getirdiler.

“Dün geceki parti için hepinize çok teşekkür ederim.” dedi Baoyu. “Bu akşam bir parti daha vereceğiz, bu sefer siz benim misafirim olacaksınız.”

“Yo!” dedi Xiren. “Tekrar mı? Eğer bu akşam da curcuna yaparsak insanlar söylenmeye başlarlar.”

“Olsun.” dedi Baoyu. “Sadece iki kere. Dün gece dokuz litre şarabı bitirdiğimize göre gayet iyi içicileriz! Her şey güzelleşmeye başlamıştı, bir baktık şarap bitmiş.”

“Zaten güzel olan da o tarafı!” dedi Xiren. “Eğlence doruktayken partiye son vermek, herkes tükenene kadar devam etmekten çok daha iyidir. Dün gece herkes formundaydı. Yanlış hatırlamıyorsam Qingwen çekingenliğini bırakıp şarkı bile söyledi.”

“Unuttun mu yoksa, sevgili kardeşim?” dedi Sier. “Sen de söyledin. Hatta hepimiz söyledik.”

Bütün hizmetçiler bunu hatırlayıp kontrol edilemez bir şekilde kıkır kıkır gülmeye başladılar; kızaran yüzlerini elleriyle kapattılar. Onlar böyle gülerken Pinger geldi. Önceki gün partiye katılan herkesi bu sefer kendisi davet etmeye gelmişti.

“Hiçbir bahane kabul etmiyorum!” dedi. “Hepinizin gelmesini bekliyorum.”

Onu buyur ettiler ve hemen birisi çay getirdi.

“Dün gece burada olmaması çok kötü!” dedi Qingwen.

Pinger hemen kulak kabarttı.

“Neden? Dün gece ne oldu ki?” dedi.

“Sana söylemeli miyiz bilemiyorum.” dedi Xiren. “Ama şu kadarını söyleyeyim, çok güzel zaman geçirdik. Büyük hanımefendinin eğlenceleri bile onun yanında hafif kalır. Dokuz litre şarabı bitirdik. Öyle çok içmişiz ki çekingenliğimizi unutup saat ikiye kadar şarkılar söyledik. Sonra üzerimizdeki kıyafetlerimizle olduğumuz yerde uyumuştuk.”

“Aman ne güzel!” dedi Pinger, sahte bir öfkeyle. “Gelip benden şarap istediniz ama beni partiye davet etmediniz, şimdi utanmadan çok eğlendiğinizi söylüyorsunuz. Gerçekten çok sinirlendim.”

“Bu akşam da o bir parti veriyor.” dedi Qingwen. “Kesinlikle seni davet edecektir. Biraz bekle, çağırma gelir.”

“O mu? Kimmiş o?” diye sordu Pinger.

Qingwen ona vuracakmış gibi yapıp, gülererek, “Bu keskin kulaklar ne işe yarıyor?” dedi.

“Burada durup sizinle gevezelik edecek zamanım yok benim!”

dedi Pinger. “Bir sürü işim var. Her şey hazır olunca birisini gönderip sizi çağırırım. Hepiniz gelin, yoksa ordumu gönderip zorla getirtirim!”

Baoyu ve hizmetçiler kalması için ısrar ettiler ama o yola koyulmuştu bile.

Baoyu yarım kalan sabah tuvaletini tamamladı ve çayını içmeye başladı. İlk yudumunu alırken, mürekkep taşının altındaki kâğıt parçasına gözü takıldı.

“Benim mürekkep taşımı kâğıt ağırlığı olarak kullanmanız hiç hoş bir şey değil.” dedi.

Xiren ve Qingwen hemen savunmaya geçtiler.

“Ah canım! Bu sefer ne yaptık acaba?”

Baoyu söz konusu kâğıdı işaret etti.

“Şu kâğıda baksanıza. Herhâlde birisi el işi kalıbını kaldırmayı unutmuş.”

Qingwen mürekkep taşını kaldırıp kâğıdı aldı. Nakış kalıbı değil, yazıydı. Kâğıdı Baoyu’ye verdi. Pembe, desenli bir mektup kâğıdıydı. Ortasında alt alta şöyle yazıyordu:

“Yaş gününüzü saygıyla kutluyorum, Eşiğin Ötesindeki Kişi, Miaoyu.”

“Bu notu kim getirdi?” diye sordu Baoyu, heyecanla ayağa fırlayarak.

Baoyu’nün durumunu gören Xiren ve Qingwen, notun çok önemli birisinden geldiğini düşünerek soruşturmaya başladılar.

“Dün bu kartı kim kabul etti?” diye sordular bir ağızdan.

“Ben.” diyerek içeri daldı Sier. “Miaoyu’dan geldi. Kendisi getirmedi, yaşlı kadınlarla gönderdi. Burada bir yere koymuştum. Size söyleyecektim ama dün gece o kadar içince unutmuşum.”

“Bu kadar büyütünce biz de önemli birisinden geldiğini sandık.” dediler bunu duyan kızlar. “Bunda abartacak ne var?”

Ama belli ki Baoyu hiç de öyle düşünmüyordu.

“Bana bir parça kâğıt getirin.” dedi ve aynı heyecanla mürekkep öğütmeye başladı. İşini bitirir bitirmez, yazı için hazır bekleyen bir fırçayla temiz bir kâğıdın başına oturdu ama nasıl başlayacağını bilemedi. “Eşiğin Ötesindeki Kişi” için en uygun ifade neydi? Uzun bir süre düşündü ama hiçbir ilham gelmedi.

“Baochai’e sormanın bir faydası yok.” diye düşündü. “Miaoyu’yü eleştirip, ne kadar ‘hayalperest’ olduğundan başka bir şey söylemez. En iyisi Daiyu’ye sorayım.”

Miaoyu’nün notunu tuniğinin koluna yerleştirip Bambu Evi’ne doğru yola çıktı. İçeride İşleyen Koku Köprüsü’ne geldiğinde, kararlı adımlarla telaş içinde karşıdan gelen Xing Xiuyan’i gördü.

“Nereye gidiyorsun?” diye sordu kıza.

“Miaoyu ile konuşmaya.”

Baoyu çok şaşırdı.

“Miaoyu çok soğuk ve sıra dışı biri. Herkesi küçümsüyor, geçinebileceği çok az kişi var. Seni sevdiğine göre, bizim gibi kaba saba değilsin demektir.” dedi.

“Beni sevip sevmediğini bilmiyorum.” dedi Xiuyan. “Ama onunla on yıl komşuyduk. Sarmal Tütsü Tapınağı’nda rahibelik öğrencisiyken, oradan yalnızca bir duvarla ayrılan bir odada yaşıyorduk. Ailem bir ev sahibi olamayacak kadar fakirdi, on yıl tapınağın kiralık odasında kaldık. Yapacak bir işim olmadığında, rahibelerin avlusuna girer Miaoyu ile zaman geçirirdim. Bana okuma yazmayı o öğretti. Aslında, bildiğim her şeyi ona borçluyum. Yani o benim sadece kötü gün dostum değil, aynı zamanda öğretmenim. Ailem sizin cömertliğinize sığınmak için buraya geldiğinde, Miaoyu’nün de kendisine burada bir yuva bulduğunu öğrendik. Belli ki burasının, tuhaflıklarının hoş görüleceği ve ona eziyet etme gücü olanların tacizlerinden korunabileceği bir yer olduğunu düşünmüş. Sanki kaderlerimiz birbirine bağlanmış gibiydi. Onu görmeye gittiğimde benimle olan arkadaşlığının hiç değişmediğini anlayınca çok sevindim. Hatta bana karşı öncekinden çok daha iyi.”

Xiuyan’ın ailesinden bu kadar rahat ayrılabilmesinin nedeni bir anda ortaya çıkmış oldu.

“Anlıyorum!” dedi Baoyu. “Yaptığın ya da söylediğin her şeyde görülen ruhani havayı nereden aldığın anlaşılıyor. Ben de Miaoyu ile ilgili bir mesele yüzünden dışarı çıkmıştım. Yazdığı bir şey beni şaşırttı; birisine danışmaya giderken seninle karşılaştım. Ne büyük tesadüf! Sen benim soracağım kişiden çok daha faydalı olabilirsin!”

Kolundaki kâğıt parçasını çıkarıp Xiuyan’e gösterdi. Yazıyı okuyan kız güldü.

“Hiç değişmedi. Hâlâ aynı akıl almaz, tuhaf Miaoyu! Ondan başka kim tebrik kartlarında böyle bir imza kullanabilir? Rahip desen değil, hizmetçi desen değil! Bu ne biçim bir adap?”

“Hiç de değil.” dedi Baoyu gülerek. “Miaoyu bütün adapların çok üzerinde. O bizim sıradan dünyamızın geleneklerine hiç aldırıyor. Bana bu şekilde yazması, akıllı olduğumu düşündüğünü gösteriyor. Ne yazık ki ben nasıl cevap vermem gerektiğini bilemedim. Kuzen Lin’e danışmaya gidiyordum. Neyse ki sana rastladım.”

Bunun üzerine Xiuyan, Baoyu’yü bir süre tepeden tırnağa süzdü. Sonunda bir kahkaha kopardı.

“ ‘Birisini ismen tanımak, yüz yüze görmeye benzemez.’ derler.” dedi. “Ne demek istediklerini şimdi anladım. Sana bunu göndermesine hiç şaşmadım; geçen yıl erik çiçeklerini vermesine de! Sana özel bir ilgi gösterdiğine göre ben de açıklamak zorundayım. Miaoyu hep, Han, Jin, Kuzey ve Güney, Tang ve Song hanedanlıklarının bütün şairleri tarafından yazılan şiirlerin içinde en iyisinin Fan Chengda’nın ‘Mezarlıkta Yürüyüş’ şiiri olduğunu söyler.

‘Bin yıl yıkılmaz bir demir eşğin ardında saklansan da,
Sonun bir yığın topraktır.’

“İşte bu yüzden kendisi için ‘Eşğin Ötesindeki Kişi’ ifadesini kullanmış. En sevdiği şair Zhuang Zi’dir. Onun için *Yabancı... Dünyanın ötesinde dolaşıyor*, dizesinden yola çıkarak bazen kendisine ‘Yabancı’ der. Onu memnun etmenin yolu, kendini bu kötü dünyanın kapanına kısıp kalmış biri olarak nitelerken, ona yukarılarda bir yerlerde özgürce dolaşan biri olarak hitap etmek.

Eğer sana yazdığı notta kendisine ‘Yabancı’ deseydi, sen de cevaben kendin için ‘dünyalı’ yazabilirdin. Ama o kendisine ‘Eşğin Ötesindeki Kişi’ dediğine göre, sen de kendine ‘Eşğin Arkasındaki Kişi’ diyerek, Fan Chengda’dan söz ettiğini anladiğini gösterebilirsin.”

Kutsal metinler bize Buda gerçeğinin “baştan aşağı dökülen yağ gibi” ortaya çıktığını söyler. Baoyu de Xiuyan’i dinlerken aynı şeyi hissetti. Bir anda her şeyi anlayıp bir kahkaha attı.

“Anlıyorum! Demek bu yüzden aile tapınağımızın adı ‘Demir Eşik Tapınağı.’ Çok teşekkür ederim. Şimdi gidip cevabımı yazabilirim.”

Xiuyan, Yeşil Kafes Manastırı'na doğru yoluna devam ederken, Baoyu de notunu yazmak için odasına döndü.

“İçten ve mütevazı teşekkürlerimle, Eşiğin Arkasındaki Kişi, Baoyu.”

Notu manastıra kendisi götürüp, ikili kapının ortasındaki aralığa sıkıştırdı. Kızıl Neşe Avlusu'na döndüğünde, Fangguan sabah tuvaletini tamamlamıştı. Eski, gösterişli, kadınsı saç şekline geri dönmüş, balıkçıl tüyü saç süsleriyle tuvaletini tamamlamıştı ama Baoyu onu sürekli olarak erkek gibi görmeyi tercih ettiğini söyledi. Perçemini ve yan buklelerini tamamen kesip, kalan kısa saçlarını alnından itibaren tıraş ederek, sadece tepesindeki uzun saçın kalması için ısrar etti.

“Kışın giymen için kulaklarında kapakları olan, büyük bir kürk şapka bulalım sana.” dedi. “Ayaklarına da kocaman kaplan çizmeler ya da bol paçalı pantolonunun altına beyaz çoraplarla kalın tabanlı, içi keçe kaplı ayakkabılar. Adını da değiştirmemiz lazım. Fangguan erkek için uygun değil. Bal Çocuk diyelim mi? Kısaca Bal deriz.”

Fangguan çok sevindi.

“Artık dışarıya giderken beni de götürebilirsiniz.” dedi. “Eğer birisi soracak olursa, tıpkı Mingyan gibi uşaklarınızdan biri olduğumu söylersiniz.”

Baoyu bu fikri gülerken karşıladı ama biraz tereddütlü görünüyordu.

“Ama insanlar kim olduğunu anlarlar.” dedi.

“Hayal gücünüz ne kadar da zayıf!” dedi Fangguan. “Yabancı olduğumu söylersiniz. Ailenizde yabancı uşaklar da var.⁵ Hem bana örgü saç çok yakışıyormuş; herkes öyle söylüyor. Ne dersiniz? Çok iyi bir fikir değil mi?”

Baoyu çok beğendi.

“Harika!” dedi. “Bazı resmî görevlilerin, savaşta esir aldıkları Tatarlar ya da Tibetliler gibi yabancıları uşak olarak çalıştırdıklarını sık sık görüyorum. Atları gayet iyi idare ettikleri ve soğukta beklemekten rahatsız olmadıkları için seyis olarak çalıştırıyorlar. O zaman biz de sana yabancı bir isim verebiliriz. Yelü Hunni'ye ne dersin? Yelü eski bir Hitay⁶ soyadı; Hunni de Xiongnuların⁷ kendilerine verdikleri isim.

“Şimdi doğrudan bilge kral Shun'in soyundan gelen bir İmparator'un yönetimi altında, erdem, insanlık ve ana baba saygısının aşikâr olduğu bir dönemde ve güneşle ay olduğu sürece devam edecek bir hanedanlıkta yaşadığımız için ne kadar şanslıyız. Bu yüzden, geçmiş hanedanlıklarda problem çıkaran azıllı barbarlar, şimdi silahlara başvurmamıza gerek kalmadan ellerini kavuşturup, başlarını eğerek bize itaat ediyorlar; uzak kabileler de bizim idaremize boyun eğiyorlar. Egemenliğimizin şerefine onlarla dalga geçebiliriz.”

“Eğer böyle düşünüyorsanız, gidip okçuluk ve binicilik dersi alıp diğer savaş sanatlarını öğrenin; sonra da sınıra gidip asileri ele geçirirsiniz! Bizi kullanmak yerine sadakatinizi böyle göstermeniz

⁵ Jia ailesinin Ning ve Rong kolları, ailenin önceki üyelerinin çeşitli askerî harekâtlarda aldıkları ve daha sonra Majesteleri tarafından kendilerine köle olarak bahşedilen birkaç yabancı esir çalıştırıyordu. Başka bir işe yaramadıkları için uşak olarak işe alınmışlardı. Fangguan'ı erkeğe çevirmek bu evde yeni bir şey değildi. Erkeksi Shi Xiangyun uzun zamandır askerî üniforma giyme sevdası taşıyor ve sık sık süvari kemeri taktığı ve dar kollu atlı kıyafeti giydiği görülüyordu. Baoyu Fangguan'ı erkek kılığına soktuğunda, o da aynı şeyi kendi Kuiguan'ma yapıp, onu uşak kılığına soktu. Savaşçı rollerini oynayan Kuiguan zaten alnının üzerindeki ve kulaklarının arkasındaki saçlarını tıraş ediyor; hareketlerinde ve tavırlarında erkeksi bir havaya bürünüyor. Dolayısıyla ondaki değişim çok büyük bir fark yaratmadı. Ortaya çıkan sonucu çok beğenen Li Wan ve Tanchun de Baoqin'in Douguan'ını uşak gibi giydirmeye karar verdiler. Saçları iki tarafında boynuz gibi toplandı. Pantolon, kısa bir ceket ve ayaklarına da kırmızı ayakkabılar giyince, makyajı hariç tıpkı oyundaki âlimin uşağı Lute'a benzedi. Xiangyun, Kuiguan'ın adını Daying olarak değiştirdi; soyadı Wei olduğundan artık onu Wei Daying olarak çağıracaktı; Xiangyun, “Sadece gerçek bir kahraman kendi rengini korur” dizesini hatırlamıştı. Erkek gibi görünmek için ruja ve pudraya gerek var mıydı? Douguan, eski aktrislerin içindeki en genç, en hareketli ve en yaramaz olanıydı ve Bahçe sakinlerinin çoğu zaten uzun zamandır onu Adou ya da Kızarmış Bezelye gibi farklı farklı isimlerle çağırıyorlardı. Kız uşak kılığına sokulduktan sonra Baoqin, Lute adının çok aşikâr olduğunu ve Douguan adını çok sevdiğini söyleyerek bir kısmını koruyup yeni uşağına Doutong ismini verdi. (y.n.)

⁶ Çin'in kuzeyinde Mançurya'dan Orta Asya'ya kadar olan bölgede yaşamış Moğol kökenli bir kavimdir. (ç.n.)

⁷ Hiungnu ya da Hunlar MÖ 3. yüzyılın sonlarından itibaren Çin'in Kuzey sınırlarını tehdit eden ve 500 sene Orta Asya'da egemenlik kurmuş olan, kırsal, göçebe kabileler topluluğudur. (ç.n.)

daha iyi olmaz mı? Devletin başarılarını ve erdemini övme bahanesiyle kendinizi eğlendirmek için konuşup duruyorsunuz.”

“İşte anlamadığın şey de bu!” dedi Baoyu gülerek. “Dört deniz bizim egemenliğimize boyun eğdi ve her yerde huzur hüküm sürüyor; gelecek yıllarda da silahlara ihtiyaç olmayacak. Huzurun meyvesini yemeyi hak etmek için eğlenirken bile Saray’a övgüler yağdırmalıyız.”

Fangguan kabul etti ve ikisi de uygun bulduğu için Baoyu artık ona Yelü Fangguan Hunni diye hitap etmeye başladı.

O gün yemekten sonra Pinger, Şakayık Bahçesi’ndeki çardak çok sıcak olacağından, partinin Karaağaç Gölgesi Salonu’nda hazırlandığını bildirdi. You Shi, Ning Konağı’ndan kocası Kuzen Zhen’in iki genç odalığı Peifeng ve Xieyuan’i de alıp erkenden geldi. İkisi de çok genç ve çekici kadınlardı; bu konağa pek sık gelme şansları olmuyordu. Bugün enerjik Bahçe sakinlerinden Xiangling, Xiangyun, Fangguan ve Ruiguan ile ilk kez karşılaştınca, “Tencere yuvarlanmış, kapağını bulmuş” deyişinin doğruluğunu kanıtlarcasına, kendilerini rahat hissederek, yeni buldukları arkadaşlarıyla hararetle bir sohbet daldılar ve Bahçe’yi keşfe çıktılar. You Shi de kendi hizmetçileriyle baş başa kalakaldı.

Hanımlar Kızıl Neşe Avlusunu dolaşırken, Xiangling, Peifeng ve Xieyuan, Baoyu’nün Fangguan’a Yelü Hunni diye seslenmesine çok güldüler. Fangguan bu acayip ismi nereden aldığını onlara anlatınca, onlar da aynı ismi kullanmaya başladılar ama ağızları yabancı kelimelere alışmadığından isim kısa sürede Yellow Honey şekline dönüştü; hatta hemen sonra o da Yellow Belly hâlini aldı. Hizmetçiler onun böyle çağrıldığını duyunca, kahkahalarla güldüler. Baoyu onların eğlenmesinin Fangguan’ı inciteceğinden korkarak başka bir isim önerdi.

“Batı’da, Fransa’da çok değerli altın yıldızlı camlar olduğunu duydum; kendi dillerinde *venturina* diyorlarmış. Sen de o kadar parlak ve ıslık ıslık birisin ki Venturina adı sana çok yakışır.” dedi.

Fangguan bunu çok sevdi. Ama yine olmadı, diğerleri bu ismi de çok zor buldular ve Çinceye çevirip Boli dediler. Bu konuda bu kadar yeter.

Karaağaç Gölgesi Salonu’nda parti başlamıştı. Bir kere daha şarap sınırsız bir eğlence için bahane olarak kabul edildi. Kör hikâyecilerin kendileri için davul çalmaları istendi ve Pinger bir dal şakayık koparıp “dal iletme” oynamaya başladı. Yaklaşık yirmi kişi kadardılar. Bu dal elden ele geçecek ve davul sustuğunda kimin elindeyse, o kişi şarap içmek zorunda kalacaktı. Eğlence doruk noktasındayken, iki kadının Nanking’deki Zhen ailesinden hediyeler getirdiği bildirildi. Tanchun, Li Wan ve You Shi onları karşılamak için görüşme odasına gittiler. Partideki diğerleri bir molaya karar verdiler ve isteyenler dışarı çıktı. Peifeng ve Xieyuan sırayla salıncağa bindiler.

“İkiniz birden binin, ben sizi sallarım.” dedi Baoyu.

“Yo, olmaz!” dedi Peifeng korkuyla. “Senin nasıl salladığını biliyorum, Yellow Belly yapsın.”

“Lütfen.” dedi Baoyu. “Ona öyle deme! Herkes aynı şeyi yapar, onunla dalga geçerler.”

Xieyuan salıncakta kıkır kıkır gülüyordu.

“Susun ikiniz de! Eğer böyle güldürürseniz doğru dürüst sallayamam. Düşersen yumurta gibi parçalanırsın!” dedi Fangguan.

Peifeng onun peşinden koştu; neşeyle boğuşmaya başladılar. Tam o sırada Doğu Konağı’ndan biri deli gibi koşarak geldi.

“Yaşlı beyefendi vefat etti!” diye duyurdu.

“Vefat mı?” Buna kimse inanmadı. “Ama hasta değildi ki? Nasıl böyle aniden öldü?”

“Bütün ömrünü ölümsüzlüğü arayarak geçirdi, her gün iksir içiyordu.” dedi hizmetçilerden biri. “Belki amacına ulaştı ve ölümsüz oldu.”

You Shi haberi üzüntüyle karşıladı. Yapılacak çok iş vardı ama Kuzen Zhen, Jia Rong ve Jia Lian evde olmadıklarından, yardım için güvenilecek hiçbir erkek yoktu. Tabii ilk iş olarak saçındaki tüm süsleri çıkardı. Sonra Gizemli Gerçek Manastırı’na bir uşak gönderip kocası gelip sorgulayana kadar Taocu rahiplerin kilit altına alınmalarını söyledi. Kendisi de arabasına binip, Başkâhya Lai Sheng’in karısı ve diğer birkaç kıdemli hizmetçiyle beraber bütün hızıyla şehir dışındaki Gizemli

Gerçek Manastırı'na gitti. Bu arada diğer hizmetkârlar da öteki aile üyelerine gönderilip manastıra gitmeleri istendi.

Gerektiği şekilde doktorlar da geldiler. Hasta zaten öldüğü için bildik teşhis yöntemleriyle yapılacak fazla bir şey kalmamıştı ama yıllardır tuhaf bazı Taocu nefes alma alıştırmaları, yoga, Büyükhayı'nın Yedi Yıldızı'na ibadet yaparak, bazı geceler nöbet tutarak, cıvalı iksirler içerek ve ölümsüzlüğe ulaşmak için kendisini yıpratarak bünyesini zayıflattığını ve ölümünü hızlandırdığını biliyorlardı. Moraran yüzünü, çatlayan, pörsüyen dudaklarını görüp, demir gibi sertleşen karnına dokununca ortaklaşa fikirlerini oluşturmakta hiç zorlanmadılar ve sözcüleri, bekleyen kadınlara sonucu bildirdi: Taocu araştırmalarının uygulanması sırasında bazı zehirli metaller almasının ardından ödem ve yıpranma sonucu ölmüştü.

“Zehirli bir şey değildi.” dediler Taocu rahipler, panik içinde. “Gizli bir formülü olan güvenilir, yeni bir iksirdi ama doğru şartlarda alınması gerekiyordu. Belli bir güce erişmeden böyle şeyleri kullanmaması konusunda onu uyardık, henüz buna hazır olmadığını söyledik ama bize inanmadı. Dün gece kalkıp kendi başına meditasyon yaparken aldı herhâlde, yanında ona engel olacak kimse yoktu. Hiç şüphesiz ibadeti sayesinde ölümsüzlüğe erişti. Çürük et kıyafetini atıp hüznün denizini ardında bıraktığı için sevinmemiz gerekir.”

Ama You Shi'nin tartışmaya girmeye hiç niyeti yoktu. Geri döndüğünde onlarla kendisi ilgilen sin diye Jia Zhen gelene kadar içeri hapsedilmelerini emretti. Babasının ölümü konusunda onu haberdar etmek için derhâl atlılar gönderildi.

You Shi, ölünün katafalkta bekletilmesi için manastırın çok küçük olduğunu gördü; öte yandan alıp şehre geri de götüremezdi. Kefene sardırıp, tahtirevanla Demir Eşik Tapınağı'na taşıttı. Kuzen Zhen'in en erken iki hafta sonra dönebileceğini hesap edince, yılın en sıcak döneminde bozulmanın çok hızlı olacağını düşündü ve kendi inisiyatifini kullanarak bir yıldız falcısına başvurmayla ve tabuta konması için uygun olan en erken tarihi belirlemeye karar verdi. Tabut yıllar önce satın alınıp Demir Eşik Tapınağı'nda hazır bekletiliyordu. Resmî matem süreci ve ona eşlik edecek törenler üç gün sonra başlatılmak üzere planlandı. Taocu ve Budist rahipler için sahne kuruldu ama ayinler Jia Zhen geri dönene kadar ertelendi.

You Shi ve ilgili personel şehir dışındaki işlerle meşgul olurlarken, her iki konakta da gelen misafirlerle ilgilenecek yetkili kimse kalmamıştı. Rong Konağı'nda Xifeng hâlâ hasta olduğundan insan içine çıkmıyordu; Li Wan tüm zamanını gençlere göz kulak olarak geçiriyordu; Baoyu de bu tür işlerde pek becerikli değildi. Dolayısıyla geçmişte aile için ufak tefek işler yapmış olan bazı genç, ikinci derece akrabaların çağırılması gerekti. Jia Bin, Jia Guang, Jia Heng, Jia Chang, Jia Ying ve Jia Ling farklı görevleri üstlendiler. Ning Konağı tarafındaysa evin iç idaresi bile problemdi. You Hanım'ın eve geri dönmesi mümkün değildi; bu yüzden her şeye göz kulak olması için üvey annesi yaşlı Bayan You'yu çağırarak zorunda kaldı. Yaşlı Bayan You'nun önceki evliliğinden, iki bekâr genç kızı olduğundan en mantıklı çözüm onları da beraberinde getirip, Ning Konağı'na geçici olarak yerleşmekti.

Şimdi başka bir yere geçiyoruz. Kuzen Zhen babasının ölüm haberini alır almaz izin istemek için Tören Bakanlığı'na acil başvuruda bulundu. Dilekçesinde Jia Rong'un da adını yazdı; ne de olsa bir komisyona başkanlık ediyordu. Tören Bakanlığı memurları, Majestelerinin sabık imparatora bağlılığını ve sabık imparatorun gözde odalığının cenaze töreninde tam destek verme kararlılığını bildiklerinden, izin konusunda kendi inisiyatiflerini kullanmayı göze alamayıp, konuyu bir bildiriyle İmparator'a iletiler. İmparator, o kendine özgü yüce iyilikseverliği ve merhametiyle, kendi kaybını da düşünüp, üstelik ataları kraliyete önemli ve üstün hizmetler veren birisinin kaybına karşı büyük bir anlayış gösterdi. Bildiriyi okuduğu anda ilk tepkisi Jia Jing'in resmî mevkisinin detaylarını sormak oldu. Tören Bakanlığı şöyle bir rapor verdi:

Jia Jing: İmparatorluk İmtihanı'nı yüksek dereceyle kazandı. Hâlâ hayattayken atalarından gelen resmî unvanı ve maaşı oğlu Jia Zhen'e devredildi. Yaşı ve hastalıkları nedeniyle, son yıllarını Gizemli Gerçek Manastırı'nda inzivaya çekilerek geçirdi ve orada öldü. Oğlu Jia Zhen ve torunu Jia

Rong, sabık majestelerinin cenaze töreninde anıt mezarda yerlerini almışlardı. Şimdi de kendi cenaze törenlerine katılmak için izin istiyorlar.

Bu raporu okuyan Majesteleri memnuniyetle şu bildiriği gönderdi:

Jia Jing, yaşadığı sürece devlete çok önemli bir hizmette bulunmamış olsa da büyükbabası Ningguo Dükü'nün kraliyete olan sadık hizmetleri dikkate alındığında, ölümünden sonra Beşinci Derece memuriyetin onur ve haklarını taşıyan bir unvan ataması yapılması; oğlu ile torununa cenazesini Alt Kuzey Kapısı'ndan geçirerek başkente sokma yetkisinin verilmesi, kendi evinde bütün geleneksel ayin ve törenlerin yapılması ve gömülmek üzere kayıtlı olduğu ata topraklarına götürülmesi uygun görülmüştür. Ayrıca İmparatorluk Şölen Dairesi'nin, adı geçen şahsın cenaze masraflarını karşılamak için oğluna ve torununa Birinci Derece cenaze adakları ödemesi yapması; prens ve düklerden başlamak üzere Saray'daki herkesin taziyeye gitmelerine karar verilmiştir.

Bildiri yayımlanır yayımlanmaz, sadece Jia ailesinin üyeleri minnetlerini ifade etmekle kalmadılar; aynı zamanda Saray'ın bütün yüksek rütbeli memurları İmparator'un cömertliğinin bu sıra dışı örneğine övgüler yağdırdılar. Kuzen Zhen ve Jia Rong, gidecekleri yere varana kadar at sırtında gece gündüz seyahat etmek üzere yola çıktılar. Yaklaşık olarak yolun yarısına geldiklerinde, süratle kendilerine doğru gelen bir grup atıyla karşılaştılar. Jia Bin ve Jia Guang, Jia ailesinin bir kısım çalışanıyla beraber geliyordu. Kuzen Zhen'i tanıyınca hemen atlarından indiler, dizlerini ve ellerini yere koyarak Mançu selamı verdiler.

“Siz neden geldiniz?” diye sordu Kuzen Zhen.

“Bayan Zhen, siz ve Rong oradan ayrılınca büyük hanımefendiye eşlik edecek kimse kalmayacağından endişelendi.” dedi Jia Bin. “Bu yüzden sizin yerinizi almamız için bizi gönderdi.”

Kuzen Zhen karısının düşünceli davranışını memnuniyetle karşıladı.

“Evde işler ne durumda?” diye sordu. “Nasıl idare ediyorsunuz?”

Jia Bin, You Shi'nin Taocu rahipleri hapsedtiğini, Jia Jing'in cesedini aile tapınağına nasıl taşıttığını, yokluğunda evle ilgilenecek birileri olsun diye üvey annesini ve iki kızını geçici olarak Ning Konağı'na nasıl getirttiğini anlattı. Diğerleriyle beraber atından inen Jia Rong annesinin üvey kardeşlerinden söz edildiğini duyunca gülümsedi. Kuzen Zhen başını salladı, birkaç kere bu düzenlemelerin çok mantıklı olduğunu söyledi ve dizginleri çekip tekrar yola koyuldu. Kuzen Zhen ve Jia Rong, hiçbir konaklama yerine uğramayıp, sadece hanlarda at değiştirecek kadar kalarak gece gündüz yollarına devam ettiler. Gece vakti başkentin yakınlarına vardılar ancak saat iki civarında Demir Eşik Tapınağı'na ulaştılar. Nöbetçiler, onları karşılasınlar diye uyuyanları uyandırdılar. Kuzen Zhen ve Jia Rong atlarından inip yüksek sesle feryat etmeye başladılar. Tapınağın dış kapısından katafalk odasına kadar ağıt yakarak, dizlerinin üzerinde süründüler. Tabutun ayakucunda kafalarını defalarca yere vurdular ve gün ağarana kadar ağladılar. Sabah sesleri kısılmıştı.

O ana kadar görüşme fırsatı bulamadıkları You Shi ve diğerleri onları selamlamak için geldikleri zaman kısa bir ara verdikten sonra, kendir bezinden matem kıyafetlerini giydiler ve tekrar tabutun ayakucuna gittiler.

Halledilmesi gereken çok fazla iş olduğundan, Kuzen Zhen için, görgü kuralları gereği yaşlı bir oğuldan beklendiği şekilde, hiçbir şeye aldırmandan matemini gerçekleştirmesi imkânsızdı. Örneğin, Lütufkâr Buyruk'un konakta katafalk kurulmasına, adak sunumlarının ve taziyelerin orada kabul edilmesine izin verdiğini dost ve akrabalara bildirmesi gerekiyordu. Jia Rong, tabutun karşılanması için gereken bütün hazırlıkları yapmak üzere eve gönderildi. Bu görevi memnuniyetle karşıladı. Hemen atına binip şehre doğru ilerledi. Eve varır varmaz, uşaklara Ning Konağı'ndaki kabul salonunda bulunan masa, sandalye gibi eşyaları kaldırmalarını, tabutun konması için beyaz matem perdeleri ve paravanlarla bir mabet hazırlamalarını emretti. Ayrıca dışarıda cenaze bandosu için bir tente ve daha sonra üzerine matem ifadeleri yazılacak bir kemer kurmalarını da söyledi. Bütün bu işlerin kontrol altına alındığından emin olunca, büyükannesini ve genç teyzelerini selamlamak üzere içeri girdi.

Saygıdeğer Bayan You (You Shi'nin ölen babası Bay You altıncı derece memurdu) uykuya çok düşkün olan yaşlı bir kadındı. Jia Rong içeri girdiğinde sedire uzanmış şekerleme yapıyordu. Hizmetçilerinin arasında oturmuş nakış işleyen kızları onu karşıladılar.

“Gelmenize çok sevindim, teyze.” dedi Jia Rong, büyük olanı selamlayarak. (Adı Erjie'ydi.) “Babam sizi çok özlemişti.”

Erjie kızardı.

“Şu serseriye bir bakın hele!” dedi. “Terbiyeli ol! Sen de arada bir azar işitmeden rahat edemeyen insanlardan birisin herhâlde. Güya iyi yetiştirilmiş, eğitilmiş bir beyefendisin ama bir işçi kadar bile terbiyeli değilsin!”

Hemen yakınında duran ütüyü eline alıp Rong'un kafasına atacakmış gibi yaptı. Jia Rong dehşet içinde eğilip başını kollarıyla kapattı. Kızın çok yakınında durduğundan, gülerek göğsüne kapanıp merhamet diledi. Bunun üzerine küçük teyze Sanjie gelip tırnaklarını delikanlının dudaklarına geçirdi.

“Gelince ablamıza söyleyeceğim seni.” dedi.

Jia Rong sedirde ikisinin arasında diz çöküp söylememeleri için yalvardı, iki kardeş kahkahalarla güldüler. Delikanlı onların kakule yediklerini görünce biraz almak için atıldı. Bunun üzerine Erjie ağzında çiğnediği kakuleyi suratına tükürdü. Hiç istifini bozmayan Jia Rong diliyle uzanabildiği parçaları ağzına alıp kemirmeye başladı. Bu, hizmetçilerin bile katlanabilecekleri bir şey değildi.

“Şuna bakın! Hâlâ matemdesin, üstelik büyükannen burnunun dibinde yatıyor!” dediler. “Çok genç olsalar da onlar senin teyzelerin. Annene hiç mi saygın yok, ailesine böyle davranıyorsun? Beyefendi geldiğinde ona anlatalım, bakalım ne yapacak?”

Jia Rong teyzelerini bırakıp hizmetçilerin yanına gitti, içlerinden ikisini kollarıyla sararak öpmeye başladı.

“Çok haklısınız sevgililerim!” diye bağırdı. “Artık onlara hiç bulaşmayacağım.”

Hizmetçiler onu nefretle ittiler.

“Domuz! Bir karın ve kendi hizmetçilerin var! Neden bize musallat oluyorsun? Bilenler bunun şaka olduğunu anlarlar ama ya bilmeyenler? Bu tür şeyleri koşa koşa gidip öteki konakta anlatmaya bayılan, bir sürü kötü niyetli, dedikoducu var. Sen daha ne olduğunu bile anlamadan etrafta korkunç hikâyeler dolaşmaya başlar.”

“Onların çalışanları bizimkilerden ayrı.” dedi Jia Rong. “Burada ne yaptığımızla niye uğraşsınlar? Hem zaten kendi skandalları onlara yeter! Her ailenin geçmişinde birkaç skandalı vardır. Han ve Tang hanedanlıklarının hükümdarları hakkında anlatılan hikâyelere baksanıza! ‘İğrenç Tang, Pis Kokulu Han’ demiyorlar mıydı? İmparator aileleri bile böyleyse, bizimkilerin farklı olmasını bekleyemezsiniz. Yandaki konağa gelince: Büyük Amca She ne kadar sert biri olsa da Lian amca genç odalığıyla neler yapıyor; Feng yenge çetin ceviz olduğu hâlde, Rui amca ona bulaşmayı düşünebildi. Orada neler döndüğünü bilmediğimi mi sanıyorsunuz?”

Konuyu belli bir yere getirmeye çalışıyormuş gibi görünen Jia Rong, hiç şüphesiz Rongların ahlaksızlığı konusunda başka örnekler de verecekti ama o anda yaşlı kadın birden uyanınca konuyu derhâl değiştirmesi gerekti. Hemen fırlayıp diz çöktü ve merakla kadının hatırlarını sordu.

“Sorunlarımızla ilgilenmeniz ne büyük incelik, büyükanne.” dedi. “Er teyze ve San teyze de bizim hatırıma bu kadar zahmete katlanıyorlar. Babamla ben size nasıl teşekkür edeceğimizi bilmiyoruz. Bu işler bittikten sonra hepimiz size gelip şükranlarımızı sunacağız.”

“Pek de tatlı dilli!” dedi yaşlı kadın, başını memnuniyetle sallayarak. “Akrabalarımız için ne yapsak az! Baban nasıl? Haberi ne zaman aldı? Ne zaman döndünüz?”

“Daha yeni geldik.” dedi Jia Rong. “Babam hemen sizi görmem için beni gönderdi. Her şey bitene kadar sizi burada kalmaya ikna etmemi istedi.”

Bunu söylerken teyzelerine göz kırptı. Erjie gülmek için kendisini güç tutarak güya öfkeden dişlerini gıcırdatır gibi yaptı.

“Seni dilbaz maymun!” dedi. “Bizi babana annelik edelim diye mi burada tutuyorsunuz?”

“Endişelenmeyin!” dedi Jia Rong, yaşlı kadına bakarak. “Babam her zaman sizin iyiliğinizi düşünüyor. Yıllardır teyzelerim için mevki sahibi, zengin ve yakışıklı gençler arıyor. Son seyahati sırasında biriyle karşılaştı bile.”

O şaka yapıyordu ama yaşlı kadın onu ciddiye alıp bu müstakbel damadın adını sordu. Erjie gülerek nakışını bir kenara koyup Jia Rong’a vurmaya gitti.

“Sen onun dediklerine bakma, anne! Berbat bir yalancının teki!”

Hizmetçiler bile öfkeyle karşı çıktılar.

“Göklerdeki Efendi seni duyduysa, yıldırımlara dikkat etsen iyi olur!” dedi bir tanesi. O sırada bir uşak içeri girdi.

“Bize söylediğiniz bütün işleri bitirdik, Efendi Rong. Şimdi gidip beyefendiye her şeyin hazır olduğunu söyleyebilirsiniz.”

Bunun üzerine Jia Rong yüzünde gülücüklerle fırlayıp çıktı. Ama daha sonra olanlar gelecek bölümde.

64. BÖLÜM

*İffetli bir kız hüznü bir inzivada beş güzel kadın için şiir yazar.
Şehvet düşkünlü bir hovarda dokuz dragon kolyesini düşürür.*

Jia Rong her şeyin hazır olduğunu öğrenince, tapınağa gidip babasına haber verdi. Şehre gidecek tören alayı için bütün hazırlıklar başlatıldı. Taşıyıcılar ayarlandı, nişanlar, cenaze bayrakları ve diğer tüm kişisel eşyalar geceden hazırlandı; dost ve akrabalara haberciler gönderilip tören alayının dördüncü gün, sabah saat beşte yola çıkacağı bildirildi.

Tabii ki tören alayının göz kamaştırıcı bir ihtişamda olduğunu ve çok fazla misafirin katıldığını söylemeye gerek yok. Demir Eşik Tapınağı'ndan Ning Konağı'na kadar olan yol boyunca iki tarafa dizilen binlerce izleyiciden çeşit çeşit tepkiler geliyordu. Bazıları gördüklerinden keyif alıyor, bazıları bu manzarayı yaratan zenginliğe hayranlık, bazıları da kıskançlık duyuyordu. Suratlarını ekşiten birkaç Konfüçyüsçü âlim burun kıvrıp, bu kadar müsrifliğin kedere hiç uygun olmadığını mırıldanıyorlardı. Tören alayı güzergâh boyunca geçerken her yerden fısıltılar yükseliyordu.

Saat üç civarında konağa vardılar. Tabut ana salondaki mabedine yerleştirildi; adak sunumları yapıldı; matem tutuldu. Ondan sonra dost ve akrabalar yavaş yavaş dağılmaya başladılar. Sadece misafirlerin ağırlandığında yardımcı dokunacak aile üyeleri kaldılar. Kalanlar arasında Jia soyadını taşımayan tek kişi Xing Hanım'ın erkek kardeşi Xing Dequan'dı.

Etrafta ziyaretçiler olduğu sürece gelenekler gereği, Kuzen Zhen ve Jia Rong'un tabutun yanında kederli bir şekilde durmaları, kutsal metinlerin yas tutan oğuldan emrettiği şeyleri yerine getirmeleri gerekiyordu ama son misafirleri gider gitmez ok gibi fırlayıp içerideki genç hanımların arasına katıldılar.

Bu süreç boyunca Baoyu'nün de matem kıyafeti giyip, her gün Ning Konağı'na tabutun yanına gitmesi bekleniyordu. Xifeng her gün gidecek durumda değildi ama sutra okumaları olduğu günlerde ve misafirlerin sayısı fazlayken ayaklarını sürüye sürüye gidiyor, You Shi'ye yardım ediyordu.

Bir sabah ilk adak sunumunun ardından Kuzen Zhen ve Jia Rong, kısa geceler ve uzun, yorucu günler boyunca tabutun yanında uyuklayarak yatarlarken, Baoyu misafir olmadığına göre eve dönüp Daiyu'yü görebileceğini düşündü. Yolda Kızıl Neşe Avlusu'na uğrayınca her yeri sessiz ve ıssız buldu. Etrafını çevreleyen koridorun serinliğinde birkaç yaşlı kadın ve küçük hizmetçi kâh oturuyor kâh uzanıyordu. Onları rahatsız etmek istemedi ve kendi başına eve girecekti ama tam girişe yaklaşırken, Sier onu gördü ve kapı perdesini kaldırmak için ayağa kalktı. Daha bunu yapmaya fırsat bulamadan, Fangguan koşarak dışarı çıkınca az kalsın Baoyu ile çarpışacaktı. Tam zamanında toparlandı.

“Burada ne yapıyorsunuz?” diye sordu, yüzünde memnun bir şaşkınlık ifadesiyle. “Qingwen beni yakalamasın sakın! Beni dövmeye çalışıyor.”

İçeriden ufak tefek bazı eşyaların yere atıldığı duyuluyordu ve çok kısa bir süre sonra Qingwen kapıdan çıktı.

“Neredesin, küçük sürtük!” diye küfretti. “Kaybettiysen dayağı yiyeceksin. Baoyu'ye sığınmaya çalışmanın faydası yok. Çünkü bugün o burada değil.”

Baoyu gülerек yolunu kesti.

“O daha çok küçük. Ne yaptı da seni kızdırdı bilmem ama benim hatırım için affedebilir misin?”

Baoyu'nün o anda birdenbire ortaya çıkışı o kadar beklenmedik bir şeydi ki Qingwen bunu komik buldu.

“Fangguan küçük bir cadı olabilir! Büyünün birisini bu kadar çabuk getirebileceğini hiç düşünmemiştim. Neyse, önemli değil!” dedi, şaşkınlığını üstünden atarak. “Büyü olsa da olmasa da onu yakalayacağım!”

Baoyu'nün tuttuğu kolunu çekerek kurtarıp Fangguan'ın peşinden gitti ama Fangguan Baoyu'nün arkasına saklanıp, ona sıkı sıkı yapıştı.

Baoyu bir eliyle Qingwen'i, bir eliyle Fangguan'ı tutup onları içeriye soktu. Batı duvarındaki sedirin üzerinde Sheyue, Qiuwen, Bihen ve Chunyan oturmuş beş taş oyunu oynuyorlardı. Kazananlar kavun çekirdeği, kaybedenler tokat alıyordu. Fangguan oyunda kaybetmiş ve tokattan kaçmaya çalışıyordu. Baoyu'nün dışarıdan duyduğu ses, Fangguan'ı kovalamaya giden Qingwen'in kucağından düşen taşların sesiydi. Baoyu manzaraya bir göz attı.

“Ben yokken burada sakın sakın oturacağınızı sanmıştım.” dedi. “Artık günler uzadığı için yemekten hemen sonra yatıp hastalanacağınızdan korkuyordum. Kendinizi oyalayacak bir şeyler bulduğunuza memnun oldum.” Sonra birden orada olmadığını görünce “Xiren nerede?” diye sordu.

“Ah Xiren mi?” dedi Qingwen. “Kendisini dine verdi. Yan odada Bodhidharma gibi yüzünü duvara dönmüş, yalnız başına oturuyor. Onu rahatsız etmeyi göze alamadığım için ne yaptığı konusunda hiçbir fikrim yok. Her ne yapıyorsa, hiçbir şey söylemiyor. İçeri girip kendiniz baksanız daha iyi olur. Belki de aydınlanma yaşamıştır!”

Baoyu güldü ve içerdeki odaya gitti. Xiren'i pencerenin yanındaki kanepede oturmuş, gri ipekten bir kordona düğüm atarken buldu. Kendisi içeri girince ayağa kalktı.

“O rezil Qingwen benim hakkımda ne yalanlar atıyor?” dedi Xiren. “Bu ağı bitirmek için buraya geldim. Ötekilerle oturup aylıklık edecek zamanım yoktu; o yüzden odamda yalnız başıma meditasyon yapmak istediğimi söyledim. Bodhidharma! O kızın dudaklarını kopartacağım!”

Baoyu gülerek yanına oturup ağı örüşünü izledi.

“Artık günler çok uzadı, biraz mola vermen lazım. Madem diğerleriyle oyun oynamak istemiyorsun, o zaman benimle Kuzen Lin'i görmeye gel. Örgü yapmak için hava fazla sıcak değil mi?”

“Hâlâ Bayan Rong'un cenazesine gittiğin zaman senin için yaptığımız yelpaze kılıfını kullandığını fark ettim. Yılda bir iki kere kullandığın için yenisini yapmaya gerek görmemiştin ama şimdi öteki konakta yazlık matem kıyafetlerini giydiğin için sana yeni bir kılıf yapmanın zamanı geldi. Şu kordonu bitirir bitirmez, eskisini çıkarıp bunu takabilirsin. Böyle şeyleri pek önemsemediğini biliyorum ama büyük hanımefendi döndüğünde hâlâ eskisini kullandığını görürse, seni ihmal ettiğim için bana kızar. Ne kullandığını bile fark etmeyecek kadar tembel olduğumu söyler.”

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «Литрес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на Литрес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.